

בנק פועלי אגודת ישראל

תמצית דוחות כספיים ביניים ליום 31 במרס 2013

(בלתי מבוקרים)

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

דוחות ביניים ליום 31 במרס 2013

תוכן העניינים

עמוד

5	1. דוח הדירקטוריון
73	2. סקירת ההנהלה
87	3. הצהרת המנהל הכללי
88	4. הצהרת החשבונאי הראשי
89	5. תמצית הדוחות הכספיים ביניים (בלתי מבוקרים)

עמוד לבן

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

דוח הדירקטוריון המוגש לאסיפה הכללית של בעלי המניות

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום ד' בסיון התשע"ג (13 במאי 2013) הוחלט לאשר ולפרסם את הדוחות הכספיים הבלתי מבוקרים של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013.

הדוחות ערוכים על-פי המתכונת שקבע המפקח על הבנקים, והנתונים מבוטאים במספרים מדווחים. חלק מהמידע המפורט בדוח הדירקטוריון, בקשר לתיאור עסקי הבנק, מצבו הכספי ותוצאות פעילותו, שאינו מתייחס לעובדות היסטוריות, מהווה מידע צופה פני עתיד כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מאלה שנחזו במסגרת המידע צופה פני העתיד כאמור, כתוצאה ממספר רב של גורמים, לרבות כתוצאה משינוי בנתונים המאקרו כלכליים, בתכנית העסקית של הבנק וכן כתוצאה מגורמי הסיכון המתוארים בדוח הדירקטוריון.

משפטים הכוללים ביטויים כגון: "להערכת ההנהלה", "להערכת הבנק", "הבנק בוחן", "צפוי", "חזוי", "מעריכים", "מתכוונים", "מתכננים", "עשוי להשתנות" וביטויים דומים להם, בנוסף, לשמות עצם כגון: "צריך", "יכול", "יהיה" מצביעים על כך שמדובר במידע צופה פני עתיד. ביטויים צופי פני עתיד אלו כרוכים בסיכונים ובחוסר וודאות משום שהם מבוססים על הערכות ההנהלה לגבי אירועים עתידיים, ולכן נתונים לשינוי ולחוסר וודאות.

המידע המוצג להלן נסמך, בין היתר, על פרסומי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, משרד האוצר, נתוני בנק ישראל וגורמים מקצועיים בחברת האם וכן על מידע פומבי שנמסר על ידי גורמים שונים הפעילים והקשורים לשוקי ההון והכספים.

ההתפתחויות הכלכליות העיקריות ברבעון הראשון של שנת 2013

צמיחה כלכלית

שיעור הצמיחה של המשק הישראלי בשנת 2012 היה כ-3.0%, כשהוא מבטא האטה בקצב הצמיחה, הן בהשוואה לשיעור הצמיחה שהיה בשנה הקודמת - 4.7%, הן בהשוואה לפוטנציאל הצמיחה של המשק הישראלי, המוערך ברמה של 3.5% - 4.0%. למרות ההאטה זו עדיין צמיחה, שיש בה גידול בתוצר לנפש של כ-1.5% עד 2.0%.

ברבעון האחרון של שנת 2012 הואט קצב הצמיחה לכ-2.5% בשיעור שנתי, האטה שבחלקה הושפעה ממבצע "עמוד ענן" (כ-0.2%). לגבי הרבעון הראשון של שנת 2013 קיימים מספר אינדיקטורים כלכליים המצביעים על המשך מגמת קצב הגידול המואט של המשק הישראלי - 2.5% עד 3.0% במונחים שנתיים. מצד אחד, הצריכה הפרטית במגמת עליה כאשר הרכישות בכרטיסי אשראי עלו ב-7.4% בשיעור שנתי. המדד המשולב למצב המשק עלה בקצב מעט מהיר יותר בהשוואה לרבעונים קודמים. מאידך, ייצור התעשייתי עלה בקצב איטי בשיעור של 1.1% בלבד. כן יש ירידה ביבוא חומרי גלם ויבוא מכונות וציוד, מגמה המעידה על פסימיות בענפי התעשייה.

הערכת חטיבת המחקר של בנק ישראל לצמיחת התמ"ג של ישראל בשנת 2013 היא 2.8%, בניכוי השפעת הזרמת הגז מקידוח "תמר". בשנת 2014 התחזית היא לצמיחה של 3.3% בניכוי השפעת הפקת הגז, בהכללת הפקת הגז ב"תמר" שיעור הצמיחה צפוי להגיע ל-4.0%. ניכוי הפקת הגז נעשה מכיוון שהפקת גז דורשת מספר מועט של עובדים ולכן ההתפתחות הצפויה בתעסוקה ובאבטלה תושפע בעיקר משיעור הצמיחה בתמ"ג ללא הפקת הגז.

שוק העבודה

למרות קצב הצמיחה המואט, נמצא המשק הישראלי במצב של קרוב לתעסוקה מלאה. שיעור האבטלה הכולל (גילאים +15) ירד ברבעון הראשון של השנה ל-6.5% לעומת 6.8% ברבעון הקודם. בהתייחס לגילאי 24-65 על פי נתונים מנוכי עונתיות שיעור האבטלה הוא 5.6% לעומת 5.7% ברבעון הקודם. יש מגמת עלייה במספר המועסקים, בעיקר בענפי הבנייה והסקטור הציבורי, כשמספר המועסקים בתעשייה יורד. נתוני התעסוקה הטובים יחסית הם במקביל לעלייה בשיעורי ההשתתפות בכוח העבודה. השכר הריאלי במשק שומר על יציבות.

תקציב המדינה

הגירעון התקציבי ברבעון הראשון של השנה היה גבוה יחסית - כ-4.6 מיליארד ש"ח לעומת כ-1.6 מיליארד ש"ח ברבעון המקביל אשתקד. רמת ההוצאות של הממשלה המשיכה להיות גבוהה, כשבמקביל היתה ירידה ריאלית בשיעור של 1.8% בגביית מסים. רמת ההוצאות הגבוהה היא למרות שברבעון הראשון של השנה לא אושר תקציב חדש ורמת ההוצאה החודשית היתה אמורה להיות 1/12 מתקציב ההוצאות השנתי של שנת 2012.

האתגר המרכזי של הממשלה החדשה שהוקמה לקראת סוף הרבעון הראשון של השנה, הוא להקטין את רמת הגירעון במסגרת התקציב לשנים 2013-2014 בכדי להחזיר את האמינות הפיסקאלית שנפגעה בשנת 2012, כשגירעון התקציב הגיע ל-4.2% במונחי תוצר. אי עמידה ביעדי הגירעון עלולה לפגוע בדירוג האשראי של המשק הישראלי בעולם ובנק ישראל כבר הודיע מספר פעמים שחריגה בגירעון הממשלתי עלולה לגרור עלייה בשיעורי הריבית. לגבי ההשפעות על המשק הישראלי יש להדגיש שגם אם הממשלה תבצע בשנת 2013 את הקיצוץ הנדרש בהוצאותיה, עדיין מדובר בהרחבה ריאלית של הוצאות הממשלה בשיעור של כ-4.5% ביחס לתקציב שנת 2012.

אינפלציה

האינפלציה ברבעון הראשון של השנה היתה נמוכה יחסית. האינפלציה המצטברת בחודשים ינואר-מרס 2013 היא אפס. קצב האינפלציה השנתית ב-12 חודשים האחרונים (מרס 2013 לעומת מרס 2012) ירד ל-1.3% בלבד. האינפלציה הנמוכה יחסית ברבעון הראשון הושפעה מעבר להשפעות העונתיות, מירידה שהיתה במחירי הסחורות והנפט בעולם וממגמת התחזקות השקל. סעיף הדיור במדד המשיך לעלות בקצב שנתי מהיר יחסית של 3% (סעיף הדיור במדד על בסיס מחירי שכירות בחוזים מתחדשים). מחירי הדירות לרכישה (לפי סקר דיור נפרד, אשר לא נכלל במדד המחירים לצרכן) עלו בקצב מהיר יותר - 4.7% במהלך הרבעון הראשון של השנה וב-10.5% ב-12 החודשים האחרונים (מרס השנה לעומת מרס אשתקד).

שוק הדיור

המחירים בשוק הדיור, כאמור לעיל, ממשיכים לעלות בקצב מהיר יחסית, כאשר עד סוף הרבעון הראשון של השנה ניכרת מגמת האצה בקצב עליית המחירים. האצה זו התרחשה למרות הטלת המגבלות על המשכנתאות בעבור הדיור להשקעה בסוף שנת 2012. מצד ההיצע, התחלות הבנייה בשנת 2012 היו ברמה מספקת של כ-40 אלף התחלות. עם זאת, מספר הדירות שבנייתן החלה בשנת 2012 נמוך בכ-13% ממספרן בשנת 2011. בנוסף, ניכרת ירידה חדה בקצב שיווק הקרקעות על ידי מנהל מקרקעי ישראל. למגמות המחירים בשוק הדיור השפעה רבה על המדיניות המוניטרית והחלטות הריבית של בנק ישראל.

ריבית

עד סוף שנת 2012 ירדה ריבית בנק ישראל לרמה של 1.75%. במהלך הרבעון הראשון של השנה נותרה ריבית בסיסית זו ללא שינוי. שוקי ההון והכספים אינם מצביעים על ציפיות לירידה נוספת בריבית בנק ישראל במהלך שנת 2013, כך גם ההערכות של מרבית החזאים הכלכליים במגזר העסקי ושל חטיבת המחקר בבנק ישראל. המדיניות המוניטרית, סביר להניח, תמשיך להיות מושפעת בחודשים הקרובים בעיקר מההתפתחויות הגלובליות.

שער החליפין

במהלך הרבעון הראשון של השנה התחזק השקל מול הדולר ב-1.8% ומול היורו ב-5.3%. התחזקות השקל היא על רקע השיפור בחשבון השוטר במאזן התשלומים והציפיות להמשך השיפור בחשבון השוטר כתוצאה מתחילת ההפקה של גז טבעי. ציפיות אלה גם נתמכות מההערכה שבנק ישראל לא ימשיך להוריד את הריבית. ייסוף השקל ברבעון זה בלט יחסית למטבעות של רוב המשקים המתפתחים.

בתחילת חודש אפריל, בעקבות המשך התחזקותו של השקל והחשש לפגיעה כתוצאה מכך בכושר התחרות של תעשיות היצוא, בנק ישראל חזר והתערב בשוק המט"ח לאחר הפסקה של כ-22 חודשים. לא מן הנמנע, שבנק ישראל ימשיך להתערב בשוק המט"ח בחודשים הקרובים בכדי למנוע התחזקות יתר של השקל, העלולה לפגוע בתעשיות היצוא ולהחריף את מגמת ההאטה בפעילות הכלכלית.

הסביבה הגלובלית

התמונה המאקרו כלכלית בכלכלה העולמית מעורבת. ישנם סימני התאוששות בכלכלת ארה"ב ואילו באירופה נמשכת ההאטה. עם זאת, נראה שפחתו הסיכויים להתממשות משבר, שגרמו לרמת אי-ודאות גבוהה בשנה שעברה.

התמ"ג בארה"ב עלה ב-2.5% ברבעון הראשון של השנה אך הציפיות בשוק היו לצמיחה גבוהה יותר סביב 3.0%. באירופה אין סימני התאוששות, ה-ECB הוריד את תחזית הצמיחה בגוש היורו ל-0.4% בשנת 2013. למרות הפסימיות, אירוע פשיטת הרגל של מערכת הבנקאות בקפריסין והטלת מס על פקדונות לא הביאו לזעזועים בשוקי ההון. כך גם השיתוק המדיני באיטליה לא השפיע על אמון המשקיעים. המשק הסיני צמח ברבעון הראשון ב-7.7% בהשוואה לרבעון המקביל אשתקד, מעט נמוך יחסית לציפיות ששררו.

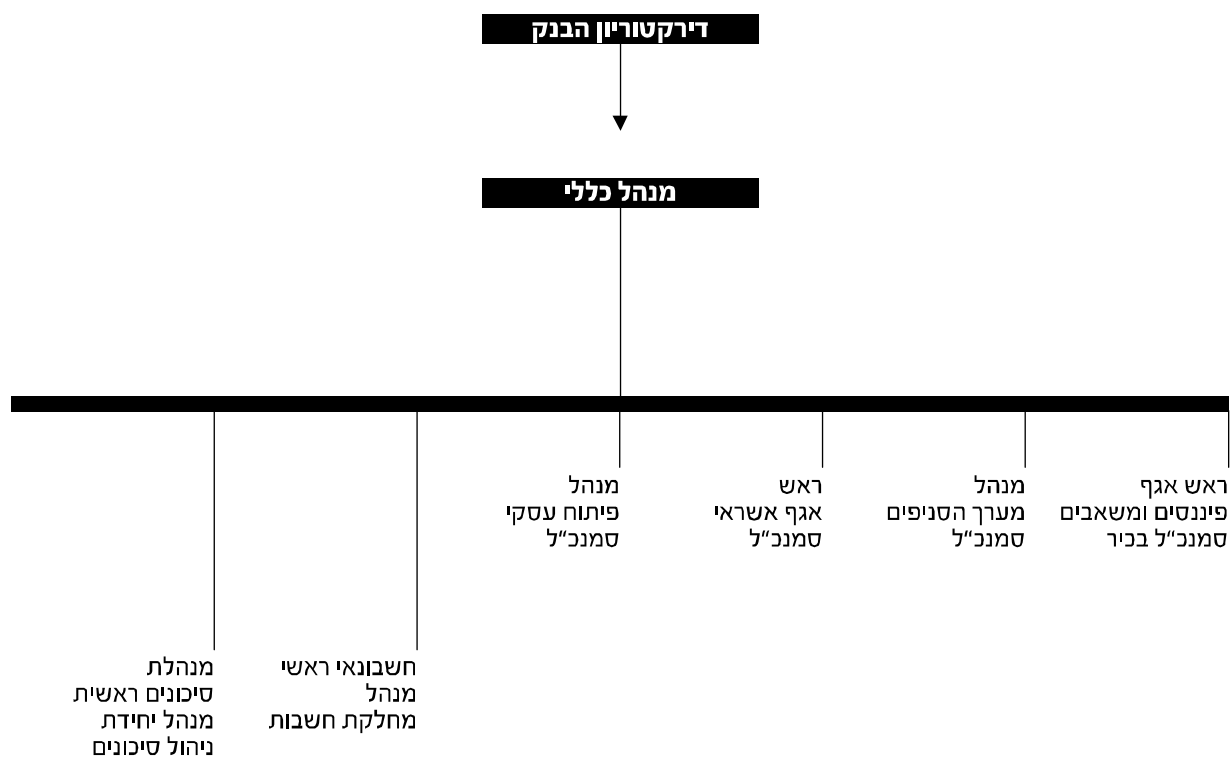
שוקי ההון

מגמה חיובית בשוק המניות הישראלי ברבעון הראשון של השנה. ת"א עלה ב-4.4% ות"א 100 ב-4.9%. מגמה חיובית זו הושפעה משוקי ההון בעולם, שאופיינו בעלויות שערם. בארה"ב עלה מדד S and P ב-10.0% ואילו מדד היורוסטוק באירופה ירד ב-0.5%.

מדד האג"ח הקונצרני הצמוד עלה במהלך הרבעון בשיעור של 1.3% לעומת ירידה באג"ח ממשלתי הצמוד בשיעור של כ-0.9%. הירידה בפרמית הסיכון באג"ח הקונצרני נבעה מסביבת הריבית הנמוכה, מהמגמה החיובית בשוק המניות, המשך הצמיחה המתונה במשק והתייצבות בסביבה הכלכלית הגלובלית.

עליית התשואות באג"ח הממשלתי הישראלי התרחשה על רקע מגמה דומה בתשואות ל-10 שנים בארה"ב ואי שינוי בריבית בנק ישראל. עליית התשואות גם קשורה עם אי הודאות לגבי המדיניות הפיסקלית של הממשלה החדשה. בחודש אפריל התהפכה המגמה השלילית בשוק האג"ח הממשלתי ונרשמה ירידה חדה בתשואות, על רקע מגמה דומה בארה"ב וירידה בפרמית הסיכון הגלומה באג"ח הישראלי.

המבנה האירגוני של הבנק

פעילות הבנק

להלן סקירת ההתפתחויות שחלו בבנק בסעיפי הרווח וההפסד, בסעיפים המאזניים ובסעיפים החוץ מאזניים, בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 בהשוואה לשנה קודמת.

רווח ורווחיות

התוצאות העסקיות של הבנק בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד, הושפעו בעיקר מקיטון בהכנסות ריבית נטו, מקיטון בעמלות ומגידול בהוצאות התפעוליות והאחרות, שקוזזו בחלקם מקיטון בהוצאות בגין הפסדי אשראי.

הרווח הנקי לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 הסתכם ב- 8.6 מיליון ש"ח לעומת 10.9 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 21.1%.

הרווח לפני מסים בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 הסתכם ב- 14.6 מיליון ש"ח, לעומת 18.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 18.9%.

התשואה ברוטו על ההון בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2013, בחישוב שנתי, הינה 18.6% לעומת 22.4% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 22.1% בכל שנת 2012.

התשואה נטו על ההון בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2013, בחישוב שנתי, הינה 10.7% לעומת 13.1% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 13.8% בכל שנת 2012.

ההפרשה למסים על הרווח בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 הסתכמה השנה ב- 6.0 מיליון ש"ח לעומת 7.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 15.5%.

הרווח הנקי למניה בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 הסתכם ב- 169.6 ש"ח לעומת 214.9 ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

התפתחות ההכנסות וההוצאות

ההכנסות מריבית נטו לפני הוצאות בגין הפסדי אשראי הסתכמו בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 ב- 32.8 מיליון ש"ח לעומת 34.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 4.6%.

קיטון זה נבע בעיקר מירידה במרווח הפיננסי שנבעה בעיקר מירידת ריבית בנק ישראל, שקוזז בחלקו מגידול בהיקף הפעילות.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי, שנעשו על בסיס שמרני, הסתכמו בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 ב- 0.4 מיליון ש"ח לעומת 2.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 83.3%. הקיטון נובע בעיקר מגידול בגביית חובות שהופרשו בשנים קודמות.

שיעור ההפרשה להפסדי אשראי מסך תיק האשראי (כולל מט"ח) בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 (במונחים שנתיים) הינו 0.1% השנה לעומת 0.4% בתקופה המקבילה אשתקד.

יתרת ההפרשה המאזנית להפסדי אשראי הסתכמה ב-31 במרס 2013 ב-47.1 מיליון ש"ח לעומת 62.4 מיליון ש"ח ביום 31 במרס 2012, קיטון של 24.5%.

הכנסות מימון שאינן מריבית בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 הסתכמו ב- 0.3 מיליון ש"ח לעומת 0.4 מיליון ש"ח לתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 25.0%.

ההכנסות מעמלות הסתכמו בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 ב- 27.3 מיליון ש"ח לעומת 28.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 4.5%. עיקר הקיטון נובע מקיטון בהכנסות מדמי ניהול חשבון ובהכנסות מפעילות במטבע חוץ, שקוזז בחלקו מגידול בהכנסות מטיפול באשראי.

ההוצאות התפעוליות והאחרות הסתכמו בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 ב- 45.4 מיליון ש"ח לעומת 43.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 5.6%.

המשכורות וההוצאות הנלוות הסתכמו בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 ב- 24.3 מיליון ש"ח לעומת 23.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 3.8%. הגידול נבע בעיקר בשל עדכוני שכר בהתאם להסכמי עבודה ותוספת כח אדם שנבעה, בין היתר, מהרחבת הפעילות.

יחס ההוצאות התפעוליות והאחרות לסך ההכנסות עמד בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 על 75.1% לעומת 67.8% בתקופה המקבילה אשתקד ולעומת 66.8% בשנת 2012 כולה.

שיעור ההפרשה למסים מהרווח הסתכם בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 ב- 41.0% לעומת 39.4% בתקופה המקבילה אשתקד. שיעור זה עלה בעיקר עקב עליה בשיעור המס הסטטוטורי. ראה להלן בפרק "מיסוי".

נתונים עיקריים של הנכסים וההתחייבויות

המאזן ליום 31 במרס 2013 הסתכם ב- 3,505.8 מיליון ש"ח לעומת 3,769.5 מיליון ש"ח ליום 31 בדצמבר 2012, קיטון של 7.0%.

פעילות המט"ח ובכלל זה, האשראי ופקדונות המט"ח של לקוחות הבנק, נרשמת בספרי החברה האם, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, והבנק נהנה מעמלות בגין פעילות זו.

האשראי לציבור, נטו, ליום 31 במרס 2013 הסתכם ב- 2,116.4 מיליון ש"ח לעומת 2,112.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, גידול של 0.2%.

להלן פירוט סיכון האשראי בגין לוויים בעייתיים⁽¹⁾:

31 בדצמבר 2012			31 במרס 2013			
סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	סך הכל	חוץ מאזני	מאזני	
במיליוני ש"ח						
108.3	3.6	104.7	109.2	2.8	106.4	סיכון אשראי פגום
5.8	0.3	5.5	15.0	0.6	14.4	סיכון אשראי נחות
77.5	5.4	72.1	73.7	3.3	70.4	סיכון אשראי בהשגחה מיוחדת
191.6	9.3	182.3	197.9	6.7	191.2	סך סיכון אשראי בעייתי לפי ההוראות החדשות

(1) מוצג לאחר ניכוי מחיקות חשבונאיות ולפני ניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

נכסים שאינם מבצעים, חובות פגומים שצוברים הכנסות ריבית וסיכון אשראי מסחרי בעייתי

יתרה	יתרה
ל-31 בדצמבר 2012	ל-31 במרס 2013
סכומים מדווחים	
במיליוני ש"ח	

		1. נכסים שאינם מבצעים:
		אשראי לציבור פגום ושאינו צובר הכנסות ריבית:
		שנבדק על בסיס פרטני
104.7	106.4	סך הכל חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית
104.7	106.4	סך הכל נכסים שאינם מבצעים
104.7	106.4	
		2. סיכון אשראי מסחרי בעייתי
		סיכון אשראי לציבור - מאזני
145.5	154.7	סיכון אשראי חוץ מאזני בגין הציבור
7.5	5.5	סך הכל סיכון אשראי בעייתי לציבור - מסחרי
153.0	160.2	סך הכל סיכון אשראי מסחרי בעייתי
153.0	160.2	

ההשקעה בניירות ערך הסתכמה ביום 31 במרס 2013 בסך 324.5 מיליון ש"ח לעומת 447.5 מיליון ש"ח ב- 31 בדצמבר 2012, קיטון של 27.5%. עיקר הקיטון נובע ממימוש אגרות חוב ומפרעון אגרות חוב לפדיון.

תיק ניירות הערך של הבנק מורכב בעיקר מאגרות חוב ממשלתיות ברובן אגרות חוב שקליות לא צמודות בריבית משתנה, ובמקצתו מאגרות חוב קונצרניות כמפורט להלן בפרק ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך - סיכוני שוק וחבות. התיק מפוצל לשני תיקים: תיק זמין למכירה בסך 308.6 מיליון ש"ח ותיק למסחר בסך 15.9 מיליון ש"ח. במהלך הרבעון האחרון נפרע כל התיק לפדיון בפירעון מוקדם על פי בקשת הלקוח.

שיעור הירידה בשווי הוגן של ההשקעות בניירות ערך זמינות למכירה בהתייחס לאגרת חוב בודדת ליום 31 במרס 2013 הינו עד לשיעור של 0.05% בלבד. סך הירידה בשווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה הינו 0.1 מיליון ש"ח, כולו בטווח זמן של 6 חודשים (ביום 31 בדצמבר 2012 שיעור הירידה בשווי ההוגן הינו עד לשיעור של 0.7%, סך הירידה בשווי ההוגן של ניירות ערך זמינים למכירה הינו 0.1 מיליון ש"ח, כולה בטווח זמן של 6 חודשים).

פקדונות הציבור הסתכמו ביום 31 במרס 2013 בסך של 2,768.1 מיליון ש"ח לעומת 3,003.2 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, קיטון של 7.8%. הבנק המשיך לשמור על רמת נזילות גבוהה כחלק ממדיניות ניהול הסיכונים שלו.

פקדונות הציבור מהווים ביום 31 במרס 2013 - 79.0% מסך המאזן, לעומת 79.7% ביום 31 בדצמבר 2012. הפקדונות מבנקים הסתכמו ביום 31 במרס 2013 ב- 48.8 מיליון ש"ח לעומת 98.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, קיטון של 50.4%. הקיטון נובע ברובו מקיטון ביתרות המסלקה הביבנקאית ליום 31 במרס 2013.

ההתחייבויות האחרות הסתכמו ביום 31 במרס 2013 ב- 209.0 מיליון ש"ח לעומת 198.4 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, גידול של 5.3%.

העלות המופחתת של הבניינים והציוד ביום 31 במרס 2013 הסתכמה ב- 19.2 מיליון ש"ח לעומת כ- 19.0 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, גידול של 1.1%.

הון והלימות הון

ההון ליום 31 במרס 2013 הסתכם ב- 340.6 מיליון ש"ח לעומת 331.9 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, גידול של 2.6%. השינוי מוסבר בעיקר מגידול ברווחי התקופה.

בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין של בנק ישראל, יחס ההון לרכיבי סיכון על פי הוראות "באזל II" ליום 31 במרס 2013 הינו 17.4% (מזה: 12.4% יחס הון רובד 1).

במהלך חודש דצמבר 2010, החליט דירקטוריון הבנק כי באופן זמני יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת משיעור של 15% וכי יחס ההון הראשוני (הון הליבה) לא יפחת משיעור של 10%.

ביום 17 בינואר 2013 אישר דירקטוריון הבנק את מסמך ה-ICAAP לנתוני ה-30 ביוני 2012 בהתבסס על המתודולוגיה והתשתית של חברת האם.

דירקטוריון הבנק קבע במסמך ה-ICAAP כי יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת משיעור של 13.0% וכי יחס ההון הראשוני (הון הליבה) לא יפחת מ-9%. כמו כן, הוחלט שיחס ההון הכולל תחת תרחישי קיצון לא יפחת מ-10% ויחס ההון הראשוני (הון הליבה) תחת אותם תרחישי קיצון לא יפחת מ-7.5%.

תוצאות תהליך ה-ICAAP הועברו לבנק ישראל לעיונו.

הבנק פנה בבקשה אל המפקח על הבנקים, לקיים עימו דיון, ביחס להתאמת שיעור הלימות ההון המינימלי לבנק, לממצאי ה-ICAAP. בחודש ספטמבר 2012 התקיים דיון ראשוני, ונקבע מועד לדיון נוסף במהלך הרבעון השני של שנת 2013.

דיבידנד

ביום 6 באוגוסט 2012 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 40.0 מיליון ש"ח ששולם ביום 29 באוגוסט 2012.

ביום 27 בדצמבר 2012 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 20.0 מיליון ש"ח ששולם באותו מועד.

מבנה ההון (על פי באזל II)

31 בדצמבר 2012	31 במרס 2013	
סכומים מדווחים		
במיליוני ש"ח		
13.0	13.0	הון מניות נפרע
318.7	327.3	עודפים
331.7	340.3	סה"כ הון רובד 1
137.6	138.8	סה"כ הון רובד 2
469.3	479.1	סה"כ הון כולל כשיר

פעילות חוץ מאזנית

שירותים בתחום הפעילות במט"ח (רכישות והמרות מטבע ועסקאות פורקס וכיוצ"ב) ניתנים ללקוחות הבנק על ידי הבינלאומי באמצעות עובדי הבנק או באמצעות חדר העסקאות של הבינלאומי. ההכנסות מפעילות זו נזקפות לבנק כעמלה שמתקבלת מהבינלאומי. הסעיפים המאזניים בדוחות הכספיים של הבנק אינם כוללים את הפעילות במטבע חוץ. הנכסים וההתחייבויות שנובעים מהפעילות במטבע חוץ כלולים בדוחות הכספיים של הבינלאומי.

יתרת פיקדונות פת"ח ופמ"ח של לקוחות הבנק המופקדים בבינלאומי, הסתכמה ביום 31 במרס 2013 ב-178 מיליון \$ (649.3 מיליון ש"ח), לעומת 182 מיליון \$ (679.4 מיליון ש"ח) ליום 31 בדצמבר 2012, קיטון של 2.2% בערכים דולריים. יתרת פיקדונות פת"ח של לקוחות הבנק, הסתכמה ביום 31 במרס 2013 בכ-8 מיליון \$ (29.2 מיליון ש"ח). בדומה ליום 31 בדצמבר 2012, בערכים דולריים.

יתרת אשראי וסיכון אשראי במט"ח של לקוחות הבנק, שניתנו על ידי הבינלאומי בערבות הבנק, הסתכמו ביום 31 במרס 2013 ב-49 מיליון \$ (179.1 מיליון ש"ח) (מתוכם - יתרות אשראי 46 מיליון \$ שהיוו 167.8 מיליון ש"ח), לעומת 53 מיליון \$ (198.2 מיליון ש"ח) (מתוכם - יתרות אשראי 49 מיליון \$ שהיוו 184.7 מיליון ש"ח) ביום 31 בדצמבר 2012, קיטון של 7.5% בערכים דולריים.

דיווח על מגזרי פעילות

הבנק מחלק את מקורות ההכנסה שלו למגזרי הפעילות הבאים, שכל אחד מהם מהווה מרכז רווח:

- משקי בית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות של עד 500 אלף ש"ח.
- בנקאות פרטית - לקוחות פרטיים בעלי תיק השקעות מעל 500 אלף ש"ח.
- עסקים קטנים - לקוחות עסקיים בעלי אובליגו של עד 100 אלף ש"ח.
- בנקאות מסחרית - עסקים בינוניים בעלי אובליגו מעל 100 אלף ש"ח ועד 20 מיליון ש"ח.
- בנקאות עסקית - עסקים גדולים בעלי אובליגו מעל 20 מיליון ש"ח.
- ניהול פיננסי - כל ההכנסות וההוצאות של הבנק שאינן נובעות מפעילות מול לקוחות (בעיקר ניהול תיק הנוסטרו של הבנק).

כל מרכז רווח בבנק נמדד על-פי ההכנסות וההוצאות, וזאת באופן הבא:

- **הכנסות מריבית** - מרכזי הרווח, המתמקדים בפעילות עם ציבור הלקוחות במסגרת מערך הסניפים של הבנק, מזוכים בגין המרווח הפיננסי על ההלוואות המועמדות ללקוחות והפיקדונות המופקדים על ידי הלקוחות. הרווח מפעולות מימון כולל את המרווח הפיננסי, הן בצד הנכסים והן בצד ההתחייבויות, המחושב כפער בין הריבית המתקבלת או המשולמת לבין ממוצע מחירי הכסף של הבנק, הנגזרים ממשך החיים התואם את תנאי האשראי או הפיקדון במגזרי ההצמדה הרלוונטיים. כמו כן, כוללות הכנסות המימון עמלות המיוחסות לסעיף זה, כגון: עמלות ערבות וכו'.
- **הוצאות בגין הפסדי אשראי** - לכל מרכז רווח מיוחסות ההוצאות בגין הפסדי אשראי המתייחסות ללקוחותיו.
- **הכנסות שאינן מריבית** - לכל מרכז רווח נזקפות ההכנסות מעמלות וההכנסות התפעוליות האחרות הנובעות מפעילות לקוחותיו.
- **הוצאות תפעוליות** - למרכז הרווח מיוחסות ההוצאות בסניפים ובהנהלה המרכזית הנובעות ממטן שירותים ללקוחותיו, ובהתחשב בהיקף הפעילות המימונית והתפעולית של הלקוחות בכל מגזר. ההוצאות מועמדות על בסיס פרמטרים ואומדנים שונים, המתבססים בין היתר על חלקו של המגזר בסך הפעילות של הבנק.
- **מסים על הכנסה** - ההפרשה למס על רווח של כל מגזר, חושבה על פי שיעור המס האפקטיבי.

שיטת הקצאת ההון לכל מגזר של הבנק, מתבססת על המשקל הממוצע של נכסי הסיכון במגזר, ובהתאם לכך, התשואה על ההון של כל מגזר מחושבת על ידי חלוקת הרווח של המגזר בהון המוקצה לו.

החלוקה למגזרי פעילות מבוססת על סוגי לקוחות או תחומי פעילות מוגדרים והיא נגזרת מהאסטרטגיה של פעילות ממוקדת לקוח, שעל-פיה פועל הבנק. תוצאות פעילות המגזרים, הממוינים לפי מגזרי הפעילות העיקריים, מפורטות כאמור בבאור 25 לדוחות הכספיים השנתיים. מאחר ואין קריטריונים אחידים במערכת הבנקאית לשיוך הלקוחות למגזרי הפעילות דלעיל, כל בנק משייך את ציבור הלקוחות שלו למגזרי פעילות התואמים את התפיסה הניהולית והאסטרטגיה העסקית שלו.

נתוני תוצאות המגזרים נערכו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בדבר "מגזרי פעילות עיקריים".

במסגרת הגילוי על מגזרי הפעילות מבוצעת, בין היתר, התאמה בין הדיווחים הניהוליים המתייחסים למגזרי הפעילות הני"ל והמבוססים בחלקם על גישה כלכלית ולדיווח התואם את כללי החשבונות המקובלים.

להלן התפלגות סך ההכנסות לפי מגזרי הפעילות :

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס			
2012		2013	
שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות	שיעור מסך הכנסות	סך הכנסות
סכומים מדווחים		סכומים מדווחים	
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח	
28.4%	18.0	30.0%	18.1
7.4%	4.7	6.8%	4.1
8.0%	5.1	8.6%	5.2
43.8%	27.8	45.4%	27.4
39.9%	25.3	40.0%	24.2
9.8%	6.2	9.1%	5.5
49.7%	31.5	49.1%	29.7
6.5%	4.1	5.5%	3.3
100.0%	63.4	100.0%	60.4

משקי בית
בנקאות פרטית
עסקים קטנים
סה"כ ממגזרים פרטיים
מסחרי
עסקי
סה"כ מגופים עסקיים
ניהול פיננסי
סך הכל

להלן התפלגות הרווח הנקי לפי מגזרי הפעילות :

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס				משקי בית בנקאות פרטית עסקים קטנים סה"כ ממגזרים פרטיים מסחרי עסקי סה"כ מגופים עסקיים ניהול פיננסי סכומים שלא הוקצו והתאמות סך הכל
2012		2013		
שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי	שיעור מהרווח הנקי	רווח נקי	
סכומים מדווחים		סכומים מדווחים		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח		
20.2%	2.2	16.3%	1.4	
3.7%	0.4	2.3%	0.2	
7.3%	0.8	7.0%	0.6	
31.2%	3.4	25.6%	2.2	
33.0%	3.6	43.0%	3.7	
10.1%	1.1	9.3%	0.8	
43.1%	4.7	52.3%	4.5	
22.9%	2.5	22.1%	1.9	
2.8%	0.3	0.0%	-	
100.0%	10.9	100.0%	8.6	

התפלגות הרווח הנקי בין מגזרי הפעילות שונה מהתפלגות ההכנסות, ונובעת בעיקר מייחוס הוצאות הפסדי אשראי בגין המגזרים ומהוצאות תפעוליות גבוהות יחסית למגזר משקי הבית. המגזר בו הרווח הנקי הינו הגבוה ביותר הינו המגזר המסחרי שהניב רווח של 3.7 מיליון ש"ח.

מגזר משקי בית

על מגזר משקי הבית נמנים מרבית הלקוחות הפרטיים של הבנק, למעט לקוחות הבנקאות הפרטית. שירותים ללקוחות המגזר ניתנים בכל סניפי ושלוחות הבנק וכן באמצעות ערוצי הבנקאות הישירה - ובכלל זה המוקד הטלפוני של הבנק ה"פאג'י קול". המוצרים הבנקאיים העיקריים שמעמיד הבנק ללקוחות המגזר הם: ניהול חשבונות עו"ש, אשראי צרכני, כרטיסי אשראי, פעילות במטבע חוץ, פיקדונות ותוכניות חסכון, פעילות בניירות ערך מקומיים וזרים, משכנתאות, השקעות בקרנות נאמנות וייעוץ פנסיוני.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר משקי הבית הסתכם בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 ב- 1.4 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 2.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 36.4%. הכנסות המגזר בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 הסתכמו ב- 18.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 18.0 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 0.6%. ההוצאות בגין הפסדי אשראי בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 הסתכמו ב- 0.2 מיליון ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד לא נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי. הבנק משווק אשראי לרוכשי דירות, לזכאי משרד השיכון וללווים פרטיים באמצעות דלפקים יעודיים של הבנק הבינלאומי הפרוסים בחלק מסניפיו. היקפי הביצוע של המשכנתאות ברבעון הראשון של שנת 2013 הסתכמו בכ- 121 מיליון ש"ח לעומת כ- 494 מיליון ש"ח בשנת 2012 כולה.

מגזר הבנקאות הפרטית

הבנק פועל להרחיב ולהעמיק את הפעילות עם לקוחות הבנקאות הפרטית מכל מגזרי האוכלוסייה מהמגזר החרדי והדתי, תוך בחינה מקצועית של צרכי הלקוחות והתאמת תיק ההשקעות שלהם בהתאם לאפיון הלקוח.

הפעילות תתמקד בעיקרה בנושאים הבאים:

- טיפול אישי וממוקד בלקוחות המגזר, הנמנים על הלקוחות בעלי עושר פיננסי גבוה יחסית, תוך בחינה והתאמה של פעילות הלקוח, באמצעות מערכות מתוחכמות ומערכות מסחר ממוכנות בשוק ההון, וביצוע מעקב שוטף ומקצועי אחר ביצועי תיק ההשקעות והרכבו, כפועל יוצא מאפיון רמת הסיכון של הלקוח בחשבונו.
- גיוס לקוחות בעלי עושר פיננסי התואמים את לקוחות המגזר כאמור, תוך מתן דגש על מקצוענות, יחס אישי ותודעת שירות גבוהה.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של מגזר הבנקאות הפרטית לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 הסתכם ב- 0.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 0.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 50.0%. הכנסות המגזר בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 הסתכמו ב- 4.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 4.7 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 12.8%.

מגזר עסקים קטנים

מגזר עסקים קטנים מספק מגוון שירותי בנקאות ומוצרים פיננסיים ללקוחות עסקיים ומסחריים קטנים, בעיקר מהמגזר החרדי והדתי. השירותים למגזר זה ניתנים באמצעות הסניפים והשלוחות של הבנק, הפרוסים ברחבי הארץ בריכוזים החרדיים וכן באמצעות הערוצים הישירים; אינטרנט ו"פאג'י קול". המוצרים הבנקאיים העיקריים שמספק הבנק למגזר כוללים: שירותי ניהול חשבון שוטף, אשראי, פעילות במט"ח, מימון סחר בינלאומי וכרטיסי אשראי.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 הסתכם ב- 0.6 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 0.8 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 25.0%.

הכנסות המגזר בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 הסתכמו ב- 5.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 5.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של 2.0%.

ההוצאות בגין הפסדי אשראי בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 הסתכמו ב- 0.1 מיליון ש"ח. בתקופה המקבילה אשתקד לא נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי.

להלן נתונים עיקריים של המגזרים בעלי מאפיינים קמעונאיים:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2012			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2013			
עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	עסקים קטנים	בנקאות פרטית	משקי בית	
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח						
0.9	(2.9)	3.7	0.9	(1.8)	5.2	הכנסות ריבית נטו
0.9	4.5	4.6	0.6	3.3	3.4	- מחיצוניים
1.8	1.6	8.3	1.5	1.5	8.6	- בין מגזרי
3.3	3.1	9.7	3.7	2.6	9.5	סה"כ
5.1	4.7	18.0	5.2	4.1	18.1	הכנסות שאינן מריבית
-	-	-	0.1	-	0.2	סך ההכנסות
0.8	0.4	2.2	0.6	0.2	1.4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
						רווח לאחר מיסים

מגבלות חקיקה, תקינה ואילוצים מיוחדים החלים על המגזר

הבנק פועל במסגרת חוקים, תקנות והנחיות רגולטוריות החלות על מערכת הבנקאות בישראל מצד גורמים כגון: הפיקוח על הבנקים, הממונה על שוק ההון ביטוח וחשכון, הממונה על הגבלים עסקיים, רשות ניירות ערך ועוד.

לעניין השפעת "הוראת ועדת זקן" והוראות ה-FATCA, ראה להלן בפרק עדכוני חקיקה.

מגזר בנקאות מסחרית

הבנק מספק מגוון שירותי בנקאות ללקוחות מסחריים בהיקף אשראי בינוני עד גבוה. במגזר הבנקאות המסחרית מוגדרים לקוחות להם אושרו מסגרות אשראי עד לגובה 20 מיליון ש"ח. המוצרים והשירותים מותאמים לצרכים העסקיים של הלקוחות, וכוללים את מגוון מוצרי האשראי: מסגרות חח"ד, הלוואות, מימון סחר חוץ, ערבויות ומכשירים פיננסיים נגזרים, לצד שירותי השקעות באפיקים השונים: מט"ח, שקלים, ניירות ערך וכו'.

פעילות לקוחות מגזר הבנקאות המסחרית מושפעת ישירות מהמצב הכלכלי במשק, מקצב הצמיחה, מרמת הביקושים והתפתחות ענפי המשק השונים, וכן מתקציבים ממשלתיים ומקורות מימון מהארץ ומחו"ל. שערי החליפין של המטבעות הזרים ושיעורי הריבית במטבעי ישראלי ובמטבע חוץ משפיעים אף הם על לקוחות המגזר.

בין לקוחות מגזר הבנקאות המסחרית נמנים, בין היתר, גופים ללא כוונת רווח העוסקים בפעולות מגוונות בתחומים שונים של תרומה וסיוע לקהילה.

השלכות המשבר הפיננסי העולמי המתמשך עלולות לפגוע בזיליותם ובהכנסותיהם של גופים, מוסדות ותורמים שונים בחו"ל ועלול לגרום לצמצום היקף התרומות שלהם למוסדות בארץ. ראה גם פרק רקע כללי לעיל.

ההתפתחויות הפוליטיות האחרונות, יכול שתהיה להן השפעה מסויימת על הכנסותיהן של חלק קטן מלקוחות הבנק. היקף השפעה זו, אם בכלל, אינה ניתנת לכימות. אולם להערכתנו, ועל פי ניסיון העבר, לא אמורה התפתחות זו להשפיע באופן מהותי על התוצאות העסקיות של הבנק.

הנחיות "באזל II" דורשות מהבנקים, בין היתר, לאמוד בצורה מפורטת את סיכון האשראי אליו הם חשופים, בהתאם לדירוגים חיצוניים או באמצעות מודלים של דירוג סיכון, ולהקצות הון בהתאם, תוך הרחבת הבסיס בפעילות האשראי הדורש מהבנק הקצאת הון, כגון מסגרות אשראי שלא נוצלו. גורמים אלו הינם פרמטרים מהותיים בתמחור ובהקצאת היקפי האשראי שהבנק מעמיד ללקוחותיו, על מנת שהבנק יוכל לעמוד במגבלות ההון הנדרשות בהתאם להוראה זו.

קצב הצמיחה ורמת הביקושים במשק בשנים הקרובות, יחד עם מדיניות התקציב וזמינות של מקורות מימון שונים מהארץ ומחו"ל ושיעורם של שערי החליפין במט"ח ושיעורי הריבית במגזרים השונים ימשיכו להיות גורם משמעותי שישפיע על תוצאות פעילותם של לקוחות המגזר.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 הסתכם ב- 3.7 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 3.6 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול של 2.8%.

הכנסות המגזר בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 הסתכמו ב- 24.2 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 25.3 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 4.3%.

ההוצאה בגין הפסדי אשראי בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 הסתכמה ב- 0.1 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 2.4 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 95.8%.

להלן נתונים עיקריים במגזר בנקאות מסחרית תוך התייחסות למוצרים השונים :

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2012			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2013			
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח						
18.8	3.6	15.2	17.6	3.3	14.3	הכנסות ריבית נטו
(3.2)	(1.0)	(2.2)	(2.5)	(0.9)	(1.6)	- מחיצוניים
15.6	2.6	13.0	15.1	2.4	12.7	- בין מגזרי
9.7	1.0	8.7	9.1	0.8	8.3	סה"כ
25.3	3.6	21.7	24.2	3.2	21.0	הכנסות שאינן מריבית
2.4	(2.2)	4.6	0.1	(2.0)	2.1	סך ההכנסות
3.6	2.1	1.5	3.7	1.8	1.9	הוצאות בגין הפסדי אשראי
						רווח לאחר מיסים

מגזר בנקאות עסקית

למגזר העסקי משתייכים לקוחות בעלי אובליגו של מעל 20 מיליון ש"ח.

המוצרים והשירותים של מגזר זה מותאמים לצרכי הלקוחות, וכוללים בעיקר מימון פעילות שוטפת כמו גם מימון השקעות, ליווי פרויקטים בענף הבנייה, שירותים פיננסיים במגוון רחב של תחומים, וכן פעולות סחר-חוץ ועסקות במכשירים פיננסיים נגזרים.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 הסתכם ב- 0.8 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 1.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 27.3%.

הכנסות המגזר בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 הסתכמו ב- 5.5 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 6.2 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון של 11.3%.

להלן נתונים עיקריים במגזר בנקאות עסקית תוך התייחסות למוצרים השונים :

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2012			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2013			
סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	סך הכל	נדל"ן	בנקאות ופיננסים	
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח						
3.6	2.7	0.9	2.9	2.2	0.7	הכנסות ריבית נטו
(0.2)	(0.8)	0.6	0.2	(0.6)	0.8	- מחיצוניים
3.4	1.9	1.5	3.1	1.6	1.5	- בין מגזרי
2.8	1.2	1.6	2.4	0.9	1.5	סה"כ
6.2	3.1	3.1	5.5	2.5	3.0	הכנסות שאינן מריבית
-	-	-	-	-	-	סך ההכנסות
1.1	0.6	0.5	0.8	0.4	0.4	הוצאות בגין הפסדי אשראי
						רווח לאחר מיסים

מגזר ניהול פיננסי

פעילות מגזר זה כוללת את ניהול ה"נוסטרו" של הבנק וניהול החשיפות לסיכונים השוק, כחלק ממדיניות ניהול מאזני ההצמדה של הבנק.

מדיניות הבנק בניהול סיכונים השוק והנזילות הינה שמרנית. בתחום הנזילות שומר הבנק על עודפי נזילות גבוהים הבאים לידי ביטוי במודל הפנימי של הבנק ביחס כסוי גבוה. מגבלת הדירקטוריון בנושא מודל הנזילות מחמירה יותר מאשר המגבלה הסטטוטורית שקבע בנק ישראל. הבנק אינו משקיע כספים בבנקים זרים בחו"ל ולא באג"ח במטבע חוץ. השקעות הבנק בנוסטרו הינן ברובן באגרות חוב ממשלת ישראל, ומיעוטו מושקע באג"ח קונצרני.

שיעור הירידה בשווי ההון של ההשקעות בניירות ערך זמינים למכירה בהתייחס לאגרת חוב בודדת ליום 31 במרס 2013 הינו עד לשיעור של 0.05% בלבד. קרן ההון השלילית בתיק הזמין למכירה מסתכמת בסך 0.1 מיליון ש"ח ברוטו לפני מס. ראה באור 2 לדוחות הכספיים.

שינויים בהיקף הפעילות של המגזר וברווח הנקי שלו

הרווח הנקי של המגזר הסתכם בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 ב- 1.9 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 2.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 24.0%.

הכנסות המגזר הסתכמו בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013 ב- 3.3 מיליון ש"ח, בהשוואה ל- 4.1 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, קיטון בשיעור של 19.5%.

רכוש קבוע

כללי

פריסת הבנק הינה בעיקר בריכוזי האוכלוסייה ה"דתית-חרדית". האוכלוסייה הנ"ל מרוכזת בעיקר בערים הוותיקות ירושלים ובני ברק. בערים החדשות יחסית המאכלסות ציבור זה, כגון: רמת בית שמש, אלעד, מודיעין עילית וביתר עילית, וכן בריכוזי אוכלוסייה גדולים של המגזר: באשדוד, פתח תקוה, חיפה, רחובות ונתיבות. ברבעון הראשון של שנת 2013 פתח הבנק סניף נוסף בירושלים ומתעתד לפתוח שלוחה נוספת בעיר ביתר עילית. מרבית הנכסים של הבנק הינם בשכירות ומיעוטם בבעלות.

הבנק מקבל שרותים, במסגרת הסכם השרותים, בתחום מחשוב ומערכות מידע מחברת מת"ף שהיא חברת בת של הבנק הבינלאומי.

מימון

הבנק מגייס את מרבית מקורותיו ממגוון רחב של לקוחות, פרטיים ועסקיים.

מיסוי

בהתאם לצו מס ערך מוסף (שיעור המס על מלכ"רים ומוסדות כספיים) מיום 30 באוגוסט 2012 עומד שיעור מס הרווח על מוסדות כספיים על סך 17% ושיעור המס הכולל החל בשנת 2013 הוא 35.9% (בשנים 2011 ו-2012 היה שיעור המס הכולל על מוסד כספי 34.48% ו-35.53% בהתאמה).

החל מינואר 2013 עלה שיעור דמי הביטוח הלאומי על מעסיקים בגין חלק השכר העולה על 60% מהשכר הממוצע במשק מ-5.9% ל-6.5%. בינואר 2014 ובינואר 2015 יעלה השיעור ל-7% ו-7.5% בהתאמה.

אין לשינויים אלו השפעה מהותית על התוצאות הכספיות בדוחות הבנק.

חשיפה לסיכונים ודרכי ניהולם

כללי

- א. פעילותו של הבנק מלווה בחשיפה לסיכונים, כשהמהותיים מביניהם הינם: סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכוני נזילות, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים. כל אחד מסיכונים אלה מנוהלים על ידי חברי הנהלה וממונים אחרים ובאחריותם. בגין סיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים קיימת דרישה רגולטורית להלימות הון במסגרת הוראות נדבך 1 של באזל II. בגין סיכונים תפעוליים ויתר הסיכונים אליהם הוא חשוף, הבנק מבצע הקצאת הון משלימה במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצע במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל II - תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process).
- ב. מדיניות ניהול הסיכונים של הבנק מכוונת להשגת היעדים האסטרטגיים והעסקיים שנקבעו להגדלת תוחלת הרווח תוך שמירה על רמות הסיכון ותיאבון הסיכון שאושרו ועל קיומם של מנגנוני ניהול, בקרה, ביקורת ודיווח נאותים.
- ג. המפקח על הבנקים קבע בהוראות ניהול בנקאי תקין ובהוראות אחרות מספר הנחיות הקשורות בנושא ניהול סיכונים. הוראות אלה קובעות, בין היתר, עקרונות יסוד לניהול סיכונים ובקרתם ובכלל זה: מעורבות נאותה והבנה של דירקטוריון והנהלת הבנק בניהול הסיכונים, קביעת מדיניות סיכון ותיאבון סיכון, הקמת פונקציה ניהול סיכונים ראשית בלתי תלויה קבלת דיווחים תקופתיים על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים, וקיומם של מנגנוני פיקוח ובקרה ההולמים את פרופיל הסיכון של הבנק.
- ד. תפיסת הסיכון הכוללת של הבנק עולה בקנה אחד עם המסגרת הרגולטורית שנקבעה על ידי המפקח על הבנקים ועל העקרונות המנחים (ה-Sound Practices) של וועדת באזל, המושתתת על העיקרון כי לכל פעילות בנקאית הטומנת בחובה סיכון יוגדרו ויאופיינו: מדיניות ותיאבון סיכון, מגבלות לתחומים והגדרת היקף ועומק החשיפה, מערך בקרה וביקורת, מערך דיווח, מנגנון לכימות הרווח, מדידתו ודיווח עליו על-פי אמות מידה מקובלות.
- ה. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצעים בבנק באמצעות תשתית נאותה של מנגנוני שליטה, פיקוח, בקרה וביקורת, ומיושמים באמצעות שלושה קווי הגנה: קו ההגנה הראשון שמקיימים האחראים על יצירת הסיכון וניהולו, קו ההגנה השני שמקיימות יחידות ניהול הסיכונים והבקרה הבלתי תלויות - רובן של יחידות אלו כפופות למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, וקו ההגנה השלישי שמקיימים מערך הביקורת הפנימית ומבקרים חיצוניים.
- ו. ניהול הסיכונים ובקרתם מתבצע על פי מדיניות שנקבעה בדירקטוריון ועל בסיס מתודולוגיית סיכון קבוצתית תוך שימת לב לאופי המיוחד של הפעילות בבנק. בהתאם להוראות המפקח על הבנקים בנושא "מנהל סיכונים ראשי ופונקציה ניהול סיכונים" מונה בבנק מנהל סיכונים ראשי שכפוף למנכ"ל הבנק ומונחה מקצועית על ידי מנהל הסיכונים הראשי של חברת האם.
- ז. האחראים על ניהול הסיכונים הינם:
 - מר בנצי אדירי, ראש החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם - מנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי.
 - גב' ליאת יוזפוביץ - מנהלת הסיכונים הראשית בבנק ומשמשת גם כמנהלת הסיכונים התפעוליים החל מיום 1 בינואר 2013. בניהול ומזעור הסיכונים התפעוליים נעזר מנהל הסיכונים ביחידות המתמחות בחברת האם.
 - רו"ח דוד הורביץ, ראש אגף פיננסים ומשאבים, סמנכ"ל בכיר - מנהל הסיכונים הפיננסיים.
 - מר אמיר בירנבוים, ראש אגף אשראי, סמנכ"ל - מנהל סיכוני האשראי.
 - עו"ד דליה בלנק, מנהלת מערך הייעוץ המשפטי בחברת האם - מנהלת הסיכונים המשפטיים של הבנק.
- ח. הסיכונים הנוספים אליהם חשוף הבנק - סיכון אסטרטגי, סיכון מוניטין, סיכונים הקשורים למשק הישראלי, סיכון ציות והלבנת הון, סיכוני רגולציה וחקיקה - מנוהלים, מפקחים ו/או מונחים אף הם כחלק מהניהול העסקי הכולל, ועל-ידי כל אחד מחברי ההנהלה בתחום הנתון לאחריותו ועלי ידי הגופים המקצועיים בחברת האם.
- ט. הנהלת הבנק, וועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ודירקטוריון הבנק מקבלים דיווח לפחות אחת לרבעון, על ההתפתחויות בחשיפה לסיכונים במסגרת הדיווח על מסמך הסיכונים הכולל או דיווח מיידי על חריגות מהמגבלות שנקבעו.

ממשל תאגידי ומעורבות הנהלה ודירקטוריון

בחודש דצמבר 2010 פרסם הפיקוח על הבנקים תיקון להוראת נוהל בנקאי תקין 301 בנושא עבודת הדירקטוריון המאמצת את עקרונות באזל בתחום הממשל התאגידי וניהול הסיכונים.

במהלך דצמבר 2011 אישר דירקטוריון הבנק מסמך תשתיות בעניין עקרונות הממשל התאגידי של ניהול הסיכונים בבנק, על פי הוראת ניהול בנקאי תקין 301, עקרונות באזל 2 והנחיות בנק ישראל האחרות. המסמך מבוסס על מסמך חברת האם בהתאמות הנדרשות לבנק. המסמך מגדיר מתכונת פעולה של ממשל תאגידי אפקטיבי התומך בפעולת הדירקטוריון וההנהלה, ומאפשר להם לקבוע את אסטרטגיית הבנק ויעדיו, לגבש תיאבון לסיכון, לנהל את עסקיו השוטפים של הבנק, ולהגן על האינטרסים של המפקידים, בעלי המניות ונוטלי סיכון אחרים. המסמך משמש מצע מחייב עבור הבנק בכל הנוגע לתפיסת הממשל התאגידי ולמתכונת ניהול הסיכונים. המסמך מיושם באמצעות נוהל הדירקטוריון וההנהלה, מסמכי המדיניות הרלוונטיים והמעגלים המרכזיים המרכיבים את מארג הממשל התאגידי בבנק - ובראשם הדירקטוריון וההנהלה. הוראות ניהול בנקאי תקין 301 נכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2012. השליטה, הפיקוח והבקרה על נאותות ניהול הסיכונים בבנק נעשים, בין היתר, על-ידי הדירקטוריון, ועדות מטעמו, ההנהלה וועדות הנהלה בתחומי הסיכון השונים, כשהמרכזיים שבהם:

התייחסות הדירקטוריון לסוגיות ניהול הסיכונים

א. דירקטוריון הבנק דן ומאשר אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית ומדיניות ניהול הסיכונים בתחומי הסיכון השונים, הכוללות, בין היתר, את תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקורות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכונים השונים. במסגרת תוכנית העבודה השנתית, הדירקטוריון מתאים, במידת הצורך, את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים השונים לשינויים ולתמורות בשווקים הפיננסיים ולסביבת הפעילות של הבנק.

ב. דירקטוריון הבנק מאשר פעילויות חדשות ומוצרים חדשים העשויים ליצור חשיפות חדשות, תוך בחינת הסיכון שהפעילות יוצרת וכן את יכולת הבנק לנהל, למדוד ולבצע בקרה בלתי תלויה על סיכוני הפעילות.

ג. במסגרת עבודת הדירקטוריון פועלת ועדת דירקטוריון להלוואות וניהול סיכונים, המתכנסת בתדירות של אחת לחודש ועוסקת בתחום ההלוואות וכאחת לרבעון בתחום ניהול הסיכונים. לוועדה מוקנות, בין היתר, סמכויות הדירקטוריון בקשר עם היתר למתן הלוואות, קביעת מסגרות אשראי, קביעת בטוחות, מדרג סמכויות למתן אשראי וכו'. הוועדה מקבלת דיווח על חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים וכן על עמידת הבנק במגבלות רגולטוריות ובמגבלות שקבע הדירקטוריון. כמו כן, הוועדה מבצעת בחינה של נאותות מערך ניהול ובקרת הסיכונים בבנק ודנה בכל החריגות ממדיניות האשראי שאושרה בדירקטוריון.

ד. אחת לרבעון מתקיים דיון בדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, הנוסטרו של הבנק, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

ה. מדי רבעון מוגש דוח CRO להנהלה ולדירקטוריון. בדוח מודגשים, בין השאר, איתגור מדיניות הבנק בסוגי הסיכון השונים וטיפול בתהליכים מרכזיים בסוגי הסיכונים השונים ברבעון הרלוונטי.

ו. אחת לחודש בממוצע, מתכנסת ועדת הביקורת של הדירקטוריון. ועדת הביקורת מפקחת על פעילות הביקורת הפנימית של הבנק לרבות המלצה לדירקטוריון לגבי: מינוי מבקר פנימי, אישור כתב המינוי והסמכויות של המבקר הפנימי, תוכנית העבודה של הביקורת הפנימית. הוועדה מבצעת מעקב אחר יישום תכנית העבודה של הביקורת הפנימית ודנה בדוחות ביקורת ובדיווחים אחרים של המבקר הפנימי ושל גורמים חיצוניים. הוועדה מפקחת על עבודת רואה החשבון המבקר ודנה בדוחות ביקורת של רואה החשבון המבקר ושל גופים רגולטורים. כמו כן, הוועדה דנה בדוחות הכספיים ובליקויים במערכי הדיווח החשבונאיים ומגישה את המלצותיה בנדון לדירקטוריון.

ז. יחידה תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות של חברת האם, היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, יחידת באזל, יחידת בקרת אשראי, יחידת איסור הלבנת הון ויחידת קצין הציות הכפופות

למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם נותנות שירותים במסגרת הסכם השרותים של הבנק עם חברת האם למנהל הסיכונים הראשי בבנק באופן שוטף ולפי דרישתו. חלק מיחידות אלה מדווחות לדירקטוריון או לוועדותיו.

ח. נקבעו נהלי דיווח לדירקטוריון ו/או לוועדותיו במקרים בהם זוהתה חריגה מהמגבלות שנקבעו במדיניות.

ט. ראה להלן עדכון הוראות בנק ישראל, נוהל בנקאי תקין, הוראה 301 בפרק עדכוני חקיקה.

התייחסות ההנהלה לסוגיות ניהול הסיכונים

א. הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל מתכנסת בדרך כלל פעם בשבוע ודנה, בין היתר, במגוון נושאים בתחום ניהול ובקרת הסיכונים השונים. תחום ניהול סיכונים פיננסיים מובא לדיון אחת לשבועיים.

ב. אחת לחודש מתקיים דיון בראשות המנכ"ל בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים.

ג. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה, בישיבתה כוועדה לניהול סיכונים, במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים פיננסיים, סיכונים אשראי, סיכונים תפעוליים וסיכונים משפטיים ובעמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.

ד. אחת לרבעון מתכנס פורום לניהול סיכונים תפעוליים והמשכיות עסקית בראשות מנהל הסיכונים הראשי בבנק. על חברי הפורום נמנים, ראש אגף פיננסים ומשאבים, סמנכ"ל מערך הסניפים, מנהל המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם ואחרים. הפורום עוקב ומפקח על הפעולות הננקטות למזעור החשיפה, גיבוש ועדכון המדיניות לניהול סיכונים תפעוליים והמשכיות עסקית ודיווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון, בהתאם לנוהל.

ה. הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי בראשות מנכ"ל חברת האם ובהשתתפות מנכ"ל הבנק ומנהל הסיכונים התפעוליים של הבנק, מתכנס לפחות אחת לרבעון ומקיים מעקב שוטף על מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, בין היתר בהתבסס על ממצאי סקרי הסיכונים השונים, וכן על הפעולות הננקטות על ידי היחידות השונות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.

ו. אחת לשבוע מתקיים דיון בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים בהתפתחויות בתיק הנוסטרו ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתפים אחראי היחידה לניהול פיננסי, אחראי תחום הנוסטרו, מנהל הסיכונים הראשי ומנהל יחידת נוסטרו למסחר של חברת האם.

ז. אחת לחודש, מתכנס פורום לניהול סיכונים אשראי בראשות סמנכ"ל אשראי. על חברי הפורום נמנים מנהל מח' אשראי ומנהל הסיכונים הראשי. הפורום מקיים מעקב על מצב חשיפות האשראי של הבנק.

ח. הנהלת הבנק לרבות מנהל הסיכונים הראשי בסיוע החטיבה לניהול סיכונים של חברת האם והיחידה לניהול פיננסי בחברת האם ממשיכים לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הפיקוח, הבקרה והדיווח הדרושים להם לשם קבלת תמונת מצב עדכנית, ובזמן אמת, על חשיפות הבנק לסיכונים השונים.

ט. היחידות בתחום סיכונים שוק ונזילות ובקרת אשראי בחברת האם הכפופות למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, מבצעות בקרת סיכונים עצמאית ובלתי תלויה על סיכונים האשראי והסיכונים הפיננסיים.

י. יחידת יישום הוראות באזל בחברת האם, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם אחראית, בין היתר, על יישום והטמעה של הוראות נדבך 2 של באזל II כחלק מקידום ושיפור מערך ניהול הסיכונים הכולל של הקבוצה והבנק.

יא. היחידה האנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על יישום הוראות בנק ישראל בנושא תיקוף המודלים של הקבוצה והבנק ועל חקירת מודלים.

יב. בנושא הפיקוח על האשראי, ראה בפרק "ניהול סיכונים אשראי".

יג. נקבעו נהלי דיווח להנהלה במקרים בהם זוהתה חריגה מהמגבלות שנקבעו במדיניות.

דיווח חודשי לבנק ישראל

על פי הוראת בנק ישראל מיום 13 בספטמבר 2011, הבנק מעביר מדי חודש לבנק ישראל, באמצעות חברת האם, עדכון על מצב החשיפות שלו. בנוסף, הבנק מדווח על יחס ההון, על הצעדים שנקט ועל מידע היכול להצביע על חשש לעליית רמת הסיכון. בדיווח מתוארות ההתפתחויות בחשיפות העיקריות של הבנק לסיכונים הבאים: נוסטרו, התחייבויות לפנסיה ולפיצויים, חשיפה למדינות זרות וחשיפות אשראי ללקוחות גדולים בסיכון גבוה.

החשיפה והניהול של סיכוני שוק (סיכונים פיננסיים)

כללי

א. סיכון השוק הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות ולהון הבנק כתוצאה משינויים במחירים, שערים ומרווחים בשווקים הפיננסיים בהם הוא פועל והמשפיעים על ערך נכסי הבנק או התחייבויותיו: שיעורי הריבית, שערי חליפין, אינפלציה, מחירי ניירות-ערך, מחירי מוצרים, התנודתיות של פרמטרים אלה ושינויים במדדים כלכליים אחרים.

ב. לבנק מדיניות מפורטת לניהול החשיפה לסיכונים פיננסיים המאושרת מדי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון. מסמך המדיניות מתווה ומפרט, בין היתר: תיאבון כולל לסיכונים פיננסיים ותיאבון לסיכון בחדר הסיכון הבודד, עקרונות לפעילות ומגבלות ברמת המכשירים הפיננסיים השונים.

ג. אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה ובדירקטוריון במסמך החשיפות לכלל הסיכונים של הבנק, במסגרתו מדווחות חשיפות הבנק לסיכונים בהשוואה למגבלות שנקבעו. כמו כן, נבחנים גם שינויים נדרשים בהתאם לשינויים בפעילויות הבנק ו/או שינויים בסביבת הבנק או בשווקים הפיננסיים.

דרישות ההון בגין סיכוני שוק בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים

במסגרת יישום הוראות באזל II בחר הבנק ליישם את הגישה הסטנדרטית בגין החשיפה לסיכוני שוק. בגין סיכוני ריבית, מבצע הבנק הקצאת הון נוספת במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית המבוצעת במסגרת יישום הוראות נדבך 2 של באזל II - תהליך ה-ICAAP.

בנוסף, במסגרת נדבך 2 מוקצה הון על כלל סיכוני השוק לפי מודל ה-VAR המקסימלי במהלך השנה.

סיכון כללי		באזל II
31 במרס		
2012	2013	
בסכומים מדווחים במיליוני ש"ח		דרישות ההון בגין
-	-	סיכוני מט"ח
-	-	דרישות הון בגין סיכוני שוק
0.4	0.1	סיכון שוק

א. החשיפה לסיכונים בסיס

כללי

סיכון הבסיס הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק שעלול להתרחש כתוצאה משינויים בלתי צפויים במדד המחירים לצרכן, או בשערי החליפין עקב ההפרש בין שווי הנכסים לבין שווי ההתחייבויות. חשיפת הבסיס נמדדת ומנוהלת במגזר הצמוד למדד המחירים ובמגזר הצמוד למטבע חוץ.

על פי כללי החשבונאות, ההון מוגדר כמקור שקלי לא צמוד, כך שההשקעה של ההון במגזר שאינו המגזר השקלי מוגדרת כחשיפת בסיס.

ניהול החשיפה

- ניהול הסיכונים בבסיס והשקעת ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים נעשה בהתבסס על הערכות ותחזיות שוטפות לגבי התפתחויות צפויות בשווקי הכספים וההון.

- תמהיל ההשקעה של ההון הפנוי במגזרי ההצמדה השונים מנוהל באופן שוטף בכפוף למגבלות המוצגות להלן, ועל בסיס התחזיות לגבי משתני השוק הרלוונטיים תוך ניצול פערי המחירים בין עלות המקורות ותשואת השימושים במגזרי ההצמדה השונים וכדאיותן של פוזיציות "יתר" או "חסר" בכל מגזר ומגזר.

התיאבון לסיכון

דירקטוריון הבנק קבע מגבלות לגבי הפוזיציות המותרות (יתר או חסר) של נכסים על התחייבויות:

- השקעת הבנק במגזר השקלי הלא צמוד לא תעלה על 150% מההון הפנוי, ולא תפחת מ- 0% מההון הפנוי של הבנק.

- ההשקעה במגזר השקלי צמוד המדד לא תעלה על 100% מההון הפנוי, ולא תפחת מפוזיצית חסר של 50% מההון הפנוי של הבנק.

- ההשקעה במגזר המט"ח תעמוד על פוזיצית יתר או חסר שלא תחרוג מ- 15% מההון הפנוי של הבנק. ההון הפנוי מוגדר כהון בניכוי נכסים לא כספיים נטו, הכוללים בעיקר השקעות במבנים ובציוד.

תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון של ההון בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכונים שוק (סיכונים בסיס וכן סיכונים ריבית). מגבלה זו נקבעה לעד 10% מההון.

תוצאות התרחישים ומשמעותם מוצגים במסמך הסיכונים, הנדון אחת לרבעון בישיבות הנהלת הבנק, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים ובדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

להלן תיאור השקעות ההון הפנוי בפועל במגזרי ההצמדה השונים בהשוואה למגבלות הדירקטוריון:

תקרת החשיפה המאושרת כ- % מההון הפנוי	החשיפה בפועל (1)				
	% מההון הפנוי		(במיליוני ש"ח)		
	31.12.12	31.3.13	31.12.12	31.3.13	
0/+150	88	84	274.0	268.6	מט"י לא צמוד
-50/+100	12	16	38.8	52.7	מט"י צמוד מדד
-15/+15	-	-	0.1	(0.1)	מט"י צמוד מט"ח

(1) השיעורים השלישיים מבטאים עודף התחייבויות על נכסים.

במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2013 עמד הבנק בכל מגבלות החשיפה בבסיס שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ב. החשיפה בריבית

כללי

סיכון הריבית הוא סיכון קיים או עתידי להכנסות והון הבנק העלול להיווצר בגין הפער בין מועדי הפירעון או מועדי שינוי הריבית בין הנכסים וההתחייבויות למיניהם בכל אחד ממגזרי הפעילות.

הסיכונים בריבית, לכלל התיק, הינם הסיכונים הדומיננטיים להם חשוף הבנק בכל הקשור להשפעה על השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות של הבנק.

ניהול החשיפה

ניהול החשיפה לסיכונים ריבית נעשה תוך פיזור נאות של השקעת ההון הפנוי בין טווחי הזמן השונים, תוך התאמת משך החיים הממוצע של המקורות והשימושים, ותוך צמצום החשיפה לשחיקת השווי ההוגן כתוצאה משינויים בלתי צפויים בשערי הריבית. החשיפה לסיכונים ריבית בבנק מיוחסת לפעילות המימון במגזר השקלי הלא צמוד ובמגזר הצמוד מדד ונובעת ממאפייני ההשקעה, הנגזרים מטווח השימושים והמקורות במגזרים אלה.

התיאבון לסיכון

- דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על החשיפה הכוללת לסיכונים ריבית באמצעות תחיתת החשיפה המקסימאלית לשחיקת השווי ההוגן של ההון כנגזרת משינוי מקביל של 1% בעקום הריבית במגזר הצמוד למדד, במגזר השקלי ובמגזר צמוד מט"ח.

- בנוסף, נקבעו מגבלות חשיפה לסיכון הריבית במונחי ההפסד המקסימאלי על פי אומדן הערך בסיכון (ה- VAR).

- תרחישי קיצון - דירקטוריון הבנק קבע מגבלה על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההוגן בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום החשיפה לסיכונים שוק - לרבות סיכונים ריבית. מגבלה זו נקבעה לעד 10% מההון.

תוצאות התרחישים ומשמעותם מוצגות במסמך הסיכונים הנדון אחת לרבעון בישיבות הנהלת הבנק, בועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

החשיפה בפועל ליום הדוח

- חשיפת ריבית נובעת מהעדר מתאם בין משך חיים של הנכסים למשך החיים של ההתחייבויות.

- על פי המגבלות שקבע דירקטוריון הבנק, במגזר הצמוד למדד החשיפה המקסימאלית המותרת לשחיקת השווי ההוגן של ההון כתוצאה משינוי מקביל של 1% בעקום הריבית הינה בשיעור של 5% מההון העצמי, במגזר השקלי הלא צמוד בשיעור של 4%, ובמגזר מט"ח בשיעור של 1%.

להלן תיאור השפעת שינוי מקביל בשיעור של 1% בעקום הריבית על שחיקת השווי ההוגן של ההון של הבנק כאחוז מההון העצמי:

31 בדצמבר 2012		31 במרץ 2013		
% המגבלה	% החשיפה בפועל	% המגבלה	% החשיפה בפועל	
(4.00)	(2.48)	(4.00)	(2.25)	מגזר לא צמוד
(5.00)	(0.59)	(5.00)	(0.65)	מגזר צמוד מדד
(1.00)	-	(1.00)	-	מגזר צמוד מט"ח

במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2013 עמד הבנק בכל מגבלות החשיפה בריבית שנקבעו על-ידי הדירקטוריון.

להלן פרטים על השפעת שינויים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק:

1. שווי הוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק (במיליוני ש"ח):

31 במרס 2013					
לא צמוד	צמוד למדד	צמוד לדולר	צמוד למט"ח אחר	סה"כ	
3,089.3	333.9	42.5	0.9	3,466.6	נכסים פיננסיים (1)
0.3	-	-	-	0.3	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
2,789.4	296.1	42.3	1.2	3,129.0	התחייבויות פיננסיות (1)
-	-	-	-	-	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
300.2	37.8	0.2	(0.3)	337.9	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים
31 בדצמבר 2012					
לא צמוד	צמוד למדד	צמוד לדולר	צמוד למט"ח אחר	סה"כ	
3,317.7	376.6	38.6	0.6	3,733.5	נכסים פיננסיים (1)
0.5	-	-	-	0.5	סכומים לקבל בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
3,018.9	350.8	38.5	0.9	3,409.1	התחייבויות פיננסיות (1)
-	-	-	-	-	סכומים לשלם בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
299.3	25.8	0.1	(0.3)	324.9	שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים

(1) כולל מכשירים פיננסיים מורכבים. לא כולל יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים.

2. השפעת שינויים היפותטיים בשיעורי הריבית על השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים של הבנק:

31 במרס 2013							השינוי בשיעורי הריבית
שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים					
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח					
		לא צמוד	צמוד למדד	צמוד לדולר	צמוד למט"ח אחר	סה"כ	
סה"כ	סה"כ						
0.68	2.3	300.5	40.1	(0.1)	(0.3)	340.2	גידול של אחוז אחד
(0.03)	(0.1)	300.2	38.0	(0.1)	(0.3)	337.8	גידול של 0.1 אחוז
(0.92)	(3.1)	300.0	35.1	-	(0.3)	334.8	קטטון של אחוז אחד
31 בדצמבר 2012							השינוי בשיעורי הריבית
שינוי בשווי הוגן		שווי הוגן נטו של מכשירים פיננסיים					
באחוזים	במיליוני ש"ח	במיליוני ש"ח					
		לא צמוד	צמוד למדד	צמוד לדולר	צמוד למט"ח אחר	סה"כ	
סה"כ	סה"כ						
0.62	2.0	299.4	27.7	0.1	(0.3)	326.9	גידול של אחוז אחד
0.06	0.2	299.3	26.0	0.1	(0.3)	325.1	גידול של 0.1 אחוז
(0.71)	(2.3)	299.2	23.6	0.1	(0.3)	322.6	קטטון של אחוז אחד

ג. אמידת החשיפה לסיכוני השוק, כלי הניהול והבקרה

הבנק מנהל ומבקר את החשיפה לסיכוני השוק באמצעים ובכלים שונים, כמפורט להלן:

ערך ה-VAR

ה-VAR (הערך הנתון לסיכון), מודד את תוחלת ההפסד המקסימאלית בשווי ההון של הבנק (נכסים והתחייבויות, לרבות מכשירים פיננסיים נגזרים), במהלך אופק השקעה נתון (10 ימי עסקים), בהינתן רמת מובהקות מסוימת (99%) ובהתקיים תנאי שוק נורמליים.

נתוני ה-VAR מחושבים בבנק בתדירות יומית.

ה-VAR השוטף המחושב בבנק מתבסס על שיטת ה-Variance Co-Variance. בנוסף, מריץ הבנק מודל לחישוב ה-VAR על פי סימולציה היסטורית בתדירות יומית ועל פי סימולציה מונטה קרלו אחת לתקופה ו/או בהתאם לנדרש.

מערכת ה-VAR משתלבת כחלק אינטגרלי בעבודתה של היחידה לניהול פיננסי ויחידת תחום סיכוני שוק ונזילות שבחברת האם.

Back Testing - איכות החיזוי של מודל ה-VAR נבחנת על ידי יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות באמצעות מדידה בדיעבד.

ערך ה-VAR הכולל של הבנק מתייחס לכלל מגזרי ההצמדה של הבנק וכולל השפעות מקוזזות ביניהם. מגבלת החשיפה בגובה ערך ה-VAR כפי שנקבעה על ידי הדירקטוריון הינה: ערך ה-VAR הכולל של הבנק לא יעלה על 2% מההון העצמי.

בפועל, אומדן ה-VAR הכולל ליום 31 במרס 2013 הינו 1.6 מיליון ש"ח (0.5% מההון) לעומת 1.7 מיליון ש"ח (0.5% מההון) ביום 31 בדצמבר 2012.

במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2013 עמד הבנק בכל המגבלות בגין החשיפה בגובה ערך ה-VAR שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

תרחישי קיצון

תרחישי קיצון לבחינת גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון: דירקטוריון הבנק קבע מגבלות על גובה השחיקה המקסימאלי בשווי ההון של הבנק בגין הפעלתם של מספר תרחישי קיצון בתחום התממשות סיכוני השוק. מגבלה זו נקבעה עד 10% מהונו של הבנק. במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2013 עמד הבנק בכל המגבלות בגין תרחישי הקיצון שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

ד. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני השוק

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול סיכוני השוק. התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני שוק ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.

ניהול החשיפה לסיכוני השוק נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות יחידות ופורומים ייעודיים, כמפורט להלן:

- יחידת תחום ניהול סיכוני שוק ונזילות בחברת האם הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם ואחראית על בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק.

במסגרת פעילותה מבקרת ובוחנת היחידה את טיב הכלים המשמשים למדידת הסיכון, בוחנת את המגבלות שנקבעו ואת התאמתן לחשיפות הבנק ומדווחת מיידית על חריגות ממגבלות אלו.

- יחידה אנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם אחראית על תיקוף מודלים בנושאי סיכוני שוק ונזילות.

- היחידה לניהול פיננסי בבנק מקבלת דוחות ניהוליים המצביעים על חשיפתו של הבנק לסיכונים בסיס ולסיכונים ריבית במגזרי ההצמדה השונים. הדוחות מופקים בתדירות יומית ותקופתית לפי העניין. הבנק נשען על מערכת ALGO, שפותחה בחברת האם, לניהול ולבקרת חשיפות אלו לסיכונים שוק.
- הביקורת הפנימית של הבנק משלבת בתוכניות העבודה הרב שנתית שלה ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק.
- פורום CRO קבוצתי בתחום סיכונים שוק ונזילות בראשותו של מנהל תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות בחברת האם, מתכנס אחת לרבעון, במסגרתו נדונות שיטות ומתודולוגיות לקידום אפקטיביות הבקרה על סיכונים השוק והנזילות בקבוצה.
- פורום תרחישי קיצון בראשותו של מנהל יחידת ניהול סיכונים ופיקוח על חברות בנות, מתכנס לפחות אחת לחצי שנה ובוחר אפקטיביות תרחישים קיימים ותרחישים נדרשים.
- אחת לשבוע מתקיים דיון בראשות ראש החטיבה הפיננסית של חברת האם בהתפתחויות בתיקי הנוסטרו, ובהתפתחויות בשווקים הפיננסיים. בדיון משתתף אחראי הנוסטרו של הבנק.

ה. דיווח על החשיפות לסיכונים שוק

הנהלת ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכונים שוק, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה. קיים נוהל המגדיר באלו מקרים יקבל הדירקטוריון או אחת מוועדותיו "דיווח מיידי" על החריגות.

בנוסף, החשיפות לסיכונים השוק בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, והסמכויות לניהולם מרוכזות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני, כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

כמו כן, מדווחות החשיפות והעמידה במגבלות במסגרת דוח רבעוני של יחידת תחום ניהול סיכונים שוק ונזילות של חברת האם הנדון אחת לרבעון בהנהלה, ואחת לחצי שנה בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון.

ניהול סיכוני נזילות

א. כללי

- סיכון הנזילות הינו סיכון קיים או עתידי שבו הבנק יתקשה לספק את צרכי נזילותו במצבי ביקוש והיצע חריגים - לרבות התחייבויות בלתי צפויות, משיכות בלתי צפויות מפיקדונות הציבור, ביקוש בלתי צפוי לניצול מסגרות אשראי, העדר סחירות בשוק ההון ואי וודאות לגבי זמינות המקורות.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון הנזילות במטבע ישראלי בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342 של הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- בהתאם אישר דירקטוריון הבנק מדיניות לניהול סיכוני הנזילות, וקבע מגבלות לפער ויחס הנזילות בתרחיש רגיל ובתרחיש קיצון. המדיניות כוללת, בין היתר, התייחסות לכלי המדידה השליטה והבקרה ולמנגנוני הדיווח שיש לקיים כחלק מניהול סיכון הנזילות.
- הבנק מפעיל כלי ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על הנזילות, המבוססים, בין היתר, על מודל פנימי שפותח כנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 342.
- בספטמבר 2008 הוציאה וועדת באזל, ה-BIS, הנחייה מעודכנת (Sound Practice) שעוסקת בתחום ניהול סיכון הנזילות. ההנחייה נכתבה בעקבות לקחי המשבר הפיננסי, וכוללת שורת הנחיות חדשות לניהול הנזילות, ובהם: הצורך בתמחור סיכון הנזילות, הצורך בהחזקת כרית בטחון, שורת עקרונות במדידת הסיכון בהם שימוש נרחב יותר בתרחישי קיצון, ניהול נזילות תוך יומי, תוכניות מגירה ועוד. בעקבות הנ"ל נערך סקר פערים לבחינת עמידה של חברת האם בהוראה. הסקר הושלם בחברת האם והבנק התאים את מסקנות הסקר הנ"ל ויפעל לסגירת הפערים שעלו במהלך תיקוף המודל במסגרת הוראה זו.
- בדצמבר 2010 פרסמה וועדת באזל מסמך נוסף כחלק ממקבץ מסמכים לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית (באזל III), שעוסק בשני מדדים חדשים לאמידה כמותית של סיכון הנזילות - יחס הנזילות המזערי (LCR), ויחס המימון היציב (NSFR), וכלים פיקוחיים נוספים לניטור הסיכון.
- בחודש ינואר 2013 הוציא בנק ישראל את הוראת ניהול בנקאי תקין 342 העוסקת בניהול סיכון הנזילות. בכוונת בנק ישראל לאמץ את ההוראות באזל III במועד שייקבע לאחר לימוד ההוראה והשלכותיה על המערכת הבנקאית. עד לעדכון מלא של ההוראה בהתאם לפרסומים שלעיל. חברת האם והבנק פועלים לסגירת הפערים ביחס להוראה חדשה זו.

ב. התשתית לניהול סיכון הנזילות - מערכות ומודלים למדידה וניהול של החשיפה

- התשתית לניהול סיכון הנזילות בבנק משלבת מודלים שונים לניהול השוטף בשקלים ויישום תרחישי קיצון:
- לצורך ניהול הנזילות הכולל ולצורך עמידה בהוראה 342 להוראות ניהול בנקאי תקין, שמטרתו בחינה ומעקב אחר האמצעים הנזילים של הבנק בתרחישים שונים, מתבסס הבנק על מודל פנימי לניהול הנזילות שפותח בחברת האם והותאם לבנק. המודל מאפשר ניהול, שליטה, פיקוח ובקרה על מצב הנזילות ברמה היומית השוטפת ולתקופות ארוכות יותר.
 - המודל הפנימי אומד את רמת ההסתמכות האפשרית על נכסי הבנק השונים כברי מימוש בתקופות שונות וכן את רמת ההתחייבויות התזרימיות הצפויות לתקופות פירעון שונות. המודל נסמך על מבדקים שונים שנעשו בבנק ושנשענים על בחינה היסטורית של התנהגות היתרות המאזניות והחוזף מאזניות בבנק.
 - המודל משמש כלי ניהול דינמי, ברמה היומית, לבחינת מצב הנזילות בבנק ולניהול סיכוני הנזילות. תוצאות המודל מוצגות בוועדה השבועית לניהול פיננסי ומבוקרות באופן שוטף על ידי הגורמים הרלוונטיים ובכללם היחידה לבקרת סיכונים שוק ונזילות, בחברת האם.
 - תיקוף המודל במסגרת ההוראה הקודמת הסתיים. הבנק פועל לסגירת הפערים, שעלו במהלך תיקוף המודל במסגרת ההוראה הקודמת וכן במסגרת ההוראה המעודכנת.
 - בנוסף, לצורך ניהול הנזילות השוטפת בשקלים משתמש הבנק במערכת פנימית שפותחה לצורך עמידה בדרישות הרפורמה במערכת התשלומים והסליקה (מערכת זה"ב - RTGS). המערכת מאפשרת סליקה

בזמן אמת, ללא השהייה בין ביצוע הוראת התשלום לבין אישורה, ומאפשרת לבנק לזהות בכל רגע נתון את התזרים הכספי שעבר בחשבונות במסגרת זו.

- תרחישי קיצון - לצורך בחינת הנזילות במצבי קיצון ולחץ, נבנה תרחיש יומי על בסיס נתוני המודל הפנימי של הבנק. התרחיש משקף את מצב הנזילות בתרחישי קיצון על בסיס שילוב הפרמטרים המחמירים שנצפו על פני נתוני 24 החודשים האחרונים בכל אחד מהסעיפים המאזניים והחוץ מאזניים.

על פי מודל הנזילות הפנימי שפותח בחברת האם והותאם לנתוני הבנק, יחס הכיסוי בין הנכסים הנזילים לבין ההתחייבויות במהלך שלושת החודשים הראשונים של שנת 2013, היה גבוה מהמגבלות שנקבעו על-ידי הדירקטוריון ומהמינימום הנדרש על פי נוהלי בנק ישראל.

ג. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני נזילות

התפיסה הבקרתית של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה של הסיכונים ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו בנהלים, באופן שוטף הן על ידי מנהלי החשיפה והן על ידי גורמי בקרה וביקורת בלתי תלויים.

ניהול החשיפה לסיכוני הנזילות נבחן ומבוקר באופן שוטף על ידי ועדות, יחידות ופורומים ייעודיים, ובהם:

- ועדה שבועית לניהול פיננסי, בראשות מנהל הסיכונים הפיננסיים, העוסקת בנושאי סיכוני נזילות.
- יחידת תחום סיכוני שוק ונזילות, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על בקרת סיכוני השוק והנזילות בבנק. היחידה פועלת על פי נוהל בנקאי תקין 339, ו-342.
- יחידה אנליטית לתיקוף, יישום וחקר מודלים, הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם, אחראית על תיקוף מודלים בנושאי סיכוני שוק ונזילות.
- מחלקת הביקורת הפנימית של הבנק משלבת בתוכניות העבודה השנתיות שלה ביקורות בנושא ניהול סיכון הנזילות.

ד. דיווח על החשיפה לסיכוני נזילות

- דיווח על החשיפות לסיכון הנזילות בהשוואה למסגרות וגבולות הפעילות שנקבעו על ידי הדירקטוריון, נעשה אחת לשבוע במסגרת הוועדה לניהול פיננסי.
- דיווח על החשיפות מרוכז ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה לניהול בנקאי תקין 310. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.
- דיווח רבעוני בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון על החשיפה לסיכון נזילות ועל תוצאות תרחישי קיצון בנזילות, במסגרת מסמך הסיכונים.
- בנוסף, הנהלת הבנק והדירקטוריון מעודכנים באופן שוטף ועל פי הצורך בהתפתחויות בחשיפות הבנק לסיכוני נזילות.

ניהול סיכונים בתיק ניירות הערך - סיכוני שוק וחבות

תיק ההשקעות של הבנק בניירות ערך נכון ליום 31 במרס 2013 הושקע ברובו באגרות חוב ממשלתיות שקליות בריבית קבועה ומשתנה. בנוסף, בתמהיל התיק, נמצאים אג"ח ממשלתיות צמודות למדד ואגרות חוב קונצרניות.

כ- 95% מהתיק מסווג כתיק זמין למכירה ו- 5% מהתיק הינו למסחר. במהלך הרבעון האחרון נפרע כל התיק לפדיון בפירעון מוקדם על פי בקשת הלקוח. שווי התיק ליום 31 במרס 2013 עמד על סך של 324.5 מיליון ש"ח.

תיק ניירות ערך למסחר בבנק מוגבל בסכום ומיועד להשקעה באגרות חוב ממשלתיות לטווחים שונים בריבית קבועה ומשתנה.

תיק ניירות ערך הקונצרני, הזמין למכירה, מנוהל בהתאם למגבלות השקעה וקווים מנחים שאושרו על ידי דירקטוריון הבנק המותאמים למגבלות השקעה קבוצתיות שנקבעו על ידי חברת האם. הבנק משקיע באגרות חוב סחירות שהונפקו על ידי חברות בקבוצות דירוג A ומעלה, וזאת לאחר ניתוח איכות האשראי של המנפיק, סיכוני השוק הגלומים בהשקעה ונזילות אגרות החוב. הבנק אינו משקיע באגרות חוב בחו"ל.

לאחר מועד ביצוע ההשקעה, מקיים הבנק, כחלק מניהול הסיכונים בתיק ניירות הערך, מעקב שוטף אחר השקעותיו באג"ח הקונצרני. בנוסף, אחת לרבעון מתבצע ניתוח הן ברמת הנייר, הן ברמת החברה הבודדת והן ברמת כלל התיק, תוך הסתמכות על פרסומים הנוגעים לחברה המנפיקה, תוצאות כספיות ופרמטרים אחרים, מהם ניתן ללמוד על מצב החברה או ההשקעה.

בבנק יש מערכי בקרה ותמיכה בלתי תלויים, חלקם באמצעות חברת האם, המגבים את פעילות ההשקעה: מערך אחורי והיחידה לתחום סיכוני שוק ונזילות. יחידות אלו מבקרות את פעילות ההשקעה, את העמידה בנוהלי ובמגבלות ההשקעה ואת ההתפתחויות בשווי ההון של ניירות הערך.

כחלק ממנגנוני הפיקוח והבקרה על ניהול הסיכונים גובשה בבנק שגרת דיווח לגבי אופי והיקף החשיפות בתיק ניירות הערך. הדיווחים נמסרים הן לגורמים מקבלי ההחלטה והן לגורמי הבקרה. עיקר מתכונת הדיווח בבנק הינה:

- דיווח מיידי לגורמי הבקרה והניהול השונים בהנהלת הבנק ובדירקטוריון בהתאם לאופי וגודל החריגה, עם גילוי חריגה ממגבלות ונהלים ועל אירועים חריגים בתיק.
- ישיבות השקעה שבועיות בראשות מנהל הסיכונים הפיננסי בבנק.
- דיווח אחת לחודש בראשות מנכ"ל הבנק.
- דיווח רבעוני במסגרת מסמך הסיכונים הכולל להנהלה, לוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ולדירקטוריון הבנק.

לפירוט תיק ניירות הערך ראה פרק נתונים עיקריים של הנכסים וההתחייבויות.

ניהול סיכוני אשראי

א. כללי

סיכון האשראי הינו הסיכון לפגיעה בשווי נכסי הבנק וברווחיותו עקב הרעה ביכולת הלווים לעמוד בהתחייבויותיהם לבנק ו/או הרעה באיכות הלווים או בשווי הביטחונות שהועמדו כבטוחה לאשראי.

כדי למזער את הסיכון מוגדרת בבנק מדיניות ניהול סיכוני האשראי ומגבלות חשיפה לגבי לוויים/ענפים במגזרי הפעילות והמוצרים השונים.

ב. הקצאת ההון בגין סיכוני אשראי

סך סיכון ודרישות הון בגין סיכוני אשראי, שוק ותפעולי, הנובעים מהחשיפות הבאות:					
31 בדצמבר 2012		31 במרס 2013			
נכסי סיכון	דרישות הון (9%)	נכסי סיכון	דרישות הון (9%)		
במיליוני ש"ח		במיליוני ש"ח			
-	-	-	-	סוג החשיפה	
0.3	3.3	0.3	3.0	ריבונות	
21.1	234.2	17.8	198.1	ישויות סקטור ציבורי	
131.8	1,465.6	120.4	1,337.0	תאגידים בנקאיים	
56.9	632.5	59.8	665.0	תאגידים	
3.4	38.0	3.3	37.1	קמעונאים	
4.5	49.5	4.5	50.1	עסקים קטנים	
218.1	2,423.2	206.1	2,290.3	נכסים אחרים	
-	0.1	-	0.1	סה"כ בגין סיכוני אשראי	
40.6	451.5	-	457.8	סיכוני שוק	
258.7	2,874.8	206.1	2,748.2	סיכון תפעולי	
				סה"כ נכסי סיכון ודרישת ההון	
	9.0%		9.0%	יחס ההון הנדרש לפי המפקח	
	11.5%		12.4%	על הבנקים	
	16.3%		17.4%	יחס ההון רובד 1 לרכיבי הסיכון	
				יחס ההון לרכיבי הסיכון	

ראה פירוט בסעיף י' להלן על התפלגות הקצאת ההון בחתכי הסיכון השונים.

ג. מדיניות ותיאבון סיכון

כללי

מדיניות ניהול סיכוני האשראי של הבנק נבחנת על ידי מנהל הסיכונים הראשי ונדונה ומאושרת לפחות אחת לשנה על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק. מדיניות ניהול סיכוני האשראי מתבססת על פיזור נאות של הסיכונים, וניהול זהיר ומבוקר של החשיפות, הן ברמת הלקוח הבודד, והן ברמת ענפי המשק השונים. מדיניות זו מושתתת על בחינת כושר החזר של הלקוח ברמה פרטנית וכן על ניתוח והערכה של מכלול פרמטרים נוספים, להם השלכה על איתנותו הפיננסית של הלווה.

מדיניות ניהול סיכוני האשראי נסקרת על ידי מנהל הסיכונים הראשי ועל ידי החטיבה לניהול סיכונים בחברת האם ונדונה ומאושרת אחת לשנה בהנהלה, בועדת ההלוואות של הדירקטוריון ובדירקטוריון הבנק.

במסגרת מדיניות האשראי התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפה בלתי רצויה לסיכון האשראי הכוללת כיווני פעולה מנחים, לרבות שווקי יעד, וכן הנחיות המתחשבות בהלימות ההון הנדרשת ביחס לאשראי הניתן.

- במהלך השנים האחרונות הורחבה תפישת סיכון האשראי של הבנק ובהתאמה הועמקה מדיניות האשראי שלו. במסגרת מסמך המדיניות הוגדרו אינדיקטורים כמותיים ברורים לבחינת הצורך בעדכון מסמך המדיניות בעקבות שינויים מאקרו כלכליים ורגולטורים או שינויים בנתוני הבנק.
- כחלק מניהול סיכונים האשראי השוטף ויישום מדיניות הדירקטוריון נבחנים, על בסיס שוטף, מאפייני הפעילות העסקית של הלווה, תזרים המזומנים ומבנה הנכסים וההתחייבויות שלו, טיב הביטחונות, המגזר הענפי בו הוא פועל ופרמטרים כגון: תלות גבוהה בלקוחות, ספקים וכיוצ"ב.
- הבנק פעל ופועל לשיפור המרווחים והרווחיות הכוללת מהלקוחות, כך שישקפו את רמת הסיכון הגלומה בפעילותם, תוך שימוש בתהליכים ובקורות ממוקדים, המביאים לידי ביטוי את ההכנסה הכוללת מהלקוח (מרווחים ועמלות), ביחס לתיק האשראי הכולל ולסיכון האשראי הגלום בו.
- סיכון האשראי כולל: אשראי לציבור, לבנקים ולממשלת ישראל, איגרות חוב וסיכון אשראי חוץ מאזני הכולל מסגרות והתחייבויות להעמדת אשראי שלא נוצלו וערבויות. סיכון האשראי הכולל ברוטו, הסתכם ביום 31 במרס 2013 ב- 4,362.6 מיליון ש"ח בהשוואה ל- 4,691.1 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, קיטון בשיעור של 7.0%.

תיאבון הסיכון

מדיניות הבנק כוללת דיון רחב ומפורט ביעדי פיתוח עסקי האשראי בענפים ובתחומי הפעילות השונים. תיאבון הבנק לסיכון אשראי, כפי שנוסח במסגרת מסמך המדיניות, הינו שמרני בהשוואה למגבלות הרגולטוריות. במסגרת המדיניות התווה דירקטוריון הבנק אסטרטגיה לצמצום חשיפות בלתי רצויות לסיכון האשראי הכוללת מערך מגבלות רחב לסיכון האשראי לענפים ותחומי פעילות שונים.

ד. מערכות למדידה, אמידה וניהול של סיכונים האשראי

- לבנק מודלים פנימיים שפותחו בחברת האם והותאמו לבנק לדירוג סיכון האשראי הגלום בפעילות הלקוח. המודלים מתבססים ברובם על פרמטרים אובייקטיביים בקשר עם מצבו של הלווה (מאפייני הלקוח, תמהיל הביטחונות, החוסן הפיננסי המשתקף מן הדוחות הכספיים של הלקוח, נתונים ענפיים ונתונים רלוונטיים אחרים). על מנת להדק את הקשר שבין דירוג הסיכונים של הלקוח והתשואה הנובעת מפעילות, קבע הבנק רף תשואה מינימאלית לכל דרגת סיכון.
- מערכות ממוכנות מספקות למנהלי סיכונים האשראי, הן בדרגי השטח והן בדרגי המטה - מנגנון מעקב שוטף אחרי פעילות הלקוחות, במכלול רחב, ובמגוון חתכים: רמות ותמהיל פעילות, ניצול מסגרות אשראי ורמת ביטחונות. המערכת מאפשרת להעניק ללקוחות את מיטב השירות ברמה גבוהה של מקצוענות ומיומנות.
- בנוסף, מיושמת בבנק מערכת ממוכנת של גליונות אשראי אשר משפרת ומיעלת את הליך קבלת ההחלטות והבקרה עליו.
- הנהלת הבנק ממשיכה לשכלל ולשפר את כלי המדידה, הדיווח והבקרה הדרושים לה, לשם קבלת תמונת מצב עדכנית בכל הקשור למאפייני הסיכון השונים, הקיימים בסביבתם העסקית של מקבלי האשראי. במסגרת זו:
- א. הורחב הדיווח במסגרת מסמך סיכונים האשראי המוצג אחת לרבעון בדירקטוריון, והתווסף לו דוח על התפתחות האשראי בבנק, הכולל סקירה איכותית וכמותית.
- ב. נוספו דוחות בקרה חדשים, בדגש על אשראי שבסמכות מנהלי סניפים ועד ל-1 מיליון ש"ח.

- בנוסף בוחן הבנק תדיר עמידתו בהוראות הרגולטוריות בכל הקשור במגבלות הריכוזיות : לווח/קבוצת לווים או חשיפה לענפי משק.
- בניהול האשראי הקמעונאי, נסמך הבנק על מערכת דירוג אובייקטיבית, שפותחה בחברת האם והותאמה לבנק.

ה. מדיניות ניהול מערך הביטחונות

כללי

- לבנק מדיניות מפורטת בנושא קבלת נכסים כביטחונות לאשראי, אופן ההסתמכות עליהם ושיעורי ההשענות על כל סוג וסוג. עיקרי המדיניות נדונים אחת לשנה בהנהלת הבנק ובוועדת ההלוואות ומאושרים אחת לשנה על ידי דירקטוריון הבנק ומפורטים בהרחבה בנהלים. סוגי הביטחונות העיקריים עליהם נשען הבנק הינם : פקדונות, ניירות ערך, המחאות מעותדות, שעבודים שוטפים, שעבדי נדל"ן, שעבדי רכב וציוד, ערבויות בנקאיות וערבויות צד ג'.
- הבנק קבע נהלים ומערכי בקרה בתחום ניהול ותפעול מערך הביטחונות.

פיקוח ובקרה

- כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מיום 1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.
- חבויות לקוחות הבנק לרבות שווי הביטחונות העומדים כנגדן, מרוכזים במערכת האובליגו - באמצעותה מבצע הבנק מעקב יומי של מצבת הביטחונות אל מול חשיפות האשראי.
- מעקב יומי שוטף אחר חוסר ביטחונות ברמת הלקוח הבודד מתבצעת בסניפים באמצעות דוח יומי בו מפורטות כל חבויות הלקוח ומערך הביטחונות שלו אל מול מסגרות האשראי שאושרו לו, והנותן תמונת מצב שלמה בזמן אמת על חשיפת הלקוח.
- במקביל לטיפול הסניף ברמת הלקוח הבודד, מתבצעת עבודת פיקוח ובקרה גם במחלקת הפיקוח בחברת האם וגם במחלקת אשראי בהנהלת הבנק.

התפלגות החשיפה לפי סוג החשיפה

סוג החשיפה	חשיפה	חשיפה המכוסה על ידי ערבויות	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות בגישה הפשוטה	חשיפה לאחר ביטחונות
31 במרס 2013					
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
ריבונות	827.9	-	42.6	-	870.5
ישויות סקטור ציבורי	51.6	42.6	-	-	9.0
תאגידים בנקאיים	375.9	-	137.0	-	512.9
תאגידים	1,676.9	136.6	-	87.7	1,452.6
קמעונאים	1,381.3	0.3	-	165.5	1,215.5
עסקים קטנים	78.2	-	-	5.2	73.0
נכסים אחרים	125.7	-	-	-	125.7
סך הכל	4,517.5	179.5	179.6	258.4	4,259.2

סוג החשיפה	חשיפה	חשיפה המכוסה על ידי ערבויות	סכומים שנוספו	חשיפה שמכוסה על ידי ביטחון פיננסי כשיר וביטחונות בגישה הפשוטה	חשיפה לאחר ביטחונות
31 בדצמבר 2012					
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
ריבונות	865.6	-	42.4	-	908.0
ישויות סקטור ציבורי	52.0	42.4	-	-	9.6
תאגידים בנקאיים	592.9	-	118.5	-	711.4
תאגידים	1,796.8	118.2	-	97.4	1,581.2
קמעונאים	1,345.5	0.3	-	166.3	1,178.9
עסקים קטנים	79.5	-	-	5.0	74.5
נכסים אחרים	118.2	-	-	-	118.2
סך הכל	4,850.5	160.9	160.9	268.7	4,581.8

ו. מדיניות חובות בעייתיים והפרשות להפסדי אשראי

- בבנק קיימים תהליכים מובנים המוסדרים בנהלי עבודה לזיהוי ואיתור מוקדם של לווים בעייתיים. כמו כן, קיימים ומוסדרים בנהלים תהליכי עבודה מוגדרים בהתייחס לתהליך ביצוע הפרשה להפסדי אשראי, המשקפים הערכה להפסד האשראי הצפוי לבנק.
- מחלקת האשראי בבנק מטפלת בחובות בעייתיים. בנוסף, פועלת מחלקת הגביה של החברה האם, המטפלת בחבויות של הבנק שהועברו לטיפול משפטי.
- כאמור בפרק מדיניות חשבונאית ואומדנים חשבונאיים בנושאים קריטיים, בהתאם להוראה החדשה של המפקח על הבנקים בנושא מדידה וגילוי של חובות פגומים, סיכון אשראי והפרשה להפסדי אשראי מיישם הבנק, החל מ-1 בינואר 2011, את תקני החשבונאות האמריקאיים בנושא (ASC 310) ועמדות של רשויות הפיקוח על הבנקים בארה"ב ושל הרשות לניירות ערך בארה"ב, כפי שאומצו בהוראות הדיווח לציבור.

ז. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכוני אשראי

- הבנק מקיים מעטפת נאותה של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח, בקרה וביקורת על תהליך ניהול סיכוני האשראי.
- תפיסת הניהול והבקרה של הבנק היא של זיהוי, כימות ואמידה שוטפים של החשיפה לסיכוני אשראי ובקרת עמידה במגבלות שנקבעו.
- הבנק מיישם מדיניות כוללת לניהול סיכון האשראי, בהתאם לנדרש בהוראת ניהול בנקאי תקין 311.
- ניהול החשיפה לסיכוני האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, על ידי ועדות ופורומים ייעודיים ברמת הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את האסטרטגיה ותוכנית העבודה השנתית על בסיסה הוא קובע את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכוני אשראי, הכוללת בין היתר את: תיאבון הסיכון הכולל, מסגרות הסיכון ותקרות החשיפה המותרות בתחומי הפעילות ובמגזרים השונים, וכן מציב סטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה, ודיווח על החשיפה לסיכוני אשראי.
- ועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון מתכנסת אחת לחודש.

- ועדת חובות בעייתיים של הדירקטוריון מתכנסת לפחות אחת לרבעון ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון. במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים אשראי, ועמידת הבנק במגבלות שקבע הדירקטוריון.
- מערך הביקורת הפנימית מעריך את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ומעריך את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות וזמינות המידע הניהולי.
- המערך אחראי על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכונים אשראי.

ההנהלה וועדותיה

- הנהלת הבנק בראשות המנכ"ל מתכנסת לפחות פעם בשבוע ודנה במגוון נושאים בתחום ניהול ובקרת סיכונים אשראי.
- וועדת אשראי המתכנסת לפחות פעם בשבוע בראשות המנכ"ל ובהשתתפות מנהל הסיכונים הראשי.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים אשראי.
- וועדת חובות בעייתיים בראשות המנכ"ל מתכנסת לפחות אחת לרבעון ובהתאם לצורך לפני פרסום דוחות כספיים.
- אחת לחודש, מתכנס פורום לניהול סיכונים אשראי בראשות סמנכ"ל אשראי. על חברי הפורום נמנים מנהל מח' אשראי ומנהל הסיכונים הראשי. הפורום מקיים מעקב על מצב חשיפות האשראי של הבנק.

יחידות ומערכי בקרה

ניהול סיכונים האשראי נבחן ומבוקר באופן שוטף, בין היתר, על ידי היחידות שלהלן:

ניהול האשראי בבנק (ה-Credit Administration)

הגורם המופקד בבנק על נושא זה כפוף ארגונית למנהלת הסיכונים הראשית החל מ-1 ביולי 2012, ומקצועית ליחידת בקרת תהליכים והערכת סיכונים אשראי שבחברת האם. הוא מספק חוות דעת כוללת עצמאית בדבר ניהול סיכונים אשראי בחשבונות הנמצאים בסמכותו, בחתך פרמטרים שהוגדרו ופורטו בנוהל פנימי. החל מרבעון רביעי 2011 חוות דעתו בנושא שלמות תיק הלקוח (כולל עמידה בהתניות) הינה חלק אינטגרלי מהתהליך של מתן האשראי.

היחידה לפיקוח אשראי בחטיבת העסקים של חברת האם

תפקידה של היחידה הוא איתור לקוחות בעייתיים ובחינת מצבם הפיננסי. היחידה היא בלתי תלויה ואינה מעורבת בפעילות העסקית.

המעקב והפיקוח מתבצעים באופן שוטף ביחס לכלל לקוחות הבנק על בסיס מגוון של דיווחים ממוחשבים המופקים בתדירות ובחתכים שונים. איתור החובות הבעייתיים נעשה בעקבות גילויים של חוסר ביטחונות או ליקויים בביטחונות, חריגות ממסגרות האשראי שאושרו, פעילות בלתי מוסברת, וכד'.

בנוסף, גם מחלקת האשראי בבנק מפקחת אחר חוסר בטחונות, חריגה ממסגרות, פעולות חריגות בחשבונות ובחינת טיב ואיכות הביטחונות.

היחידה לבקרת אשראי של החברה האם

היחידה לבקרת אשראי הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם אחראית על בקרת סיכונים האשראי של לווים ספציפיים, על פי מדגם מבוסס סיכון מתיק האשראי של הבנק.

על פי נוהל בנקאי תקין 319 ("בקרת אשראי"), היחידה פועלת באופן בלתי תלוי ומציגה את ממצאיה למנכ"ל הבנק, ראש אגף אשראי, מנהל הסיכונים הראשי והמבקר הפנימי הראשי.

מערך הביקורת הפנימית

מערך הביקורת הפנימית מעריך את התהליך הכולל של הבנק בניהול סיכון האשראי ומעריך את יישום המדיניות וביצוע החלטות הדירקטוריון בנושאי ניהול סיכון האשראי, העמידה במגבלות ומהימנות וזמינות המידע הניהולי.

הביקורת אחראית על מתן הערכה עצמאית בקשר עם מידת הציות לנהלים והאפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול סיכונים האשראי.

ח. מימון מחוץ - Leveraged Finance

מימון ממנוף הינו אשראי הניתן לרכישת אמצעי שליטה בהן שיעור המימון גבוה מהמקובל בבנק בתחום זה. נכון ליום 31 במרס 2013 אין בבנק מימון ממנוף.

ט. ניהול סיכונים סביבתיים

סיכון סביבתי לבנק הוא הסיכון להפסד כתוצאה מהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה ואכיפתן. הבנק יכול להיחשף לסיכונים סביבתיים בהיבטים שונים של פעילותו וסיכונים אלה עשויים להיכלל במסגרת הסיכונים האחרים (כגון: סיכון אשראי, סיכון שוק, סיכון תפעולי, סיכון משפטי וסיכון נזילות). סיכון סביבתי הכולל בסיכון האשראי הוא למשל, ירידה בערך הבטחונות או הרעה במצב הפיננסי של הלווה בשל עלויות סביבתיות שמקורן בהוראות הנוגעות לאיכות הסביבה. כמו כן קיימת אפשרות לסיכון מוניטין, כתוצאה מייחוס קשר בין הבנק לבין הגורם למפגע סביבתי.

במחצית השנייה של שנת 2009 פרסם המפקח על הבנקים הוראה בעניין החשיפה לסיכונים סביבתיים ואופן ניהולם. בהוראת המפקח מתוארים ההיבטים השונים של החשיפה האפשרית לסיכונים סביבתיים ומודגש הצורך בזיהוי מוקדם של הסיכונים, הערכתם וניהולם כסיכונים פרטניים. מובהר כי מצופה מתאגידים בנקאיים לקיים מערך ניהול סיכונים ביחס לסיכונים אלה שיכלול נהלים וכלים לזיהויים בעת מתן האשראי ולאורך חיי האשראי.

הנהלת הבנק אישרה קווים מנחים למדיניות ניהול סיכונים סביבתיים בתחום האשראי, שיעודכנו על פי הצורך. במסגרת היערכותו של הבנק ליישום הנחיית המפקח בנושא, הבנק נשען על הבנק הבינלאומי - חברת האם, אשר מסתייע ביועצים חיצוניים ובכוונתו בעתיד להטמיע מתודולוגיה קבוצתית כוללת לניהול סיכונים סביבתיים שתכלול אפיון ענפי וקביעת מדיניות למתן אשראי ללקוחות.

י. דיווח על החשיפה לסיכוני אשראי

ההנהלה ודירקטוריון הבנק מקבלים מגוון דיווחים על החשיפה לסיכוני אשראי, ובחתכים שונים על ידי גורמי הניהול, הפיקוח והבקרה.

בנוסף, מדווחת החשיפה לסיכוני אשראי, בהשוואה למסגרות, למגבלות שנקבעו על ידי הדירקטוריון ולסמכויות לניהולם במסגרת "מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה 310 ו-311 להוראות ניהול בנקאי תקין.

מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בועדת הלוואות וניהול סיכונים ובדירקטוריון. בנוסף, אחת לרבעון, מוצג להנהלה ולדירקטוריון דיווח רבעוני על התפתחות האשראי בבנק הכוללת: סקירה על האשראי הבעייתי, הלוויים הגדולים בבנק, התפלגות דירוג הלקוחות בבנק וכו'.

הבנק גיבש מתווה תרחישי קיצון לבחינת הנאותות ההונית. במסגרת זאת בוחן הבנק מתווה של תרחישי קיצון גם בתחום התממשות סיכוני אשראי (וכן תרחישים המשלבים התממשות סיכוני אשראי עם כמה סיכונים אחרים ובו זמנית). במסגרת זאת, נבחנת השפעת התממשות הסיכון על בסיס ההון ויחס ההון לרכיבי סיכון.

יא. התפלגות הקצאת ההון על סיכוני אשראי בחתכי הסיכון השונים

סך כל חשיפות סיכון אשראי לפני הפרשות להפסדי אשראי, וחשיפה לפני הפרשות להפסדי אשראי ממוצעת במשך התקופה, ממוינות לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

סך חשיפות סיכון אשראי ברוטו ממוצעות במשך התקופה לפי סוגים עיקריים של חשיפות אשראי				
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח				
31 בדצמבר 2012		31 במרס 2013		סוג החשיפה
חשיפות אשראי ברוטו ממוצעות [1]	חשיפה	חשיפות אשראי ברוטו ממוצעות [2]	חשיפה	
3,209.5	3,260.5	3,182.5	3,104.8	אשראי
352.4	444.7	376.7	308.6	אגרות חוב
1.4	0.9	0.8	0.6	נגזרים
1,136.8	1,088.0	1,059.5	1,031.0	חשיפות חוץ מאזניות
110.2	118.2	122.0	125.7	נכסים אחרים
4,810.3	4,912.3	4,741.5	4,570.7	סך הכל חשיפות אשראי ברוטו

[1] הממוצע חושב על בסיס יתרות לסופי תקופה של 5 רבעונים אחרונים.

[2] הממוצע חושב על בסיס יתרות לסופי תקופה של 2 רבעונים אחרונים.

התפלגות החשיפה לפי סוג ענף ולפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי:

סוג החשיפה	אשראי	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים	סה"כ חשיפות אשראי ברוטו
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח						
31 במרס 2013						
ריבונות	576.8	251.1	-	-	-	827.9
סקטור ציבורי	5.2	42.6	-	3.8	-	51.6
תאגידים בנקאיים	362.2	13.1	0.6	-	-	375.9
חובות של תאגידים	1,196.4	1.8	-	515.0	-	1,713.2
קמעונאים	918.2	-	-	478.6	-	1,396.8
אשראי לעסקים קטנים	46.0	-	-	33.6	-	79.6
אחרים	-	-	-	-	125.7	125.7
סך הכל	3,104.8	308.6	0.6	1,031.0	125.7	4,570.7

סוג החשיפה	אשראי	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים	סה"כ חשיפות אשראי ברוטו
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח						
31 בדצמבר 2012						
ריבונות	519.1	346.5	-	-	-	865.6
סקטור ציבורי	5.6	42.4	-	4.0	-	52.0
תאגידים בנקאיים	571.9	20.1	0.9	-	-	592.9
חובות של תאגידים	1,215.9	35.7	-	568.8	-	1,820.4
קמעונאים	899.0	-	-	481.4	-	1,380.4
אשראי לעסקים קטנים	49.0	-	-	33.8	-	82.8
אחרים	-	-	-	-	118.2	118.2
סך הכל	3,260.5	444.7	0.9	1,088.0	118.2	4,912.3

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי לפני הפרשות להפסדי אשראי:

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי					
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
31 במרס 2013					
סוג החשיפה	אשראי לציבור (1)	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים
עם דרישה ועד שנה	2,163.1	267.9	0.4	731.9	124.8
מעל שנה ועד חמש שנים	533.9	40.1	0.2	80.6	0.9
מעל חמש שנים	249.5	0.6	-	15.7	-
סך הכל תזרימי המזומנים	2,946.5	308.6	0.6	828.2	125.7
ללא תקופת פרעון	158.3	-	-	202.8	-
סך הכל	3,104.8	308.6	0.6	1,031.0	125.7

פיצול כל התיק לפי יתרת תקופה חוזית לפירעון, ממויין לפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי					
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
31 בדצמבר 2012					
סוג החשיפה	אשראי לציבור (1)	אגרות חוב	נגזרים	חשיפות חוץ מאזניות	נכסים אחרים
עם דרישה ועד שנה	2,322.6	316.1	0.8	765.5	117.1
מעל שנה ועד חמש שנים	533.4	80.0	0.1	78.9	1.1
מעל חמש שנים	252.2	48.6	-	16.2	-
סך הכל תזרימי המזומנים	3,108.2	444.7	0.9	860.6	118.2
ללא תקופת פרעון	152.3	-	-	227.4	-
סך הכל	3,260.5	444.7	0.9	1,088.0	118.2

(1) כולל פיקדונות בבנקים.

התפלגות הלוואות פגומות, הלוואות בפיגור והפרשות להפסדי אשראי לפי סוג ענף צד או צד נגדי:

31 בדצמבר 2012				31 במרס 2013				
יתרת הפרשות קבוצתיות	יתרת הפרשות פרטני	הלוואות בפיגור	הלוואות פגומות	יתרת הפרשות קבוצתיות	יתרת הפרשות פרטני	הלוואות בפיגור	הלוואות פגומות	
21.4	2.1	8.4	69.3	23.6	6.9	6.3	88.5	תאגידים
10.1	18.1	24.0	31.9	8.5	6.8	11.5	16.2	קמעונאים
0.5	2.7	2.8	3.5	0.5	0.8	1.8	1.7	עסקים קטנים
32.0	22.9	35.2	104.7	32.6	14.5	19.6	106.4	סך הכל

חשיפות לפני הפחתת סיכון אשראי, לאחר הפרשות להפסדי אשראי בכל משקל סיכון :

31 במרס 2013							
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח							
150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	סוג החשיפה
-	-	-	-	-	827.9	827.9	ישויות ריבוניות
-	-	-	51.6	-	-	51.6	סקטור ציבורי
-	-	-	259.2	116.7	-	375.9	תאגידים בנקאיים
5.1	1,671.7	-	-	-	-	1,676.9	חובות של תאגידים
6.7	1.3	1,373.3	-	-	-	1,381.3	קמעונאים
1.1	-	77.1	-	-	-	78.2	הלוואות לעסקים קטנים
-	50.1	-	-	-	75.6	125.7	נכסים אחרים
12.9	1,723.1	1,450.4	310.8	116.7	903.5	4,517.5	סך הכל

31 בדצמבר 2012							
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח							
150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	סוג החשיפה
-	-	-	-	-	865.6	865.6	ישויות ריבוניות
-	-	-	52.0	-	-	52.0	סקטור ציבורי
-	-	-	286.5	306.4	-	592.9	תאגידים בנקאיים
2.2	1,794.6	-	-	-	-	1,796.8	חובות של תאגידים
3.5	2.2	1,339.8	-	-	-	1,345.5	קמעונאים
0.5	-	79.0	-	-	-	79.5	הלוואות לעסקים קטנים
-	49.5	-	-	-	68.7	118.2	נכסים אחרים
6.2	1,846.3	1,418.8	338.5	306.4	934.3	4,850.5	סך הכל

חשיפות אחרי הפחתת סיכון אשראי לאחר הפרשות להפסדי אשראי בכל משקל סיכון

31 במרס 2013							
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח							
150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	סוג החשיפה
-	-	-	-	-	870.5	870.5	ישויות ריבוניות
-	-	-	9.0	-	-	9.0	סקטור ציבורי
-	-	-	396.2	116.7	-	512.9	תאגידים בנקאיים
5.1	1,447.5	-	-	-	-	1,452.6	חובות של תאגידים
6.4	0.7	1,208.4	-	-	-	1,215.5	קמעונאים
1.1	-	71.9	-	-	-	73.0	הלוואות לעסקים קטנים
-	50.1	-	-	-	75.6	125.7	נכסים אחרים
12.6	1,489.3	1,280.3	405.2	116.7	946.1	4,259.2	סך הכל

31 בדצמבר 2012							
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח							
150%	100%	75%	50%	20%	0%	חשיפה	סוג החשיפה
-	-	-	-	-	908.0	908.0	ישויות ריבוניות
-	-	-	9.6	-	-	9.6	סקטור ציבורי
-	-	-	405.0	306.4	-	711.4	תאגידים בנקאיים
2.2	1,579.0	-	-	-	-	1,581.2	חובות של תאגידים
3.2	1.6	1,174.1	-	-	-	1,178.9	קמעונאים
0.5	-	74.0	-	-	-	74.5	הלוואות לעסקים קטנים
-	49.4	-	-	-	68.8	118.2	נכסים אחרים
5.9	1,630.0	1,248.1	414.6	306.4	976.8	4,581.8	סך הכל

חשיפות לסיכון אשראי צד ג'

לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2013					
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות	חשיפה לאחר בטחונות
נגזרי מניות	0.3	4.3	0.6	-	0.6

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012					
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
סוג החשיפה	שווי שוק	סכום נקוב	סכום החשיפה	ביטחונות	חשיפה לאחר בטחונות
נגזרי מניות	0.5	6.4	0.9	-	0.9

ניהול סיכונים תפעוליים

א. כללי

- סיכון תפעולי הינו הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או כשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. ההגדרה כוללת סיכון משפטי, אך אינה כוללת סיכון אסטרטגי או סיכון מוניטין (היבטי החשיפה והניהול של הסיכון המשפטי על היבטיו השונים נדונים בהרחבה בפרק נפרד).
- הסיכון התפעולי גלום בכל אחת מהפעילויות הבנקאיות והאחרות המתבצעות בקבוצת הבנק כולה. משכך מושם עיקר הדגש בניהול החשיפה לסיכון התפעולי על מיפוי, איתור וזיהוי מוקדם, ככל שניתן, של מוקדי הסיכון העיקריים, אומדן ומזעור הסיכונים באמצעות הטמעת בקורות מונעות מפצות וביצוע מעקב קפדני אחר יישומן.
- הבנק רואה בניהול הסיכונים התפעוליים חלק בלתי נפרד מתהליכי ניהול ופעילות העסקית. הסיכונים התפעוליים גלומים בכל הפעילויות ותהליכי העבודה בבנק, במגוון המוצרים והמערכות, ובשל כך מהווה ניהול הסיכונים התפעוליים חלק אינטגרלי מניהול הפעילות העסקית. לאור הנ"ל הוקם פורום לניהול סיכונים תפעוליים ולהמשכיות עסקית בשעת חירום בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים בבנק. בין חברי הפורום נמנה גם מנהל מחלקת הסיכונים התפעוליים של חברת האם ומנהל הסיכונים הראשי של הבנק. פורום זה מתכנס אחת לרבעון, למעקב ופיקוח על הפעולות הננקטות למזעור חשיפה, גיבוש המדיניות ודיווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון בהתאם לנוהל חריגים. בנוסף, מתקיימות התייעצויות שוטפות עם המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם במידת הצורך.
- מנהל הסיכונים התפעוליים, הנהלת הבנק והגורמים האחראים לתחומי הפעילות השונים, בתאום ושיתוף עם מומחים חיצוניים, משקיעים מאמצים רבים כדי לשפר את כלי המדידה, הפיקוח והבקרה הקיימים בבנק, במטרה למזער את הסיכונים התפעוליים בתחומים השונים.
- הבנק נערך לשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול הסיכון התפעולי בהתאם ל-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים.
- הבנק נערך ליישום הוראת בנק ישראל מס' 350 בנושא "ניהול הסיכון התפעולי", ביצע סקר פערים באמצעות יועץ חיצוני וכעת נערך לסגירתם במהלך שנת 2013.

ב. מדיניות

- נקבעה מדיניות כוללת ומקיפה לניהול הסיכונים התפעוליים המתווה את סביבת הבקרה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שיפעלו לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים בבנק. כמו כן מעוגנים במסגרת המדיניות מנגנוני המדידה, הבקרה והניטור וכן מערכי הדיווח.
- המדיניות מתבססת על הוראות ניהול בנקאי תקין לרבות הוראת ניהול בנקאי תקין 350, על ה-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים ועל פרקטיקות מקובלות בתחום ניהול הסיכון התפעולי.
- מונה מנהל סיכונים תפעוליים הכפוף למנכ"ל הבנק, האחראי לגיבוש ויישום המדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים, שאושרה על-ידי הדירקטוריון, להנחיית היחידות השונות בבנק, לעגון סטנדרטים של מעקב, דיווח ובקרה.
- דירקטוריון הבנק קבע מדיניות לניהול הסיכונים התפעוליים הנגזרת ממדיניות קבוצת הבינלאומי בהתאמות הנדרשות, המתווה את דרכי הפעולה, המסגרות הארגוניות והפונקציות הניהוליות שפועלות לניהול ולמזעור החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- תאבון הסיכון - תיעודו בביצוע ההמלצות למזעור הסיכונים התפעוליים (על פי סעיפים שנקבעו על ידי הדירקטוריון) על פני 3 שנים וכפוף לשיקולי עלות תועלת.

- לבנק יש הסכם מסגרת למתן שירותים מהבנק הבינלאומי - חברת האם. במסגרת ההסכם נשען הבנק על מערכות המידע, המיחשוב והתשתית ובכל נושא הביקורת והבקרה. במסגרת זו, מקבל הבנק שירותים מהיחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם, כולל הצעדים הננקטים על ידה למזעור הסיכונים כמפורט להלן. בנושא סיכונים אבטחת המידע, מעדכן הבנק הבינלאומי באופן שוטף את אמצעי ההגנה באמצעים ומוצרי תוכנה מתקדמים, אשר פותחו במיוחד למטרת הגנה על מערכות המיחשוב והתקשורת.
- התהליכים השונים למזעור הסיכונים התפעוליים המרוכזים בחברת האם ובבנק מפורטים להלן (בסעיפים ג-ו).

ג. ניהול החשיפות

1. איתור, מיפוי, מזעור וניטור

סקר מיפוי וזיהוי הסיכונים התפעוליים הינו אחד מהכלים המרכזיים לשליטה ובקרה בהם. בחברת האם ובבנק מבוצע תהליך מובנה של מיפוי הסיכונים התפעוליים ביחידות השונות על בסיס מיפוי תהליכים ופעילויות. במסגרת תהליך מיפוי וזיהוי הסיכונים בסקר, הוטמעה מתודולוגיה המשלבת הערכות מומחים בשילוב עם שיטות סטטיסטיות לדירוג ולאומדן הסיכונים התפעוליים. הסקר כולל אומדן של הנזק הפוטנציאלי הנובע מכל סיכון שאותר והמלצות על דרכי הפעולה למזעור הסיכונים. כמו כן, ממופות הבקורות הקיימות.

- במסגרת הסקר נכלל גם נושא מיפוי החשיפה לסיכונים הונאות ומעילות, לפי הנחיית בנק ישראל.
- בעקבות ממצאי סקר הסיכונים, נוספו בקורות חדשות לרבות בקורות מיכוניות ואחרות במערכות התפעוליות, שונו ואורגנו מחדש תהליכי ונהלי עבודה, ונוספו מידע ניהולי ודיווחים המסייעים למנהלים בתהליך הבקרה.
- חברת האם והבנק מבצעים באופן שוטף סקרי סיכונים לאיתור מוקדי סיכון בפעילויות ויחידות חדשות.
- בימים אלה מתבצע סקר סיכונים תפעוליים תלת שנתי.
- בחברת האם ובבנק הוגדרו אינדיקטורים לאיתור מוקדם של שינוי במפת הסיכונים, Key Risk Indicators (KRI), על ידי מנהלי התהליכים.

2. מנהלי תהליכים

לכל תהליך מרכזי, מונה מנהל תהליך האחראי לקיום הבקורות ולמזעור הסיכונים התפעוליים בתהליך. ודיווח למנהל הסיכונים התפעוליים.

3. איסוף אירועי כשל

הבנק בשיתוף המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם מקיים תהליך של איסוף ותיעוד אירועי כשל (אירועים שגרמו או כמעט גרמו להפסד/רווח), כבסיס נתונים לאימות ההערכות של מומחי התוכן, לאומדן הסיכונים התפעוליים בתהליכים העסקיים וביחידות ארגוניות, ולשמירת היסטוריית כשלים ולהפקת לקחים ושיפור תהליכים.

איסוף הנתונים, המתודולוגיה, וספי הדיווח עוגנו בנוהל עבודה מפורט המעגן בין היתר את : אופן תיעוד האירועים שהתרחשו בבנק, בדיקת כיסוי הסיכונים הרלוונטיים במסמך החשיפות ובמידת הצורך, שינוי סדרי עדיפויות לטיפול בבקורות המומלצות בסקרי הסיכונים התפעוליים. בהתאם לנוהל, מונו נאמני דיווח בסניפים וביחידות שהפעילות העסקית בהן רגישה, והתקיימו ומתקיימות הדרכות לנאמנים. אירועים מועלים רבעוניים להנהלה, לדירקטוריון ולפורום לניהול סיכונים תפעוליים בהתאם לספים שנקבעו בנוהל, לצורך דיון בהפקת לקחים ועדכון מפת החשיפות. בנוסף, מקיים הבנק תהליך הפקת לקחים גם לגבי אירועים חיצוניים מהותיים שמידע לגביהם מופיע בתקשורת.

4. הגדרת KRI (Key Risk Indicators)

כחלק מישום הוראת ה-Sound Practices של ועדת באזל שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים, ולשיפור מתמיד של סביבת הבקרה, הוגדרו KRI לכל התהליכים היחודיים לבנק והוגדרו KRI לכל התהליכים העסקיים המשותפים עם חברת האם, קוימו הדרכות בנושא ומתקיים מעקב בפורום קבוצתי לניהול סיכונים תפעוליים, וכן על ידי היחידה לניהול סיכונים בבנק ועל ידי המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם.

5. שיפור ושדרוג מנגנוני הבקרה ותהליכי עבודה

בעקבות ממצאי סקרי הסיכונים שמתבצעים, ממצאי הביקורת הפנימית ותהליכי הפקת לקחים בגין אירועי כשל, שולבו בקורות מיכנויות ואחרות בפעילויות הבנק השונות, וכן שופרו ושודרגו נהלי עבודה ותהליכי העבודה.

חברת האם והבנק נערכים להשלמת צמצום פערים בין המצב הקיים לניהול הסיכון התפעולי לבין הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא הסיכון התפעולי, ולשיפור מתמיד של סביבת הבקרה והמסגרות הארגוניות לניהול הסיכון.

ד. המשכיות עסקית (Business Continuity Planning)

הוראות בנק ישראל מחייבות את הבנקים לפעול להבטחת המשכיות עסקית בעת חירום. בהתאם להוראות בנושא, נערך הבנק בסיוע חברת האם להתאוששות ממקרה אסון והמשכיות עסקית במצבי חירום שונים. חבר הנהלת הבנק, ראש אגף פיננסים ומשאבים הממונה על המשכיות עסקית אחראי לריכוז הנושא באמצעות המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם. בבנק מתבצעת היערכות אשר מורכבת מכמה נדבכים: גיבוש מסמך מדיניות מקיף בנושא המשכיות עסקית שאושר על ידי דירקטוריון הבנק, תשתיות טכנולוגיות נאותות, גיבוש והטמעת תוכניות פעולה מקיפות ותשתית נהלים תומכת וביצוע תרגילים המדמים מצבי חירום שונים. בחברת האם קיים חדר מצב קבוצתי ופורום היערכות לשעת חירום בראשות ראש חטיבת ניהול סיכונים בחברת האם אשר מרכז פעילות זו בכל הקבוצה. הפורום הקבוצתי והפורום בבנק מופקדים על יישום המדיניות, הנהלים והמעקב אחר היערכות חברת האם והבנק למצבי חירום שונים ומתכננים לפחות אחת לרבעון. מתקיים דיווח שנתי בהנהלה ובדירקטוריון בנושא המשכיות עסקית והיערכות לשעת חירום.

הבנק השלים מהלך לשיפור ההערכות להמשכיות עסקית במסגרתו בוצע מיפוי מקיף של הפעילויות והמשאבים הקריטיים אשר נדרשים בשעת חירום, עדכון תרחישי החירום ומסמך המדיניות בהתאם. הבנק ממשיך כל העת בסגירת פערים ושיפור מוכנותו על פי תוכניות העבודה ותוך סיוע בגורמים מקצועיים חיצוניים בנושא. כמו כן, הבנק נערך ליישום הוראת בנק ישראל מס' 355 בנושא "ניהול המשכיות העסקית", ביצע סקר פערים בנושא וקבע תוכנית עבודה לסגירת הפערים.

ה. אבטחת מידע

ההנהלה ודירקטוריון הבנק קבעו מדיניות מפורטת בנושא אבטחת מידע. הבנק מסתמך על חברת האם בביצוע הסקרים והמיפויים הנדרשים ועומד בהוראות ניהול בנקאי תקין 357. הבנק נערך לכל הנדרש מהנחיות בנק ישראל בנושא מדיות חברתיות והתקפות קיברנטיות. הבנק מינה את מנהל אבטחת המידע כאחראי על ניהול סיכונים אבטחת מידע.

השלכות של סיכונים אבטחת מידע ותקריות קיברנטיות על הדוח לציבור

התקפות קיברנטיות מבוצעות במטרה להסב נזק מאסיבי באמצעות פגיעה בשירותים אסטרטגיים. הנזק הצפוי מיישום התקפות אלו עלול להוביל לפגיעה באמינות, שלמות, וסודיות המידע ובזמינות מערכות הבנק. נזקים אלו עלולים להוביל לפגיעה בפעילות העסקית של הבנק ולהשפעה ישירה על פעילות לקוחותיו.

במטרה להתמודד עם מערך ההתקפות הקיברנטיות, בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת מידע, מקיים הבנק מערך הגנה כולל וייעודי מפני התקפות קיברנטיות. מערך ההגנה כולל היבטים טכנולוגיים ותהליכיים שמטרתם להביא לצמצום הפגיעות בתשתיות הבנק, והכל על פי תרחישי התקפה ייעודיים שמוגדרים על ידי מנהל אבטחת מידע.

ההערכות להתמודדות עם ההתקפות הקיברנטיות מבוצעת בחברת האם עבור כל הקבוצה, כולל הבנק, וכל המפורט להלן מבוצע בחברת האם.

הבנק נערך להתמודד עם מערך ההתקפות הקיברנטיות. בנוסף לפעילות הכוללת המבוצעת בתחום אבטחת מידע, מקיים הבנק מערך הגנה כולל וייעודי מפני התקפות קיברנטיות. מערך ההגנה כולל היבטים טכנולוגיים ותהליכיים שמטרתם להביא לצמצום הפגיעות בתשתיות הבנק, והכל על פי תרחישי התקפה ייעודיים שמוגדרים על ידי מנהל אבטחת מידע.

להלן תאור הערכות הבנק:

- מבוצע אחת לשנה סקר לבחינת העמידות בפני התקפות קיברנטיות. הסקר כולל תרגול מערך ההגנה הקיים, והכל על פי תרחישי הבנק לצורך היערכות לשעת חרום.
- ממצאי סקר העמידות בפני התקפות קיברנטיות, אשר בוצע במהלך 2012 והסיכונים המהותיים בעקבות תקריות קיברנטיות ידועות שלא התממשו, נדונו בהנהלת הבנק ובדירקטוריון.
- יבוצע תיקוף של הסיכונים העיקריים ויסקרו כל הסיכונים הרלוונטים.
- יבוצע סקר עמידות בפני התקפות קיברנטיות לפחות אחת לשנה ובהתאם יתוקפו הסיכונים תוך התייחסות לגורמי הסיכון, עלויות הסיכון והשלכות הסיכון.
- הבנק יתקף ויעדכן מעת לעת מהן ההתקפות המהותיות בגינן יידרש לבצע דיווח/גילוי במסגרת דוח הדירקטוריון, תוך התייחסות לאופי הסיכונים המהותיים והשפעתם על הבנק.
- במהלך שנת 2012 הבנק לא חווה התקפות קיברנטיות בעלות השפעה מהותית על תפקוד הבנק, אך לא ניתן להבטיח כי לא יבוצעו התקפות בעתיד. במהלך שנת 2012 התרחש ארוע בודד ללא השפעה מהותית. האירוע כלל התקפת מניעת שרות על האתרים השיווקיים בלבד בקבוצת הבנק. בעקבות זאת בוצעה פעילות מיידית לסיכול ההתקפה. לא אירעה נפילה של שרתי המערכת במשך זמן ההתקפה.
- נושא הכיסוי הביטוחי בפוליסות הביטוח של קבוצת הבנק נבחן ובשלב זה הוחלט לא להרחיבו מעבר לקיים. הנושא ייבחן מעת לעת על פי הצורך.

ו. סיכוני מעילות והונאות

מנהל הסיכונים התפעוליים אחראי גם על נושא מניעת סיכוני מעילות והונאות.

ז. כיסוי ביטוחי

הבנק במסגרת קבוצת הבנק הבינלאומי מחזיק נכון ליום הדוח שלושה כיסויים ביטוחיים עיקריים:

1. כיסוי ביטוח "בנקאי משולב" (B.B.B.). גבול אחריות בפוליסה זו משותף לארבעת פרקי פוליסה כמפורט:

1.1. פרק ביטוח בנקאי: פרק זה מכסה נזק כספי ישיר שנגרם לבנק ממעשה אי יושר או תרמית של עובדי הבנק, נזק הנגרם כתוצאה מאובדן או נזק ל"רכוש בעל ערך", סיכוני העברה של "רכוש בעל ערך", נזק הנגרם כתוצאה מזיוף המחאות, בטחונות מזויפים, מזומנים מזויפים וכו'.

1.2. פרק ביטוח פשעי מחשב: פרק זה מכסה נזק שנגרם כתוצאה מתשלום או העברת כספים או רכוש, מתן אשראי, חיוב חשבון או מתן ערך כלשהו על ידי הבנק, כתוצאה ישירה של הזנה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני ישירות לתוך מערכת המחשב של הבנק או למערכת מחשב של לשכת שרות או למערכת אלקטרונית להעברת כספים או למערכת תקשורת עם לקוחות; או כתוצאה משינוי או השחתה במרמה או בזדון של מידע אלקטרוני האגור במערכות כאשר פעולת המרמה נעשתה על ידי אדם שפעל מתוך כוונה לגרום הפסד לבנק או לשם הפקת רווח פיננסי למען עצמו או למישהו אחר.

1.3. פרק ביטוח אחריות מקצועית: פרק זה מכסה את הבנק בגין חבותו החוקית כלפי צדדים שלישיים בהתייחס ל"תביעה" בגין הפסד כספי הנגרם כתוצאה ממעשה, טעות, או השמטה רשלניים או הפרת אמונים של עובד הבנק.

2. פוליסת ביטוח "דירקטורים ונושאי משרה": ביטוח זה מכסה את אחריותם של דירקטורים ונושאי המשרה בגין תביעה בגין הפרת חובת זהירות ומיומנות, הפרת חובת אמונים כלפי החברה, כאשר נושא המשרה פעל בתום לב והיה לו יסוד להניח שהפעולה לא תפגע בטובת החברה, חבות כספית שתוטל עליו לטובת אחר.
3. פוליסות "ביטוחים אלמנטאריים": עיקרי הכיסוי הביטוחי הינם: ביטוח נכסים, ביטוח חבויות, ביטוח תאונות אישיות וביטוח כספים.

ח. פיקוח ובקרה על ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים

הבנק מקיים מערך נאות של מנגנוני שליטה, ניהול, פיקוח וביקורת על תהליך ניהול הסיכונים התפעוליים, באמצעות היחידה לניהול סיכונים תפעוליים בחברת האם. ניהול החשיפה לסיכונים תפעוליים נבחן ומבוקר על ידי הדירקטוריון, ההנהלה ודרגי הביניים, שהמרכזיים שבהם הינם:

הדירקטוריון וועדותיו

- דירקטוריון הבנק מתווה אחת לשנה את מדיניות החשיפה הכוללת לסיכונים תפעוליים, הכוללת, בין היתר, את הסטנדרטים לניהול, מדידה, בקרה ודיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים.
- אחת לרבעון מתקיים דיון בדירקטוריון במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.

הביקורת הפנימית

- הביקורת הפנימית של הבנק משלבת בתוכניות העבודה הרב שנתית שלה ביקורות בנושא ניהול הסיכונים בבנק, לרבות לניהול הסיכון התפעולי. מסגרת ניהול הסיכונים התפעוליים נתונה לביקורת פנימית מקיפה ואפקטיבית ובכלל זה, מערך הביקורת הפנימית אחראי למתן הערכה עצמאית על מידת האפקטיביות של יישום התהליכים והנהלים לניהול הסיכונים בבנק, ומחוזה דעתה בפני ההנהלה ודירקטוריון הבנק על מידת ההתאמה, ואיכות תפקודם של תהליכי הבקרה הפנימיים. כמו כן, המבקר הפנימית הראשית משתתפת בפורום לניהול סיכונים תפעוליים קבוצתי בראשות מנכ"ל חברת האם המתכנס לפחות אחת לרבעון.

ההנהלה וועדותיה

- אחת לרבעון מתקיים דיון בהנהלה במסמך הסיכונים הכולל של הבנק, במסגרתו מדווחות גם חשיפות הבנק לסיכונים תפעוליים.
- הוקם פורום לניהול סיכונים תפעוליים ולהמשכיות עסקית בשעת חירום בראשות מנהל הסיכונים התפעוליים בבנק. בין חברי הפורום נמנים גם מנהל מחלקת הסיכונים התפעוליים של חברת האם וראש אגף פיננסים ומשאבים. פורום זה יתכנס לפחות אחת לרבעון למעקב ופיקוח על הפעולות הננקטות למזעור חשיפה, גיבוש המדיניות ודיווח על חריגים להנהלה ולדירקטוריון בהתאם לנוהל חריגים.

יחידות, פורומים ומערכי בקרה קבוצתיים

- הפורום לניהול סיכונים תפעוליים הקבוצתי בראשות מנכ"ל הבנק הבינלאומי - החברה האם ובהשתתפות מנכ"ל הבנק ומנהל הסיכונים התפעוליים, מקיים מעקב שוטף לגבי מצב החשיפה לסיכונים תפעוליים, באמצעות המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים של חברת האם כפי שעולה מסקרי הסיכונים השונים, וכן אחר הפעולות הננקטות על-ידי היחידות השונות, למזעור חשיפות אלה. הפורום משמש גם כפורום בנושא מניעת סיכונים מעילות והונאות.
- פורום אבטחת מידע - קבוצתי, בראשות מנהל מערך טכנולוגיות המידע.
- פורום המשכיות עסקית בשעת חירום - קבוצתי, בראשות ראש חטיבת ניהול סיכונים בחברת האם ובהשתתפות מנהל המשכיות עסקית של הבנק, המתכנס לפחות אחת לרבעון.

- המחלקה לניהול סיכונים תפעוליים, הפועלת מטעמו של מנהל הסיכונים התפעוליים הקבוצתי, אחראית על גיבוש והטמעת מתודולוגיות למדידת, ניטור ובקרת הסיכונים התפעוליים באופן בלתי תלוי ביוצרי הסיכון, וכן לאכיפת הציות למדיניות ניהול הסיכונים התפעוליים.

ט. דיווח על החשיפה לסיכונים תפעוליים

החשיפות לסיכונים תפעוליים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה 310 ו-350 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך הסיכונים נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

במסגרת מסמך הסיכונים מתוארות החשיפות התפעוליות הן על פי הקטגוריות שנקבעו על ידי באזל II והן על פי המבנה הארגוני, וכל זאת בהתאם לתיאבון הסיכון שנקבע על ידי הדירקטוריון. מסמך הסיכונים מפרט גם אירועי כשל ופערים קיימים מול ה-Sound Practices של וועדת באזל והדרכים לצמצום.

ניהול הסיכונים המשפטיים

א. כללי

סיכון משפטי מוגדר בבנק כסיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם. הגדרה זו הורחבה בנוהל בנקאי תקין מס' 350 - ניהול הסיכון התפעולי והיא כוללת אך אינה מוגבלת ל"חשיפה לקנסות (fines, penalties) או צעדי עונשין כתוצאה מפעילות פיקוחית (punitive damages), כמו גם מהסדרים פרטניים (private settlements)".

הבנק מתייחס להגדרה באופן מרחיב וכולל בסיכון המשפטי, בין היתר, סיכון הנובע מאי קיומן של הוראות דין לרבות הוראות רגולטוריות, סיכון להפסד כתוצאה מהעדר אפשרות לאכוף באופן משפטי קיומו של הסכם, סיכונים הנובעים מפעילות ללא גיבוי משפטי/ייעוץ משפטי מול לקוחות, ספקים ו/או צדדים נוספים, סיכונים הכרוכים בהליכים משפטיים וכל סיכון אחר העלול לחשוף את הבנק לדרישה או תביעה משפטית וכן לקנסות ועיצומים.

במסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברת האם, מקבל הבנק שירותים מהמערך המשפטי של חברת האם, כולל הצעדים הננקטים על ידו למזעור הסיכונים המשפטיים כמפורט להלן:

ב. מדיניות וניהול החשיפות

הבנק פועל על פי מדיניות לניהול הסיכון המשפטי אשר מאושרת מידי שנה על ידי ההנהלה והדירקטוריון של הבנק.

במסמך המדיניות מתוארים הסיכונים המשפטיים, הדרכים לאיתורם, מיפויים ומיזעורם.

תאבון הסיכון המשפטי בבנק מוגדר בקריטריונים איכותיים ("סיבולת סיכון") ולא כמותיים. הבנק ינקוט במדיניות שמרנית של סיבולת סיכון נמוכה ביחס לקשירת הסכמים והתחייבויות משפטיות ושל אפס סובלנות בכל הנוגע לסיכון שמקורו בהפרה של הוראות דין פליליות או צרכניות.

מערך הייעוץ המשפטי של הבנק הבינלאומי (להלן: "מערך הייעוץ המשפטי") מקיים מעקב שוטף אחר ההתפתחויות בחקיקה, בתקינה ובפסיקה, העשויות להשליך על הפעילות השוטפת של הבנק. הבנק פועל למזעור הסיכונים על בסיס התפתחויות אלו ובהתאם להשלכותיהן. כמו כן, מערך הייעוץ המשפטי עורך, על פי הצורך, עדכונים נדרשים במסמכים המשפטיים שבשימוש הבנק, בהסכמי המסגרת להם הבנק צד ובחוות דעת משפטיות המהוות בסיס להתקשרויות ו/או קווים מנחים לפעילויות שונות.

בנוסף, פועל מערך הייעוץ המשפטי לאיתור מראש של הסיכונים המשפטיים הכרוכים בתהליכים חדשים, לרבות בחינת כל מוצר או פעילות חדשים ועריכת מכלול המסמכים הכרוכים באותו מוצר/שירות או פעילות, במגמה למזער את הסיכון המשפטי ככל האפשר.

כן נקבעים בבנק נהלים לעבודת המטה והסניפים ונעשות הדרכות שוטפות ליישומם, תוך שימת דגש על הנושאים המשפטיים הכרוכים בפעילות הבנק.

במסגרת סקר הסיכונים התפעוליים התקופתי נסקרות גם פעילויות מערך הייעוץ המשפטי, והסיכונים שאותו מוערכים, נקבעים צעדים למניעתם ומופקים לקחים לשם מניעת הישנותם.

ג. דיווח על החשיפה לסיכונים משפטיים

החשיפות לסיכונים משפטיים מרוכזות ומדווחות ב"מסמך הסיכונים" הרבעוני כנדרש בהוראה 310 להוראות ניהול בנקאי תקין. מסמך החשיפות נדון, אחת לרבעון, בהנהלה, בוועדת הלוואות וניהול סיכונים של הדירקטוריון ובדירקטוריון.

בעת אירוע מהותי בעל אפיונים משפטיים, כגון תביעה או התממשות סיכון משפטי, מוגש למנהלת הסיכונים המשפטיים דיווח מידי ביחס לאירוע, מידת השפעתו ואופן השפעתו על הבנק. מנהלת הסיכונים המשפטיים מורה על האמצעים שיש לנקוט על מנת לצמצם את מידת החשיפה לסיכון המשפטי שנוצר ונעזרת לשם כך בעובדי מערך הייעוץ המשפטי, הביקורת הפנימית וקצין הציות בהתאם לצורך. אירועים מהותיים, כאמור, מדווחים מיידית למנכ"ל הבנק.

ניהול סיכוני ציות

א. כללי

הוראת ניהול בנקאי תקין 308 של הפיקוח על הבנקים מחייבת את הבנקים לפעול לקיום ההוראות הצרכניות החלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.

סיכון ציות נובע מאי עמידה בהוראות דין צרכניות, המחייבות את התאגיד הבנקאי - דהיינו, הוראות חוק ורשויות אשר חלות על יחסי הבנק עם לקוחותיו.

הבנק אימץ תוכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, והמסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התוכנית, וזאת בהתאם לקריטריונים שפרסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק מינה את סמנכ"ל פיתוח עסקי של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק, והוא פועל, בין היתר, לבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תוכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך.

במסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברה האם, מקבל הבנק שירותים ממחלקת הציות של חברת האם, כולל גם בתחום אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, כמפורט להלן. קצין הציות של חברת האם מכהן אף כקצין הציות של הבנק.

ב. מדיניות

במהלך הרבעון השלישי של שנת 2012, אושרה לראשונה מדיניות ציות בדירקטוריון הבנק אשר התקבלה מחברת האם והותאמה לבנק.

בנוסף, דירקטוריון הבנק מאשר אחת לשנה את תוכנית העבודה של קצין הציות של הבנק.

ג. תאבון הסיכון

הבנק אימץ מדיניות של הקפדה יתרה בהתייחסות לסיכון הציות. ביחס להפרת הוראות החוק ונהלי הבנק הקשורים להוראות החוק, הבנק ימלא אחר ההוראות הרגולטוריות החלות עליו ויפעל לשם הבטחת העמידה בהן על ידי כלל עובדי הבנק.

כל עסקה של הבנק, תבוצע על פי נהלי הבנק, הקוד האתי ובהתאם לכל החוקים והתקנות.

הבנק הגדיר כי אין לשקול שיקולים עסקיים ככל שהדבר נוגע ליישום ההוראות ונהלים בתחום הציות.

הבנק פועל להטמעת תרבות ארגונית ואמות מידה ליושרה ואתיקה כבסיס הכרחי לקיום של תרבות ציות בכל דרגי הארגון.

ד. ניהול החשיפה

- לשם קיום ההוראה הוקמה בחברת האם מחלקת ציות הכפופה למנהל הסיכונים הראשי של חברת האם. בראש המחלקה עומד קצין ציות ראשי, אשר אחראי גם ליישום החקיקה הקשורה במניעת הלבנת הון ומימון טרור וגם על האכיפה המנהלית.

- המחלקה אחראית על ריכוז הבקרה בבנק לציות להוראות צרכניות בהתאם לתוכנית הציות ותוכנית העבודה השנתית ולדיווח על ליקויים או פערים למנכ"ל הבנק ולדירקטוריון על ידי בחינת מוצרים חדשים ו/או פעילויות חדשות, כמו גם ביצוע בקורות שוטפות על מוצרים ופעילויות קיימות, לגבי התאמתם להוראות הרגולטוריות השונות בתחום הצרכני ובתחום איסור הלבנת הון. כחלק מתפקידה, בוחנת גם המחלקה חוזרים ונהלים חדשים בהיבטי יחסי בנק-לקוח, טרם פרסומם.

- המחלקה בודקת את קיום ההוראות הצרכניות ועוקבת באופן שוטף, בסיוע המערך המשפטי, אחר שינויים בחקיקה ובהוראות רגולטוריות, בזיקה להוראות צרכניות.

- על פי הוראת בנק ישראל בוצע סקר תשתיות, אשר במסגרתו מופו ההוראות הצרכניות והוגדרו בקורות למניעת הסיכון שבהפרתן. הבנק הבינלאומי ביצע עדכון מקיף לסקר התשתיות אשר הסתיים בסוף שנת

2009. היות והבנק מבצע את פעילותו באמצעות הנהלים והמערכות של הבנק הבינלאומי, הסקר תקף גם לבנק.

- לצד קצין הציות הראשי פועלים :
- נאמני ציות בכל אחד מסניפי הבנק, אשר מתפקידם, בין היתר, לזהות ולאתר אירועים המצריכים דיווח או טיפול מיוחד של המחלקה.
- ועדת תיאום לאכיפת הציות אשר כוללת נציגים של יחידות הבנק הבינלאומי השונות (מערך הייעוץ המשפטי, מחלקת ארגון ושיטות, חברת מת"ף, מדור הדרכה, מדור פניות הציבור). הועדה אשר מתכנסת מעת לעת ובתדירות משתנה בהתאם לצורך, אחראית לתאם בין היחידות השונות בבנק ולפעול להגברת שיתוף הפעולה במטרה ליישם את תוכנית הציות. בנוסף דנה הועדה בנושאים הקשורים לתוכנית הציות בנושאי הציות להוראות הצרכניות, כאשר עיקר תפקידה הוא לדון בנושאים ברמת רזולוציה גבוהה אשר לא ניתן לדון בהם באופן מספק במסגרת הפורום למעקב אחר הוראות סטטוטוריות.
- הבנק אימץ תוכנית אכיפה פנימית בדיני ניירות ערך, המבוססת על מיפוי מקיף של נהלי הבנק והתהליכים השונים בבנק, והמסדירה נהלים והנחיות ליישום מתמשך של התוכנית, וזאת בהתאם לדיון ולקריטריונים שפירסמה רשות ניירות ערך בנושא. הבנק מינה את סמנכ"ל שיווק ופיתוח עסקי של הבנק כממונה על האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך בבנק, והוא פועל, בין היתר, לבצע מעקב אחר הוצאתה לפועל של תוכנית האכיפה הפנימית בדיני ניירות ערך, בסיוע מחלקת הציות של חברת האם.
- פורום מעקב אחר יישום הוראות סטטוטוריות נקבע בנהלי הבנק גם כועדת התאום לאכיפת הציות. פורום זה מתכנס בדרך כלל בראשות ראש אגף משאבים בבנק הבינלאומי, וכאשר דנים במסגרת הפורום בהוראות צרכניות, קצין הציות משמש כיושב הראש.
- כמו כן, מסתייעת המחלקה ביחידות השונות בהנהלת הבינלאומי, במחלקת הביקורת הפנימית של הבנק, ביחידה לפניות הציבור, במחלקת שיטות ותהליכים, במערך המשפטי, במת"ף ובמחלקת ההדרכה של חברת האם.
- בבנק מבוצעים תהליכי הטמעה שוטפים בנושא הציות להוראות צרכניות על ידי לומדה, קיום ימי עיון והדרכות למטה ולסניפים.

ה. דיווח על החשיפה

- אחת לרבעון מדווח קצין הציות להנהלת הבנק על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל סיכום פעילות המחלקה, פירוט המלצות, פרטים ביחס להפרות של הוראות צרכניות שזוהו במהלך התקופה המדווחת והמלצות לגבי צעדים שיש לנקוט בגין ההפרות ומניעת הישנותן והיערכות הבנק ליישום הוראה צרכנית חדשה.
- אחת לשנה לפחות מדווח קצין הציות לדירקטוריון הבנק, באותה המתכונת.
- בנוסף, במדיניות הציות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מידיים.
- בפברואר 2012 התקבל בבנק מכתב מבנק ישראל, בו דרישה למנות, תוך שלושה חודשים ממועד המכתב, קצין ציות ואחראי על איסור הלבנת הון לבנק, ולשנות המצב הקיים, על פיו קצין הציות והאחראי על איסור הלבנת הון של החברה האם, מכהן בהתאם למינוי של דירקטוריון הבנק, גם כקצין הציות ואחראי על איסור הלבנת הון של הבנק. בחודש יולי האחרון התקיימה פגישה בנידון עם בנק ישראל. ביום 13 באוגוסט 2012 התקבל אישור מבנק ישראל להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2013, בכפוף לשמירת היקף ואיכות התשומות המוקצות לנושא.

ניהול סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור

א. כללי

- סיכוני איסור הלבנת הון ומימון טרור (להלן "הלבנת הון") הינם הסיכונים להטלת עיצומים כספיים משמעותיים על הבנק לאור אי עמידה בהוראות החוק בנושא מניעת הלבנת הון ואיסור מימון טרור וכן הסיכון להיווצרותה של אחריות פלילית של התאגיד ועובדיו. בנוסף, התממשות עבירה על הוראות הדין בתחום איסור הלבנת הון ומימון טרור עשויה לגרום התממשות של סיכון מוניטין.
- על המגזר הבנקאי חלות הוראות שונות במסגרת מניעת הלבנת הון ומימון טרור הכוללות, בין היתר, את החוק לאיסור הלבנת הון, החוק לאיסור מימון טרור, צו איסור הלבנת הון, תקנות איסור מימון טרור, הוראת ניהול בנקאי תקין 411, חוזרים שונים ועוד.
- מסגרת הסכם השירותים בין הבנק לחברה האם, מקבל הבנק שירותים מהיחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור כמפורט להלן.

ב. מדיניות

- דירקטוריון הבנק מאשר וקובע את מסמך מדיניות איסור הלבנת הון ומימון טרור של הבנק.
- עקב חשיבות הנושא משקיע דירקטוריון הבנק בהכוונה, בקרה ופיקוח בניהול סיכון זה ובמידת הצורך קבלת חוות דעת משפטיות חיצוניות כדי לפרש ולצמצם סיכונים וחשיפות אפשריות בתחום.

ג. ניהול החשיפה

- בחברת האם פועלת יחידה למניעת הלבנת הון ומימון טרור, אשר מופקדת על יישום הוראות הדין בנושא זה ועל הטמעתן. היחידה כפופה למנהל הסיכונים הראשי הקבוצתי של חברת האם. בראש היחידה עומד, כאמור, הממונה על איסור הלבנת הון של הבנק, המכהן אף כקצין הציות הראשי של הבנק. כמו כן מונה רפרנט בכיר ביחידה על מנת לשדרג את הפיקוח והבקרה בתחום זה, בשל היכרות טובה יותר של מאפייני המגזר החרדי.
- תפקידי האחראי על איסור הלבנת הון ומימון טרור כוללים, בין היתר: פיתוח וביצוע בקורות על מנת לוודא כי הבנק מיישם את הוראות הדין כולל בקורות אחר איכות הדיווחים על פי סוג וגודל הפעולה, ווידוא כתיבה ועדכון המדיניות והנהלים בהתאם לעדכוני חקיקה והוראות הדין, ביצוע/או בקרה אחר קיום הדרכות, העברת דיווחים על פעולות בלתי רגילות לרשות לאיסור הלבנת הון ובדיקת יישום המדיניות בבנק.
- לשם יישום החוק והטמעה דווקנית של הוראותיו מינה הבנק נאמני ציות המשמשים גם כנאמני איסור הלבנת הון בסניפים האחראים על הפעילות השוטפת למניעת הלבנת הון ומימון טרור בהתאם למדיניות ולנהלים. נאמנים אלו נבחרים מתוך אוכלוסיית מורשי החתימה בבנק וכפופים מקצועית בתחום איסור הלבנת הון, לאחראי על איסור הלבנת הון. במקביל, מינה המנכ"ל את חבר ההנהלה הממונה על מערך הסניפים לשמש כגורם העומד בקשר עם נאמני הציות ואיסור הלבנת ההון במערך הסניפים לצורך סיוע, הכוונה ובקרה.
- הבנק עורך, מפעם לפעם, ימי עיון לכל נאמני איסור הלבנת הון, כנסים למנהלים, הרצאות בסניפים עצמם וכן השתלמויות והדרכות לכלל העובדים במסגרת הקורסים במחלקת ההדרכה של הבנק. בנוסף מפיץ הבנק לומדה ממוחשבת הכוללת מבדק לבחינת הטמעת תוכן הלומדה בקרב העובדים אחת לתקופה, ועל כל העובדים הרלבנטיים לבצע את המבדק בציון עובר. מהלכי ההדרכה שבוצעו הגבירו את המודעות לנושא.
- הבנק נוקט באופן שוטף במהלכים לאיתור וטיוב נתונים באמצעות דוחות בקרה המופצים לסניפים בצירוף הנחיות מתאימות. כמו כן, משקיע הבנק משאבים רבים בפיתוח ושדרוג מערכות הבקרה הממוכנות ומקצה משאבי כח אדם ליחידה על מנת לייעל את הבקורות לאיתור פעולות בלתי רגילות.
- בהתאם לבקשת בנק ישראל, נערך בשנת 2012 סקר פערים בתחום איסור הלבנת הון. הסקר הסתיים, אותו מספר פערים בין דרישות החקיקה השונות לתמיכה המיכונית הקיימת ולנהלי הבנק. הסקר הוצג ונדון בדירקטוריון ונקבעו תוכנית פעולה ולוחות זמנים לסגירת הפערים.

- המערך המשפטי מבצע מעקב אחר עדכוני חקיקה ווידוא מסירתם לאחראי על ניהול סיכוני איסור הלבנת הון וכן למתן תמיכה משפטית ככל שזו נדרשת על ידי האחראי, לקיום חובות האחראי ופעילות היחידה והבנק.
- ועדה מייצעת הוקמה לצורך תמיכה במילוי תפקידו של האחראי על תחום זה אשר עיקרי תפקידה כוללים: דיון בפעולות בלתי רגילות אשר קיים ספק באם יש צורך בהעברתם לרשות לאיסור הלבנת הון, דיון בחשבוניות בהם קיימת פעילויות מורכבות על מנת לבחון ולקבל החלטה האם מדובר בפעילות בלתי רגילה ועוד.
- במסגרת דיון חצי שנתי במסגרת פורום למעקב אחר סיכונים תפעוליים מתקיים דיון בהתפתחויות טכנולוגיות העלולות לסייע בידי לקוחות בביצוע הלבנת הון ו/או מימון טרור על מנת לגבש ולבחון אמצעי הגנה נאותים, כגון שימוש באינטרנט, טלפונים סלולריים, כרטיסי חיוב נטענים ועוד.

ד. דיווח על החשיפה

אחת לרבעון מדווח הממונה על איסור הלבנת הון להנהלת הבנק ולדירקטוריון על פעילותו במהלך הרבעון שחלף. הדיווח המפורט כולל בין היתר התייחסות למוקדי סיכון שאותרו על ידי האחראי ודרכי הטיפול בהם. בנוסף, במדיניות שנקבעה על ידי הדירקטוריון מוגדרים דיווחים מיידיים לדירקטוריון ולבנק ישראל. בפברואר 2012 התקבל בבנק מכתב מבנק ישראל, בו דרישה למנות, תוך שלושה חודשים ממועד המכתב, קצין ציות ואחראי על איסור הלבנת הון לבנק, ולשנות המצב הקיים, על פיו קצין הציות והאחראי על איסור הלבנת הון של החברה האם, מכהן בהתאם למינוי של דירקטוריון הבנק, גם כקצין הציות ואחראי על איסור הלבנת הון של הבנק. בחודש יולי האחרון התקיימה פגישה בנידון עם בנק ישראל. ביום 13 באוגוסט 2012 התקבל אישור מבנק ישראל להמשיך ולפעול על פי ההסדר הקיים עד ליום 31 בדצמבר 2013, בכפוף לשמירת היקף ואיכות התשומות המוקצות לנושא.

ה. סיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או אויב

ביום 27 בנובמבר 2011 פרסמה רשות ניירות ערך הנחיות גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם אויב. על פי הנחיות אלו, על תאגיד מדווח לכלול גילוי אודות הסיכונים והמגבלות אשר התאגיד חשוף להם עקב קשריו, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם האויב, לרבות מכוח הוראות הדין, ואשר יש להם או עשויה להיות להם השפעה מהותית על התאגיד.

בהמשך לפרסום הנחיות אלו פרסם בנק ישראל ביום 23 בדצמבר 2012 עדכון להוראות הדיווח לציבור.

במסגרת עדכון זה נוספה דרישה לפיה על התאגידים הבנקאיים לכלול בדוחות הכספיים לשנת 2012 ואילך גילוי בנוגע לסיכונים ומגבלות עקב קשרים עם איראן או עם האויב, בהתאם לאמור בהנחיית רשות ניירות ערך דלעיל.

מדיניות הבנק אינה מתירה קיום קשרים או פעילות, במישרין או בעקיפין, עם איראן או עם גוף אשר הוגדר "כאויב" על ידי רשויות החוק.

מערכות הבנק הותאמו כדי לתת מענה למדיניות זו בהתאם לרשימות שפורסמו בתיקון להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 411, מיום 26 בדצמבר 2011.

לאור ההיערכות המתוארת דלעיל, להערכת הבנק החשיפה לגורמי הסיכון הללו במידה וקיימת, נמוכה ביותר.

דיון בגורמי סיכון

בדוחות הכספיים לשנת 2012 נכלל מידע לגבי הערכת החשיפה של הבנק לגורמי סיכון שונים. על מנת לכמת את גורמי הסיכון השונים העלולים להשפיע על הבנק, נבחנו תרחישי סיכון שונים אפשריים אשר עלולים לקרות, כאשר לגבי כל תרחיש בוצע אומדן סובייקטיבי של מידת ההשפעה שעלולה להיות לו על יציבות הבנק ורווחיותו. כל גורם סיכון נבחן, כאשר הוא עומד בפני עצמו, ומתוך הנחה של אי-תלות בין גורם סיכון אחד לבין גורמי סיכון אחרים.

בכלל גורמי הסיכון אין שינוי ברמת הסיכון בהשוואה לדוחות הכספיים לשנת 2012.

בנוסף לסיכונים כאמור לעיל, התוצאות העסקיות של הבנק וביצועיו מושפעים באופן ישיר ממצב המשק בישראל. הרעה בתנאים הכלכליים במשק הישראלי, ו/או הרעה בתנאים הפוליטיים ו/או הבטחוניים עלולים להביא לפגיעה בהכנסות והון הבנק. עיקר פעילותו של הבנק הינה במדינת ישראל. לפיכך, מיתון במשק, האטה כלכלית מהותית ו/או ירידה ברמת החיים בישראל עלולים להשפיע באופן משמעותי על תוצאות הבנק. מיתון במשק עשוי להגדיל את היקף החובות הבעייתיים, להקטין את מחזורי הפעילות בשוק ההון, להשפיע על הביקוש לשירותים בנקאיים שצורכים משקי הבית, להביא לירידה בהיקף הפעילות בכרטיסי אשראי ועוד.

באזל II

רקע

ועדת באזל בנושא התכנסות בינלאומית למדידת הון ולתקני הון (להלן - "באזל II") פרסמה ביוני 2006 את המלצותיה שאמורות להיות מיושמות, בהתאם להנחיות של הבנקים המרכזיים בכל מדינה.

ההנחיות מתייחסות לסיכוני אשראי, סיכוני שוק וסיכונים תפעוליים, וכוללות 3 נדבכים בהתייחס לכל אחד מסוגי הסיכונים:

נדבך ראשון - דרישות הון מזעריות, המחושבות לכל אחד מסוגי הסיכונים בנפרד, כאשר לגבי סיכוני אשראי הגישות העיקריות הן:

1. הגישה הסטנדרטית המסתמכת בעיקר על נתוני דירוגי אשראי של חברות דירוג חיצוניות.
2. הגישות המתקדמות המבוססות על דירוגים פנימיים אשר חושבו בהתאם למודלים שפותחו על ידי הבנק (Internal Ratings-Based).

נדבך שני - תהליך הערכה פנימי להערכת נאותות ההון ביחס לפרופיל הסיכונים של הבנק, מערכי הפיקוח, הבקרה והביקורת שמיישם, וסביבתו העסקית, תהליך ה-ICAAP (Internal Capital Adequacy Assessment Process). המפקח על הבנקים מצפה מהתאגידים הבנקאיים ליישם תהליך פנימי הולם המשלב רכיבים מרכזיים של תכנון וניהול ההון, ומציג את נאותות ההון אל מול הסיכונים שזוהו. התהליך הנ"ל כולל, בין היתר, קיום מנגנונים מובנים לזיהוי הסיכונים ומוקדי הסיכון וביצוע הערכת נאותות הונית על בסיס תרחישים ותרחישי קיצון, קיום תהליכים פנימיים ליישום ממשל תאגידי נאות, שיפור ושדרוג מערכי הבקרה והביקורת, קיום תשתית תרחישי קיצון נאותה הכוללת תרחישי קיצון הוליסטיים ועוד. התהליך כולל טיפול במכלול הסיכונים אליהם חשופה הקבוצה, לרבות סיכונים שאינם נכללים בחישובי הנדבך הראשון, ובכלל זה: סיכון ריכוזיות, סיכון ריבית בתיק הבנקאי, סיכון אינפלציה, סיכון ציות, סיכון הלבנת הון ומימון טרור, סיכון אסטרטגיה ותחרות, סיכונים רגולטוריים ועוד.

נדבך שלישי - משמעת שוק - דרישות הגילוי והדיווח לציבור. הנדבך כולל את דרישות הגילוי בדיווח הכספי של תאגיד בנקאי.

הוראות בנק ישראל

יישום ההוראות הוחל מיום 31 בדצמבר 2009.

בשנת 2010 איגד בנק ישראל את הנחיות באזל II השונות במסגרת הוראות ניהול בנקאי תקין חדשות בנושא מדידה והלימות הון.

להלן הוראות עיקריות נוספות והוראות קיימות שתוקנו ופורסמו במהלך הרבעון הראשון של שנת 2013 ועד לפרסום דוח זה:

1. ניהול בנקאי תקין 342 בנושא "ניהול סיכון נזילות".
2. ניהול בנקאי תקין 205 בנושא "מדידה והלימות הון – סיכון אשראי – איגוח".
3. עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיור ומשקל הסיכון בגין הלוואות אלו.
4. ניהול בנקאי תקין 314 בנושא "הערכה נאותה של סיכוני אשראי ומדידה נאותה של חובות".
5. טיוטה לתיקון הוראות ניהול בנקאי תקין, בנושא הוראה חדשה של "ניהול סיכון הריבית".

השפעה של יישום מכתב המפקח על הבנקים בנושא עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיוור

הבנק מיישם את הוראות מכתב המפקח על הבנקים בנושא עדכון הנחיות בנושא נדל"ן לדיוור, אשר כולל דרישות חדשות בנושא הלימות הון:

מקדם המרה לאשראי בגין ערבויות לפי חוק המכר לאחר מסירת דירה - הקטנה של מקדם האשראי המיוחס לערבויות להבטחת השקעה של רוכשי דירות מ-20% ל-10%, במקרה בו הדירה נמסרה למשתכן. הפחתה זו חלה גם על שיעור השקלול של ערבויות. תיקון זה חל רטרואקטיבית.

ליישום הדרישות החדשות כאמור לא היתה השפעה מהותית על נכסי הסיכון (יחס ההון של הבנק).

הוראות באזל 3

בחודש דצמבר 2010 פרסמה ועדת באזל לפיקוח בנקאי הוראות חדשות בנושא "מסגרת פיקוחית עולמית לחיזוק עמידות המערכת הבנקאית" (להלן באזל 3), הכוללות התמקדות בהון המניית, שהוא המרכיב האיכותי ביותר של ההון של הבנק, וזאת על רקע כניסת מערכת הבנקאות העולמית למשבר עם רמה לא מספקת של הון באיכות גבוהה. המשבר חשף גם חוסר עקביות בהגדרת ההון בעולם וחוסר גילוי מידע (שקיפות) שהיה מאפשר לשוק למדוד ולהשוות באופן מלא את איכות ההון בעולם. במסגרת זו יחס הון הליבה יועלה בהדרגה מ-2% ל-7% עד סוף שנת 2018, ויחס הון רובד 1 יועלה בהדרגה מ-4% ל-8.5% עד סוף 2018.

בנק ישראל קבע מדיניות הון לתקופת ביניים, לפיה יחס הון הליבה לא יפחת מ-7.5% כבר בשנת 2010.

ביום 28 במרס 2012 שלח המפקח על הבנקים לכל התאגידים הבנקאיים מכתב בנושא: "מסגרת באזל 3 - יחסי הון ליבה מינימליים". על פי מכתב זה, כל התאגידים הבנקאיים יידרשו לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 9%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2015.

בנוסף, תאגיד בנקאי גדול, שסך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד מהווה לפחות 20% מסך הנכסים המאזניים במערכת הבנקאית בישראל, יידרש לעמוד ביחס הון ליבה מינימלי בשיעור של 10%, וזאת עד ליום 1 בינואר 2017. הוראה נוספת זו אינה חלה על הבנק.

יחס הון הליבה אמור להיות מחושב בהתאם להוראות באזל 3 ולהתאמות שייקבעו על ידי המפקח על הבנקים.

ביום 30 בדצמבר 2012 פרסם בנק ישראל טיוטות לתיקון הוראות ניהול בנקאי תקין 201-205, 208, 211 ו-299 בנושא "מדידה והלימות ההון", אשר אמורות לאמץ את הוראות באזל 3. מועד יישומן לראשונה טרם נקבע.

הבנק לומד דרישות אלו של המפקח על הבנקים ובכוונתו להיערך כנדרש כדי לעמוד בהן.

להערכת הבנק, בהתבסס על ההגדרות שפורסמו כאמור לעיל לגבי ההון ונכסי הסיכון בתום תקופת המעבר, אומדן יחס ההון רובד 1 ליום 31 במרס 2013 היה עומד על 12.0%.

יחס הון הליבה של הבנק ליום 31 במרס 2013 הוא 12.4% לפי הוראות באזל II.

כמו-כן, חברת האם הגישה לבנק ישראל, לפי דרישתו, סקר הערכה כמותית (QIS) להוראות באזל 3, על בסיס מאוחד על נתוני 31 בדצמבר 2011.

יישום ההוראות בבנק

הנדבך הראשון - כאמור לעיל, לפי הוראות בנק ישראל, הבנק החל ליישם את הוראות באזל II, מדי רבעון, החל מיום 31 בדצמבר 2009.

סיכונים תפעוליים - הבנק מיישם את הגישה הסטנדרטית החל משנת 2013.

מידע נוסף בנושא הסיכונים התפעוליים מפורט בפרק ניהול הסיכונים התפעוליים.

סיכוני שוק - הבנק בחר ליישם את הגישה הסטנדרטית. במסגרת זו מבוצע גם חישוב של הקצאת ההון הנדרשת בגין הסיכון הספציפי בתיק הסחיר. כחלק מבחינת עמידת הקבוצה בהנחיות בנק ישראל בנושא סיכוני השוק, בוצע סקר פערים קבוצתי לאור הנחיות הפיקוח על הבנקים בנושא. בנוסף, אישרו הנהלת ודירקטוריון הבנק מדיניות להגדרת התיק הסחיר על פי הפרמטרים ותנאי הכשירות של באזל II.

הנדבך השני - יסוס התהליך לבחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) בבנק.

במסגרת הנדבך השני נדרש הבנק לקיים תהליך פנימי להערכת נאותות ההון (תהליך ה-ICAAP). תהליך זה נועד להבטיח קיום רמה הולמת של אמצעים הוניים שתתמוך בכלל הסיכונים הגלומים בפעילות הבנק, לרבות בהתחשב בתוכניות אסטרטגיות עתידיות, זאת מעבר לדרישות ההון המינימאליות שעל הבנק להחזיק בהתאם לנדבך הראשון. בנוסף, נדרש במסגרת הנדבך השני, לבחון האם יש לבנק די אמצעים הוניים בכדי להתגונן בעת מצבי שפל ומשברים כלכליים (Stress Tests and Stress Scenarios). תהליך הערכת הנאותות ההונית, שיפור מערך ניהול הסיכונים ובקרת תרחישי הקיצון הופכים כלי חשוב ובלתי נפרד מתהליכים אלה בבנק.

דוח ה-ICAAP ליום 30 ביוני 2012:

על פי הוראות בנק ישראל מסמך ה-ICAAP ל-30 ביוני 2012 אושר על ידי הנהלת ודירקטוריון הבנק ביום 17 בינואר 2013. המסמך מרכז את ממצאי תהליך בחינת הנאותות ההונית (תהליך ה-ICAAP) ליום 30 ביוני 2012. במסגרת תהליך זה, העריך הבנק את רמת ההון הנדרשת ממנו על מנת להתאים את פרופיל הסיכון בפעילותו העסקית הנוכחית לזו המתוכננת על פי התוכנית האסטרטגית. המסמך הינו תוצר של מגוון תהליכים פנימיים שבוצעו להעמקת זיהוי הסיכונים וצרכי ההון בגינם.

תוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק ליום 30 ביוני 2012 מצביעות על כך שלבנק יש מספיק הון לתמוך בסיכונים אליהם הוא חשוף הן במהלך עסקים רגיל והן תחת תרחישי קיצון מגוונים ובדרגות חומרה שונות.

למסמך ה-ICAAP צורפו ממצאי הסקירה הבלתי תלויה שבוצעה על ידי הביקורת הפנימית שתמכה בתוצאות הערכת הנאותות ההונית שביצע הבנק במהלך עסקים רגיל ותחת תרחישי קיצון.

ערכת סקרי פערים ובניית מפת הפערים של הבנק שנערכו באמצעות חברת האם:

- ביצועם של סקרי פערים ביחס ל-14 עקרונות ה-BIS (Bank for International Settlements), כפי שנדרש על ידי הפיקוח על הבנקים בבנק ישראל.
- ביצועם של ארבעה סקרי פערים חדשים בחברת האם בהתאם להוראות של ה-BIS שאומצו על ידי הפיקוח על הבנקים בנושא ניהול סיכונים אשראי בדגש על מדידה נאותה של חובות פגומים, ניהול סיכון הנזילות, תרחישי קיצון ועבודת קצין הציות. חברת האם והבנק בוחנים דרכים לסגירה וצמצום הפערים שזוהו.
- הדירקטוריון והנהלת הבנק אישרו תוכניות עבודה לסגירת הפערים. העקרונות המרכזיים שעמדו בבסיס תוכנית העבודה היו תיעדוף גבוה לסגירת פערי ממשל תאגידי ופערי מדיניות, וכן תיעדוף גבוה לפערים בהם זוהתה חשיפה גבוהה ואיכות ניהול נמוכה באופן יחסי.

הנדבך השלישי - דיווח מפורט של דרישות הגילוי הכלולות בהוראת השעה בדוחות הכספיים ובדוח הדירקטוריון מוצג בטבלה להלן:

מספר טבלה	נושא	גילוי איכותי	גילוי כמותי
1	תחולת היישום	פרק פעילות הבנק - עמוד 9 פרק באזל II - עמוד 58	
2	מבנה ההון	פרק הון - עמוד 13	טבלת מבנה ההון בעמוד 13
3	הלימות ההון	פרק באזל II - עמוד 58	באור 4 - ראה עמוד 116 טבלת סך סיכון ודרישות הון - עמוד 35
4	סיכון אשראי	פרק מדיניות ניהול סיכונים אשראי - עמוד 35	(א) טבלת סך חשיפות סיכון אשראי ברוטו לפי סוגים - עמוד 41 (ב) טבלת התפלגות החשיפה לפי סוג ענף ולפי סוגים עיקריים של חשיפת אשראי - עמוד 42 (ג) טבלת פיצול התיק לפי יתרת תקופות לפירעון - עמוד 41
5	סיכון אשראי לפי סוגי חשיפות	פרק מדיניות ניהול סיכונים אשראי - עמוד 35	(א) טבלת חשיפות לפני הפחתת סיכון - עמוד 44 (ב) טבלת חשיפות לאחר הפחתת סיכון - עמוד 45
6	הפחתת סיכון אשראי	פרק ניהול סיכונים אשראי - עמוד 35 פרק מדיניות ניהול מערך הביטחונות - עמוד 37	טבלת בטחונות - עמוד 37
7	גילוי לגבי חשיפות סיכון אשראי של צד ג'	פרק חשיפה לסיכונים שוק - עמוד 26	(א) טבלת חשיפות אשראי של צד ג' - עמוד 45 (ב) באור 16 - ראה עמוד 124
8	סיכון שוק	פרק חשיפה לסיכונים שוק - עמוד 26	(א) טבלת סיכונים שוק - עמוד 26 (ב) באור 4 - ראה עמוד 116

עיקרי חקיקה, שינויים ויוזמות ופסיקה שלהן השלכות על המערכת הבנקאית

כללי

מערכת החקיקה המסדירה את תחום הבנקאות בישראל ואשר חלה על הבנק כוללת, בין היתר, את פקודת הבנקאות משנת 1941, חוק בנק ישראל, התשי"ד-1954, חוק הבנקאות (רישוי) וחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981. מכוח חוקים אלה נתון הבנק לפיקוחו של בנק ישראל ובמיוחד לפיקוחם של נגיד בנק ישראל ושל המפקח על הבנקים, וחלים עליו הוראות, כללים, הנחיות וצווים של המפקח על הבנקים ("החקיקה הבנקאית"). החקיקה הבנקאית מהווה את הבסיס החוקי והמרכזי לפעילותו של הבנק.

פרט לחקיקה הבנקאית, כפוף הבנק בפעילותו גם למערכות חקיקה מקבילות המסדירות את פעילותו בתחומים שונים, כגון פעילות בתחום שוק ההון, בתחום המשכנתאות ועוד. גם בתחומים אלה חלים על הבנק, בנוסף לדברי החקיקה, הוראות, כללים והנחיות של רשויות המדינה המוסמכות, ובהם של רשות ניירות ערך, של הממונה על שוק ההון, הביטוח והחסכון במשרד האוצר, ושל רשות ההגבלים העסקיים. חוקים נוספים בנושאים יחודיים מטילים על כלל המערכת הבנקאית חובות והוראות ספציפיות, לדוגמה דיני איסור הלבנת הון ומימון טרור, חוק נתוני אשראי ועוד.

הבנק פועל תוך ציות להוראות החוק והרגולציה החלים עליו כאמור.

להלן בתמצית פירוט של שינויי חקיקה ויוזמות חקיקה רלוונטיים לתקופת הדו"ח אשר משפיעים או עשויים להשפיע באופן מהותי על פעילות הבנק.

עמלות

על שולחן הכנסת הונחו מחדש הצעות חוק פרטיות שעניינן מגבלות שונות על עמלות שרשאי הבנק לגבות. הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות המצויות עדיין בשלבי חקיקה ראשוניים.

כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ג-2012

פורסמו ב- 27 לדצמבר 2012, במסגרת יישום המלצות דו"ח הביניים של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות (דו"ח ועדת זקן) ונכנסו לתוקף ביום 1 בינואר 2013.

העמלות העיקריות שבוטלו או שוננו במסגרת התיקון הנ"ל - ביטול עמלת דמי ניהול לעסק קטן; ביטול עמלה בעד כרטיס מידע וכרטיס משיכת מזומן; ביטול עמלת דמי ניהול פקדון ני"ע בגין מק"מ וקרנות כספיות; ביטול עמלות המינימום בגין דמי ניהול פקדון ני"ע; קביעת עמלות מקסימום לקניה, מכירה ופדיון של ני"ע; קביעת תעריף מופחת עבור קניה ומכירה של ני"ע הנסחרים בבורסה בתל אביב באמצעות האינטרנט; הרחבת הפיקוח על עמלת העברת פקדון ני"ע גם להעברת פקדון לגוף פיננסי מחוץ למערכת הבנקאית; העלאת תקרת הפטור מעמלת טיפול באשראי ובביטחונות בגין הלוואות שאינן לדיור מ- 50,000 ש"ח ל- 100,000 ש"ח; ביטול עמלה בגין שינוי מועד חיוב בכרטיס אשראי (העמלה נגבית על ידי חברות כרטיסי האשראי).

בנוסף, ביום 28 בנובמבר 2012 הורה המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים לבצע עד ליום 1 במרס 2013 תמחור מחדש של עמלות הנגבות בעד קניה, מכירה ופדיון ניירות ערך בגין מניות ואגרות חוב, בהתחשב בשינויים שחלו במבנה העמלה במסגרת התיקון הנ"ל לכללי העמלות (קביעת שיעור דיפרנציאלי בהתאם לערוץ הפעולה וקביעת עמלת מקסימום) ובצורך להתאימן, ככל שניתן, למחיר שנגבה בפועל.

להערכת הבנק השפעת ההוראה על הכנסות הבנק אינה מהותית.

טיוטת כללי הבנקאות (שירות ללקוח)(עמלות)(תיקון), התשע"ג – 2013.

הטיוטה פורסמה ביום 4 באפריל 2013, במסגרת הצעדים ליישום המלצות דו"ח הסופי של הצוות לבחינת הגברת התחרותיות בענף הבנקאות (דו"ח ועדת זקן). בהתאם לטיוטה הנ"ל, תיקרת מחזור העסקים השנתי, המאפשר ללקוח להיחשב כ"עסק קטן" לענין חיוב בעמלות, הוגדלה מ-1 מליון ₪ ל-5 מליון ₪, וכן נקבע כי עמלה בעד שירות הכלול בתעריפון יחידים ועסקים קטנים לא תהא בסכום או בשיעור העולה על העמלה הנגבית מתאגיד, שאינו "עסק קטן", בגין אותו שירות.

להערכת הבנק השפעת ההוראה על הכנסות הבנק אינה משמעותית.

תשלום ריבית על יתרות זכות

על שולחן הכנסת הונחו מחדש הצעות חוק פרטיות זהות, המבקשות לחייב את התאגידים הבנקאיים בתשלום ריבית על יתרות הזכות בחשבוניות העו"ש של לקוחותיהם, כאשר שיעור המזערי של הריבית כאמור יקבע על ידי נגיד בנק ישראל לאחר התייעצות עם הועדה המייעצת ובאישור של האוצר.

הבנק עוקב אחר התפתחות הליכי החקיקה של ההצעות, המצויות עדיין בשלבי חקיקה ראשוניים.

הוראת המפקח על הבנקים בענין תיקון חוזה ההלוואה לדיור וחוזים בנקאיים נוספים בהתאם לפסיקת בית המשפט העליון

בעקבות פסק דין שניתן ביום 19 בספטמבר 2012 על ידי בית המשפט העליון, בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים, בערעור על פסק דינו של ביה"ד לחוזים אחידים, בעניין שינוי/ביטול תנאים מקפחים בחוזה הלוואה לדיור של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ, הורה המפקח על הבנקים, ביום 13 בנובמבר 2012, לכל התאגידים הבנקאיים, לתקן את חוזה ההלוואה לדיור וחוזים בנקאיים נוספים ולהתאימם לפסק הדין הנ"ל במועדים שנקבעו בהוראה, וכן, לפרסם את פסק הדין באתר האינטרנט של התאגידים הבנקאיים.

הבנק נערך בהתאם להוראות המפקח על הבנקים.

שוק ההון

א. ייעוץ פנסיוני

התוכנית להגברת התחרות בשוק הייעוץ הפנסיוני

בחודש מאי 2012, פרסם אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, במסגרת התוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני שפורסמה בחודש נובמבר 2010, טיוטה שניה של תקנות הפיקוח על שירותים פנסיוניים (קופות גמל) (עמלות הפצה), התשע"ב-2012, אשר, בין היתר, קובעות שגם מבטח יוכל לשלם עמלת הפצה בגין מוצרים פנסיוניים שבניהולו ושלגביהם ניתן ללקוח ייעוץ פנסיוני. בנוסף, על פי הטיוטה שיעור עמלות ההפצה המירבי יורכב משני רכיבים, כאשר הרכיב הראשון יהיה הנמוך מבין 0.2% מהיתרה הצבורה ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מהיתרה הצבורה, והרכיב השני יהיה הנמוך מבין 1.6% מההפקדות השוטפות ו-40% מדמי הניהול הנגבים בפועל מההפקדות השוטפות. כמו כן מוצע, כי שיעור עמלת ההפצה המירבי בגין קרנות השתלמות יישאר 0.25% מהיתרה הצבורה.

בחודש מאי 2012, פורסמה טיוטה שלישית של תקנות הפיקוח על שירותים פנסיוניים (ביטוח) (דמי עמילות), התשע"ב-2012, אשר קובעת, בין היתר, כי לא ישולמו דמי עמילות (לרבות עמלת הפצה) ליותר מבעל רישיון אחד בשל אותה תקופה, אלא לפי הסכם בכתב שבו הוסכם על חלוקת דמי עמילות בין שני סוכני ביטוח. על אף האמור, יתכן תשלום עמלה לסוכן ביטוח שצירף לראשונה מבטח למוצר ביטוחי (לרבות מוצר פנסיוני), לאחר שמונה בעל רישיון אחר תחתיו, בתנאים ולתקופה המפורטים בטיטה.

ביום 24 ביולי 2012 פורסמה הצעת חוק הפיקוח על שירותים פנסיוניים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים) (תיקון מס' 5), התשע"ב-2012, ההצעה כוללת, בין היתר, הוראות לענין בחירת בעל רישיון על ידי עובד; וכן הצעה להחיל על בעלי רישיון את החובות החלות על מבטח בענין דוחות והודעות לממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר (להלן: "הממונה") תוך התאמה מסוימת לגבי תאגידים בנקאיים. יצויין כי בהצעת החוק אין בסופו של דבר התייחסות להצעה, שהופיעה בתזכיר החוק שפורסם בחודש מרס 2011 במסגרת התוכנית להגברת התחרות בשוק החיסכון הפנסיוני, להעניק סמכות לממונה לקבוע קריטריונים לענין התקשרות יועץ פנסיוני שהוא תאגיד בנקאי עם מעביד או עם ארגון מעבידים.

בחודש דצמבר 2012 פרסם הממונה חוזר דמי ניהול במכשירי החיסכון הפנסיוני, המתיר לגוף מוסדי להציע לעמית שיעור דמי ניהול הנמוך משיעור דמי הניהול המרבי, ובלבד שההצעה תהיה תקפה במהלך שנתיים או יותר מהיום שבו החלו להיגבות דמי הניהול בשיעור המוצע. בנוסף, החוזר קובע מספר מקרים בהם ניתן להעלות את דמי הניהול לפני השלמת התקופה האמורה, בתנאי שהגוף המוסדי הודיע על כך לעמית מראש ובכתב. החוזר ביטל את האפשרות להעלות את דמי הניהול בשל הוספת גורם הפצה המקבל עמלה מהגוף המוסדי (לרבות יועץ פנסיוני), שנכללה בחוזר קודם באותו ענין שפורסם בחודש יוני 2012. תחילתו של החוזר נקבעה ליום 1 במרץ 2013.

יצויין כי פעילות זו בבנק הינה בהיקף נמוך.

ב. ייעוץ השקעות

הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012

ביום 24 ביולי 2012 אושרה בקריאה ראשונה הצעת חוק הסדרת העיסוק בייעוץ השקעות, בשיווק השקעות ובניהול תיקי השקעות (תיקון מס' 19) (ייעוץ השקעות כללי ושיווק השקעות כללי), התשע"ב-2012.

הצעת החוק באה להסדיר באופן נפרד את העיסוק בייעוץ השקעות כללי ובשיווק השקעות כללי, שמשמעם מתן שירותי ייעוץ / שיווק השקעות למספר רב של אנשים, שאינו מותאם באופן ספציפי לצרכיו ומאפייניו של לקוח ספציפי ושאינו בו אינטראקציה בין-אישית בין נותן הייעוץ למקבלו.

העיסוק בייעוץ השקעות כללי אינו מחייב רישיון אולם מחייב מתן גילויים שונים על ידי היועץ, לרבות גילוי על ניגודי עניינים ופרטים על היועץ והכל בהתאם לאופי הייעוץ הכללי.

בנוסף, מוצע לאפשר הטלת עיצומים כספיים על ידי ועדת אכיפה מנהלית בגין הפרות שעניינן ייעוץ או שיווק השקעות כללי גם על ידי מי שאינו בעל רישיון לפי החוק וכן לאפשר הטלת עיצומים כספיים על ידי רשות ניירות ערך גם על יחיד שאינו בעל רישיון.

התיקון לחוק ככל שיתקבל יכנס לתוקפו שלושה חודשים מיום פרסומו ברשומות.

חוק המאבק בתכנית הגרעין של איראן, התשע"ב-2012

פורסם ביום 5 באוגוסט 2012. מטרת החוק להטיל סנקציות על גורמים המסייעים לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק או אמצעי נשיאה לנשק להשמדה המונית וכן קביעת מגבלות על תאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן.

החוק מסמך ועדת שרים להכריז על יחיד ו/או על תאגיד "גורם זר מסייע" בהתקיים תבחנים שונים שמהותם הוכחת סיוע לאיראן בקידום תכנית הגרעין שלה או בהשגת נשק להשמדה המונית ו/או אמצעי נשיאה לנשק כאמור וכן מסמך את הוועדה להכריז על גורם זר שהוא תאגיד כ"תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן". הכרזות אלה תתפרסמנה באמצעות מטה הסנקציות שיוקם על פי החוק.

הכרזה על "גורם זר מסייע" מטילה איסור לקיום פעילות כלכלית עם אותו גורם מוכרז.

הכרזה על גורם זר שהוא תאגיד כ "תאגיד המקיים קשר עסקי עם איראן" מטילה איסור השקעה באותו תאגיד כלהלן:

- מוסד פיננסי יהיה מנוע מהשקעה בתאגיד זה לרבות מהשקעה בדרך של הלוואה שסכומה עולה על 5% מהון התאגיד.

- אדם פרטי יהיה מנוע מהשקעה בתאגיד זה בסכום העולה על 100,000 ש"ח מצטבר כל 6 חודשים.

בנוסף ההכרזות האמורות מטילות סנקציות כלכליות על גורמים הקשורים לאותו גורם מוכרז (מי ששולט בגורם ששמו התפרסם, מי שנשלט על ידו ומי שבעל עניין בו).

עבירות על החוק - דהיינו ביצוע פעילות כלכלית עם מי שהוכרז "גורם זר מסייע" ו/או השקעה בגורם זר שהינו תאגיד שהוכרז כ"תאגיד זר מסייע" דינם מאסר ו/או קנס ו/או חילוט רכוש כמפורט בחוק.

חוק זה מבטל את חוק איסור השקעה בתאגידים המקיימים קשר עסקי עם איראן, התשס"ח-2008.

טרם פורסמו התקנות הנדרשות בהתאם לחוק. הבנק בוחן את משמעויות החוק החדש וייערך ליישומן.

FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT - FATCA

בהתאם להוראות ה-FATCA (FOREIGN ACCOUNT TAX COMPLIANCE ACT), במטרה להעמיק את גביית המס ממשויות אמריקאיות שבבעלותן נכסים מחוץ לגבולות ארה"ב, ידרשו מוסדות פיננסיים זרים (FOREIGN FINANCIAL INSTITUTIONS), לרבות בנקים ברחבי העולם, להעביר מידע אודות חשבונות המוחזקים אצלם ע"י אותן ישויות. לצורך כך, על המוסדות הפיננסיים הזרים להתקשר בהסכם עם רשות המס האמריקאית (IRS). מוסד פיננסי שלא יחתום על הסכם כאמור ו/או שלא יפעל בהתאם להוראות הנ"ל, יהיה כפוף, בין היתר, לחובת ניכוי מס במקור בשיעור של 30% מהתשלומים המגיעים לבנק ו/או ללקוחותיו ממקורות אמריקאיים.

בתחילת אוגוסט 2012 הוקם ע"י משרד האוצר צוות בראשות הממונה על הכנסות המדינה ובשיתוף נציגי בנק ישראל, הפיקוח על הבנקים, רשות ניירות ערך ומשרד המשפטים. הצוות הוקם במטרה להגיע להסכם בילטרלי בין ארה"ב לישראל בנוגע ליישום ה-FATCA (הסכמים בנושא זה הושגו בין ארה"ב למדינות אחרות). הסכם כאמור עשוי להפוך את רשות המס הישראלית לגורם ביניים בין המוסדות הפיננסיים הישראליים ל-IRS האמריקאי.

הנהלת חברת האם החליטה כי ניהול הפרוייקט יבוצע ברמת הקבוצה על ידי צוות ספציפי אשר הכין דרכי טיפול וגביש פתרון מיכוני.

צוות הפרוייקט עוקב אחר ההתפתחויות הרגולטוריות סביב הנושא ויעדכן בהמשך את תכולת הפרוייקט בהתאם.

שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי

ביום 29 בדצמבר 2011 פרסמה הוועדה הבין-משרדית לבחינת שוק הקסטודי בישראל את המלצותיה הסופיות ביחס להסדרת שירותי קסטודי בשוק ההון הישראלי (להלן: "הוועדה" ו-"הדוח", בהתאמה). לפי הדוח, המונח קסטודי מתייחס לשירות של משמורת ניירות ערך עבור בעליהם באופן שמתעד את זכויות הבעלות של המשקיע ומגן עליהן, וכן מאפשר למשקיע ליהנות מפירותיה של בעלות זו (להלן: "שירותי קסטודי"). הדוח כולל את המלצותיה של הוועדה ביחס להסדרה רגולטורית של שירותי קסטודי בישראל, לרבות בנוגע להשקעות בחו"ל, המתייחסות, בין היתר, להגדרת מהות שירותי הקסטודי והגופים המעורבים במתן השירותים (כגון: קסטודיאן, מתווך, קסטודיאן צד ג' ותת-קסטודיאן), והגדרת חובות בסיסיות של נותן שירותי קסטודי (הפרדת נכסים, רישום, תיעוד ודיווח, ביקורת וכיו"ב). נאמר בדוח כי ההסדרה, הפיקוח והאכיפה של המלצות הוועדה יבוצעו על ידי הרגולטורים המפקחים הרלוונטיים לגוף שמעניק את שירותי הקסטודי. במכתב מיום 16 בינואר 2013 של המפקח על הבנקים לתאגידים הבנקאיים, נקבע, בין היתר, כי תאגידים בנקאיים המספקים שירותי קסטודי ללקוחותיהם, בין באופן ישיר (קסטודיאן) ובין באופן עקיף (מתווך), יפעלו על פי המלצות הוועדה, וכי בכוונת המפקח לשלב בעתיד את המלצות הוועדה במסגרת הוראת ניהול בנקאי תקין, כאשר עד אז יפרסם המפקח הבהרות לאופן יישום המלצות, ככל שידרש, באמצעות "שאלות ותשובות". על פי מכתב המפקח הנ"ל, התאגידים הבנקאיים נדרשים ליישם את המלצות הוועדה החל מיום 1 באוקטובר 2013, כאשר יישום מוקדם מומלץ, אך נקבע כי דרישות מסוימות הכלולות בהמלצות הוועדה ביחס לאספקת שירותי משמורת באופן ישיר (כקסטודיאן) וכן כל הדרישות החלות בנוגע לאספקת שירותי משמורת כמתווך, יחולו רק החל מיום 1 ביולי 2014. הבנק לומד את הדוח ואת מכתב המפקח על מנת לבחון את השלכותיהם על השירותים המוענקים על ידו בתחום זה ללקוחותיו.

הצעת החוק לקידום התחרות וצמצום הריכוזיות, התשע"ב-2012

ביום 16 ביולי 2012 אושרה בכנסת בקריאה ראשונה הצעת חוק לקידום התחרות וצמצום הריכוזיות, התשע"ב-2012, בעקבות מסקנות הוועדה להכגברת התחרותיות במשק. ביום 8 במאי 2013 אישרה הכנסת להחיל דין רציפות על הצעת החוק. בהצעת החוק הוצע, בין היתר, כי תאגיד ריאלי משמעותי או מי ששולט בו לא ישלוט בגוף פיננסי משמעותי ולא יחזיק בו מעבר לשיעור שייקבע על ידי הרגולטורים שיוסמכו לכך (ובלבד ששיעור זה לא יעלה על 10% או 5% לגבי גוף פיננסי משמעותי בלא גרעין שליטה). לצורך כך הוצע כי תאגיד בנקאי יחשב גוף פיננסי משמעותי אם סך נכסיו המאזניים על בסיס מאוחד עולה על 40 מיליארד ש"ח, וכי תאגיד ריאלי משמעותי הינו תאגיד שאינו גוף פיננסי ועומד באופן עקרוני באחד מהתנאים הבאים: מחזור המכירות השנתי האחרון של כל התאגידים מקבוצתו בישראל או שהיקף האשראי המאזני של כל התאגידים מקבוצתו עולים על 6 מיליארד ש"ח. ביחס לאיסור האמור נכללו בהצעת החוק חריגים והוראות מעבר בתנאים מסוימים, ובכלל זה תקופת מעבר של 6 שנים ליישום ההצעה האמורה על גופים משמעותיים, אשר במועד פרסום החוק (אם הצעת החוק תאושר), יעברו את הקריטריונים האמורים בשיעורים שנקבעו (להלן: "הוראת המעבר"). כן הוצע כי לא יכהן כדירקטור בגוף פיננסי משמעותי אדם השולט בתאגיד ריאלי משמעותי, קרובו, שותפו, אדם בעל זיקה אליו או נושא משרה בתאגיד ריאלי משמעותי. במסגרת הצעת החוק הוצע כי תקופת המעבר ליישום הוראה זו תהיה של שנתיים ובמקרים מסוימים תינתן ארכה כל עוד יהיה רשאי התאגיד הריאלי המשמעותי או השולט בו להמשיך ולהחזיק או לשלוט בגוף הפיננסי המשמעותי לפי הוראת המעבר. בנוסף, הוצע כי בעל שליטה בגוף פיננסי משמעותי שהוא תאגיד בנקאי לא יוכל לשלוט בגוף פיננסי משמעותי שאינו בנק (כמו מבטח) למעט גוף פיננסי משמעותי בשליטת התאגיד הבנקאי הנשלט.

במסגרת הצעת החוק נכללו, בין היתר, גם הוראות נוספות, שעיקרן מגבלות על מבני החזקה פירמידלי בתאגידים מדווחים; הוראות נוספות בקשר לממשל תאגידי בחברות כאמור; מנגנון לאכיפת מכירת החזקות שתיאסרנה על פי הצעת החוק והוראות בנושא בחינת התנאים להקצאת נכסים ציבוריים, כולל רשיונות על פי דין, בהתחשב בשיקולי ריכוזיות ותחרותיות.

יצוין כי על פי הצעת החוק, אם תתקבל, הבנק יענה לכאורה על הגדרת גוף פיננסי משמעותי, שכן קביעת "גוף פיננסי משמעותי" נעשית גם בהתחשב בהיקף הנכסים של גופים פיננסיים השולטים בבנק, דהיינו, היקף נכסי חברת האם, הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ. כמו כן פ.י.ב.י. אחזקות בע"מ (להלן: "פיבי"), בעלת השליטה בבנק הבינלאומי, ציינה בדוחותיה כי פז חברת נפט בע"מ (להלן: "פז") תענה לכאורה על הגדרת תאגיד ריאלי משמעותי. לאור זאת על פי הצעת החוק, אם תתקבל, לאחר תום תקופת מעבר של 6 שנים, בעלי השליטה בבנק (מעבר לבנק הבינלאומי ולפיבי) לא יוכלו לשלוט במקביל בבנק ובפז.

פיבי מציינת בדוחותיה כי לדעתה המלצות הוועדה, כפי שהן באות לידי ביטוי בהצעת החוק, ובפרט ככל שהדבר נוגע לתחולתן על פיבי וצדדים קשורים לה, אינן מוצדקות פוגעות בזכויות יסוד של פיבי ושל בעלי מניותיה באופן שאינו מידתי, וכי היא תשקול נקיטת צעדים כנגד פגיעה זו, בין השאר באמצעות פניה לערכאות משפטיות.

מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים

האומדנים וההערכות בנושאי המדיניות החשבונאית הקריטית, נעשו על פי מיטב ידיעתם ושיקול דעתם של הגורמים המקצועיים שעסקו בהכנתם, והם יושמו באופן נאות בדוחות הכספיים של הבנק. סקירה של התחומים המהותיים, שלדעת הנהלת הבנק קיימת בהם מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים, מפורטת בדוחות הכספיים השנתיים לשנת 2012 ולא חל בהם שינוי.

מערכת יחסי העבודה בבנק

עובדי הבנק חברים בארגוני עובדים המייצגים הן את עובדי הבנק והן את עובדי הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ (להלן: "הבנק הבינלאומי") ועדי העובדים בבנק הבינלאומי (הן המנהלים ומורשי החתימה והן הפקידים) משותפים לעובדי הבנק הבינלאומי ולעובדי הבנק. שיעור עובדי פאג'יי מתוך סה"כ חברי הארגון עומד על כ- 11%.

בבנק ובבנק הבינלאומי קיים הסכם קיבוצי הכולל הצמדה להסכמים הנחתמים בין הנהלת בנק לאומי לישראל בע"מ (להלן - בל"ל) לבין ארגוני העובדים.

בשנת 2012 פנה ועד הפקידים לבית הדין לעבודה בתביעה בכל הנוגע לאישור הועד לפעילות שיווק מחוץ לסניפי הבנק.

בית הדין האזורי לעבודה בתל אביב קבע כי במבצעי שיווק הנערכים מעבר לשעות העבודה או מחוץ לסניפי הבנק יש צורך בהסכמת הועד.

ביום 29 באפריל 2013 הודיעו ההסתדרות הכללית וועד העובדים בבנק על סכסוך עבודה ובמסגרתו שביתה אליה יוכלו לצאת מיום 16 במאי 2013 ואילך, וזאת מהעילות הבאות: טענה בדבר התנהגות פוגענית כלפי חברי הועד וניסיון להצר את צעדיו, טענה בדבר דחיית הדרישה של העובדים להארכת הסכמי העבודה, טענה בדבר התעלמות מדרישת העובדים להסדיר נושא עומס העבודה.

מדיניות התגמול

ביום 31 בינואר 2013 הוחלט לאמץ תוכנית תגמול למנכ"ל ולמנהלים בכירים בבנק, שאושרה על ידי הדירקטוריון הבנק ותחילתה מיום 1 בינואר 2013. ראה באור 13 ה' בדוחות הכספיים השנתיים.

קוד אתי

דירקטוריון הבנק אישר את הקוד האתי של הבנק בחודש אוגוסט 2012, במטרה לקדם אתיקה ולהטמיע נורמות התנהגות ראויות בקרב מנהלי הבנק ועובדיו. הקוד האתי מפורסם בפורטל הבנק ומחולק במעמד קבלת עובד חדש לבנק. בחברת האם קיימת ועדת אתיקה וראש אגף פיננסים ומשאבים הינו חבר בוועדה.

מבנה ארגוני ומערך סניפים

נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, מונה הבנק 22 סניפים ושלוחות, הכוללים שלוחה המשמשת בלעדית כמשווקת משכנתאות של הבנק הבינלאומי הראשון לישראל בע"מ.

הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוח הכספי

בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובהתאם להנחיות הוראת ניהול בנקאי תקין 309 שפורסמה בחודש ספטמבר 2008, הבנק מקיים זה מספר שנים בקורות ונהלים לגבי גילוי, וכן פרס מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, שיושם לראשונה בדוח כספי, לשנה שהסתיימה ב-31 בדצמבר 2008.

ההוראות, שעניינן אחריות ההנהלה על הבקרה פנימית על דיווח כספי וחוות דעת של רואה החשבון המבקר לגבי ביקורת הבקרה הפנימית על דיווח כספי, נערכו בהתאם להוראות סעיפים 302 ו-404 לחוק הידוע בשם - The Sarbanes Oxley Act of 2002 שנחקק בארה"ב, והוראות והנחיות שנקבעו בארה"ב בין היתר על ידי PCAOB.

לדוחות צורף דוח הדירקטוריון וההנהלה בדבר מערך בקרה פנימית על דיווח כספי, וכן הצהרות של מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, כל אחד בנפרד, בנושא הערכת בקורות ונהלים לגבי הגילוי.

הנהלת הבנק, בשיתוף המנכ"ל והחשבונאי הראשי, העריכו ליום 31 בדצמבר 2012 את אפקטיביות הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק. על בסיס הערכה זו, מנכ"ל הבנק והחשבונאי הראשי, הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק הינם אפקטיביים כדי לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע, שהבנק נדרש לגלות בדוח בהתאם להוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים, ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2013 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על הדיווח הכספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

גילוי בדבר מבקר פנימי בתאגיד

גילוי בדבר המבקר הפנימי הינו כמפורט בדוח הדירקטוריון לשנת 2012.

תהליך אישור הדוחות הכספיים

נושאי המשרה העוסקים בהכנת הדוחות הכספיים של הבנק הינם מנכ"ל הבנק, מר ינון שויקה והחשבונאי הראשי, ד"ר רו"ח אליה חבה, האחראי על הדיווח הכספי בבנק.

בהתאם להוראות SOX 302, מדי רבעון מתכנסת ועדת גילוי, בראשות המנכ"ל, ובהשתתפות החשבונאי הראשי, האחראי על ניהול הסיכונים בבנק, האחראי על האשראי בבנק, מנהלי המערכים מחברת האם שכפופים לדירקטוריון ורואה החשבון המבקר של הבנק. ועדת הגילוי דנה בנושאים מהותיים שעשויה להיות להם השלכה על נתוני הדוחות הכספיים, וכן ליקויים שנתגלו במערך הבקרה על דיווח כספי, ומעקב אחר תיקון אותם ליקויים.

בטרם מובאים הדוחות הכספיים לדיון במליאה, נערכים דיונים מקדימים בעניינם בהנהלת הבנק, בוועדת הגילוי וכן בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי ורואה החשבון המבקר של הבנק, במסגרתם מתקיים דיון בסוגיות מהותיות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים ובמדיניות החשבונאית שיש ליישם.

מדי רבעון מקיימת ועדת חובות בעייתיים של הדירקטוריון דיון בהפרשות להפסדי אשראי, לצורך אישור ההפרשות להפסדי אשראי והפרשות בגין ירידת ערך בתיק הנוסטרו בטרם יובאו הדוחות הכספיים לאישור הדירקטוריון. כמו כן, במסגרת ועדה זו ניתנת סקירה על החובות הבעייתיים לסיווגים השונים.

ועדת הביקורת של הדירקטוריון מתכנסת לדיון מקדמי מפורט בטיטות הדוחות הכספיים. הדיון נערך בהשתתפות המנכ"ל, החשבונאי הראשי, ורואה החשבון המבקר של הבנק. בדיון נדונות גם סוגיות עיקריות, ככל שהתעוררו, בהכנת הדוחות הכספיים והמדיניות החשבונאית שיושמה. בנוסף, דנה ועדת הביקורת מדי רבעון בממצאי ועדות הגילוי לפי הוראות SOX 302. בסיום הדיון ועדת הביקורת ממליצה בפני הדירקטוריון לאשר את הדוחות הכספיים.

במסגרת הליך אישור הדוחות הכספיים על ידי ועדת הביקורת והדירקטוריון, מועברות טיטות של הדוחות הכספיים ודוח הדירקטוריון לעיונם ולהערותיהם של הדירקטורים, מספר ימים לפני מועד הישיבה הקבועה לדיון בדוחות הכספיים.

בהתאם להחלטת הדירקטוריון, נדרש כי לפחות שני דירקטורים בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית יכהנו בדירקטוריון ובוועדת הביקורת. כיום בפועל 4 מתוך 8 חברי הדירקטוריון ו-3 מתוך 4 חברי ועדת הביקורת הינם בעלי מיומנות חשבונאית ופיננסית.

הדירקטוריון הוא האורגן המופקד על בקרת העל בבנק.

בישיבת הדירקטוריון הדנה באישור הדוחות הכספיים של הבנק, משתתפים חברי הנהלת הבנק, החשבונאי הראשי, מנהל הסיכונים הראשי ורואה החשבון המבקר. במסגרת הדיון במליאה, מציג המנכ"ל את התוצאות הכספיות של הבנק והשוואה לתקופות קודמות כולל השוואת תקציב מול ביצוע. במעמד זה מתקיים דיון במהלכו משיבים נושאי המשרה בבנק לשאלות הדירקטורים בנושאים הקשורים לתוצאות הפעילות ולדוחות הכספיים. בתום הדיון מתקבלת החלטת הדירקטוריון בדבר אישור הדוחות הכספיים של הבנק, והסמכת יו"ר הדירקטוריון, המנכ"ל והחשבונאי הראשי לחתום על הדוחות הכספיים.

החלטות בדבר התחייבויות שיפוי ופטור לנושאי משרה

ביום י' באדר התש"ע, 24 בפברואר 2010, אישר דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת) מתן פטור לדירקטורים ולנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי הבנק וויתור על כל תביעה של הבנק נגדם בגין האמור. פטור וויתור אלו אינם חלים על מקרים אשר לגביהם, על פי חוק החברות, הבנק אינו רשאי לפטור את נושא המשרה מאחריותו. כמו כן, אושר לתת לנושאי המשרה האמורים התחייבות שיפוי בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל בבנק, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה.

סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי הבנק (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו לבנק ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה בבנק, בהתאם לכתב ההתחייבות הנ"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי החלטה זו, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% (עשרים וחמישה אחוזים) מההון של הבנק לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם סמוך לפני התשלום בפועל בגין השיפוי.

הפטור וההתחייבות לשיפוי המפורטים לעיל אושרו באסיפה הכללית המיוחדת של בעלי המניות של הבנק ביום 7 באפריל 2010.

תיקון תקנות ההתאגדות של הבנק ועדכון ההתחייבויות לשיפוי לדירקטורים ולנושאי משרה בבנק

ביום 1 בנובמבר 2012 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון לכך, את ההחלטות הבאות:

- לתקן את תקנון ההתאגדות של הבנק בנושאים הבאים:
 1. הרחבת החביות ו/או ההוצאות אשר בגיןן רשאי הבנק להעניק שיפוי ו/או ביטוח לדירקטורים ולנושאי משרה וזאת בהתאם לחוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010 וחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן: "תיקוני החקיקה").
 2. נקבע כי כל עוד לבנק בעל מניות יחיד, מינוי יו"ר דירקטוריון והעברתו מתפקידו ייעשו בהודעה בכתב של בעל המניות.
 3. מינוי מנכ"ל יהיה מותנה בקבלת המלצת בעל המניות למנותו, כל עוד לחברה בעל מניות יחיד שהינו תאגיד בנקאי.
- מתן התחייבויות שיפוי לדירקטורים בבנק בנוסח מתוקן המרחיב את החביות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבויות השיפוי שנתן ו/או שיתן הבנק לדירקטורים בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 7 באפריל 2010, והכל בהתאם לתיקוני החקיקה ולחוק החברות (תיקון מס' 3), התשס"ה-2005 (להלן: "כתב שיפוי מתוקן").

יצוין כי בהתאם לאישור האמור מתוקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן הבנק גם לנושאי משרה לשעבר. בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.

פעילות הדירקטוריון וועדותיו

דירקטוריון הבנק קיים 4 ישיבות מליאה בתקופה ינואר-מרס 2013 ו-10 ישיבות של ועדות הדירקטוריון. ביום 18 באפריל 2013 פרש מר יעקב שא-נס מכהונתו כחבר דירקטוריון הבנק. טרם מונה דירקטור אחר במקומו.

אבי חפץ
יו"ר הדירקטוריון

יון שויקה
מנהל כללי

תאריך אישור הדוח:
ד' בסיון התשע"ג
13 במאי 2013

עמוד ריק

סקירת ההנהלה

תוכן

עמוד

	תוספת א' - שיעורי הכנסות והוצאות ריבית
74	לשלושה חודשים
78	תוספת ב' - החשיפה לשינויים בשערי הריבית
84	תוספת ג' - סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

סקירת ההנהלה

תוספת א'

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק⁽¹⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית

סכומים מדווחים

חלק א' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - נכסים

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס					
2012			2013		
שיעור הכנסה ⁽¹⁾	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הכנסה ⁽¹⁾	הכנסות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח	
7.74	37.9	2,014.7	6.93	34.8	2,061.4
1.78	2.2	496.3	1.46	1.8	495.8
2.45	3.1	510.2	1.69	2.2	523.9
2.71	1.9	283.4	1.89	1.8	383.1
3.62	0.3	33.6	-	-	6.6
8.48	0.3	14.6	-	-	13.3
5.56	45.7	3,352.8	4.74	40.6	3,484.1
		123.0			132.0
		24.0			78.6
		3,499.8			3,694.7

נכסים נושאי ריבית
אשראי לציבור ⁽²⁾
פקדונות בבנקים
פקדונות בבנקים מרכזיים
אגרות חוב מוחזקות לפדיון
וזמינות למכירה ⁽³⁾
אגרות חוב למסחר
נכסים אחרים
סך כל הנכסים נושאי ריבית
חיבים בגין כרטיסי אשראי
שאינם נושאים ריבית
נכסים אחרים שאינם נושאים
ריבית ⁽⁴⁾
סך כל הנכסים

(1) על בסיס יתרות לתחילת החודשים (במגזר מטבע ישראלי לא צמוד - על בסיס יתרות יומיות).

(2) לפני ניכוי היתרה המאזנית הממוצעת של הפרשות להפסדי אשראי. לרבות חובות פגומים שאינם צוברים הכנסות ריבית.

(3) מהיתרה הממוצעת של אגרות חוב זמינות למכירה נוכתה/נוספה היתרה הממוצעת של רווחים/הפסדים שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן של רווחים/הפסדים בגין אגרות חוב זמינות למכירה, הכלולים בהון העצמי במסגרת רווח כולל אחר מצטבר בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן" בסך 0.3 מיליון ש"ח ו- 0 מיליון ש"ח בהתאמה (2012 - 0.2 מיליון ש"ח ו- 0 מיליון ש"ח בהתאמה).

(4) לרבות מכשירים נגזרים, נכסים אחרים שאינם נושאים ריבית ובניכוי הפרשה להפסדי אשראי.

(5) תשואה נטו - הכנסות ריבית נטו לחלק לסך הנכסים נושאי הריבית.

(6) השינוי המיוחס לשינוי בכמות חושב על ידי הכפלת המחיר החדש בשינוי בכמות. השינוי המיוחס לשינוי במחיר חושב על ידי הכפלת הכמות הישנה בשינוי במחיר.

סקירת ההנהלה

תוספת א' (המשך)

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק⁽¹⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים

חלק ב' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - התחייבויות והון

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס

2012			2013		
שיעור הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾	שיעור הוצאה ⁽¹⁾	הוצאות ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾
אחוזים	מיליוני ש"ח		אחוזים	מיליוני ש"ח	
(1.86)	(10.1)	2,181.8	(1.18)	(6.6)	2,249.1
-	-	2.7	-	-	2.7
-	-	80.8	-	-	72.1
(3.64)	(1.2)	133.8	(3.58)	(1.2)	135.8
-	-	15.8	-	-	2.7
(1.88)	(11.3)	2,414.9	(1.27)	(7.8)	2,462.4
		547.1			639.7
		123.0			136.4
		67.3			122.5
		3,152.3			3,360.5
		347.5			334.2
		3,499.8			3,694.7
3.68			3.47		
4.17	34.4	3,352.8	3.82	32.8	3,484.1

התחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור
פקדונות הממשלה
פקדונות מבנקים
איגרות חוב
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות נושאות
ריבית
פקדונות הציבור שאינם
נושאים ריבית
זכאים בגין כרטיסי אשראי
שאינם נושאים ריבית
התחייבויות אחרות שאינן
נושאות ריבית
סך כל ההתחייבויות
סך כל האמצעים ההוניים
סך כל ההתחייבויות
והאמצעים ההוניים
פער הריבית
תשואה נטו⁽²⁾ על נכסים
נושאי ריבית

סקירת ההנהלה

תוספת א' (המשך)

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק⁽¹⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים

חלק ג' - יתרות ממוצעות ושיעורי ריבית - מידע נוסף על נכסים והתחייבויות נושאי ריבית לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס

2012			2013			
שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾ מיליוני ש"ח	שיעור הכנסה (הוצאה) אחוזים	הכנסות (הוצאות) ריבית	יתרה ממוצעת ⁽¹⁾ מיליוני ש"ח	
6.00	43.1	2,935.6	5.10	38.4	3,071.2	מטבע ישראלי לא צמוד
(1.80)	(9.2)	2,062.6	(1.11)	(5.8)	2,096.2	סך נכסים נושאי ריבית
4.20			3.99			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
2.62	2.5	385.4	2.29	2.1	370.3	מטבע ישראלי צמוד למדד
(2.65)	(2.1)	320.4	(2.50)	(2.0)	323.6	סך נכסים נושאי ריבית
(0.03)			(0.21)			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
1.26	0.1	31.8	0.94	0.1	42.6	מטבע ישראלי צמוד
-	-	31.9	-	-	42.6	למטבע חוץ
1.26			0.94			סך נכסים נושאי ריבית
						סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית
5.56	45.7	3,352.8	4.74	40.6	3,484.1	סך פעילות בישראל
(1.88)	(11.3)	2,414.9	(1.27)	(7.8)	2,462.4	סך נכסים נושאי ריבית
3.71			3.47			סך התחייבויות נושאות ריבית
						פער הריבית

סקירת ההנהלה

תוספת א' (המשך)

שיעורי הכנסות והוצאות ריבית של הבנק⁽¹⁾ וניתוח השינויים בהכנסות והוצאות ריבית (המשך)

סכומים מדווחים

חלק ד' - ניתוח השינויים בהכנסות ריבית ובהוצאות ריבית

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס

2012 מול 2011 ⁽⁶⁾			2013 מול 2012 ⁽⁶⁾		
גידול (קיטון) בגלל שינוי			גידול (קיטון) בגלל שינוי		
שינוי נטו	מחיר	כמות	שינוי נטו	מחיר	כמות
מיליוני ש"ח					
4.50	0.07	4.43	(3.10)	(3.89)	0.79
(0.40)	(2.17)	1.77	(2.00)	(2.34)	0.34
4.10	(2.10)	6.20	(5.10)	(6.23)	1.13
1.10	1.86	(0.76)	(3.50)	(3.70)	0.20
(1.10)	(1.54)	0.44	-	0.11	(0.11)
-	0.32	(0.32)	(3.50)	(3.59)	0.09

נכסים נושאי ריבית

אשראי לציבור

נכסים נושאי ריבית אחרים

סך כל הכנסות הריבית

התחייבויות נושאות ריבית

פקדונות הציבור

התחייבויות נושאי ריבית אחרות

סך כל הוצאות הריבית

סקירת ההנהלה

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 במרס 2013

סכומים מדווחים

31 במרס 2013						
עם דרישה עד חודש	מעל חודש ועד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים ועד 10 שנים	מעל 10 שנים ועד 20 שנים	מעל 20 שנים ועד 30 שנים
מיליוני ש"ח						
2,804.8	99.0	126.0	15.0	5.0	0.4	-
-	0.1	0.2	-	-	-	-
2,804.8	99.1	126.2	15.0	5.0	0.4	-
2,509.9	105.4	147.1	22.9	3.9	0.2	-
-	-	-	-	-	-	-
2,509.9	105.4	147.1	22.9	3.9	0.2	-
294.9	(6.3)	(20.9)	(7.9)	1.1	0.2	-
294.9	288.6	267.7	259.8	260.9	261.1	261.1

מטבע ישראלי לא צמוד

נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

הערות כלליות:

(1) פירוט נוסף על החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית בכל מגזר של הנכסים הפיננסיים ושל ההתחייבויות הפיננסיות, לפי סעיפי המאזן השונים, יימסרו לכל מבקש.

(2) בלוח זה, הנתונים לפי תקופות מייצגים את הערך הנוכחי של זרמי המזומנים העתידיים של כל מכשיר פיננסי, כשהם מהווים לפי שיעורי הריבית שמנכים אותם אל השווי ההוגן הכלול בגין המכשיר הפיננסי בבאור 16 א' בדוח הכספי השנתי, בעקבות להנחות שלפיהן חושב השווי ההוגן של המכשיר הפיננסי. לפירוט נוסף בדבר ההנחות ששימשו לחישוב השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים, ראה באור 16א' בדוח הכספי השנתי.

(3) שיעור תשואה פנימי הינו שיעור הריבית המנכה את תזרימי המזומנים הצפויים ממכשיר פיננסי אל השווי ההוגן הכלול בגין באור 16א' בדוח הכספי השנתי.

(4) משך חיים ממוצע אפקטיבי של קבוצת מכשירים פיננסיים מהווה קירוב לשינוי באחוזים בשווי ההוגן של קבוצת המכשירים הפיננסיים שיגרם כתוצאה משינוי קטן בשיעור התשואה הפנימי של כל אחד מהמכשירים הפיננסיים.

הערות ספציפיות:

(5) למעט יתרות מאזניות של מכשירים פיננסיים נגזרים, שווי הוגן של מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים ושווי הוגן של מכשירים פיננסיים מורכבים.

(6) ממוצע משוקלל לפי שווי הוגן של משך החיים הממוצע האפקטיבי.

תוספת ב'

31 בדצמבר 2012			31 במרס 2012			31 במרס 2013				
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון (1) מיליוני ש"ח	מעל 20 שנים
0.1	2.96	3,317.7	0.2	3.79	3,003.1	0.1	3.20	3,089.3	39.1	-
0.4		0.5	0.7		1.0	0.6		0.3	-	-
⁽⁶⁾ 0.1		3,318.2	⁽⁶⁾ 0.2		3,004.1	⁽⁶⁾ 0.1		3,089.6	39.1	-
0.1	1.57	3,018.9	0.1	2.48	2,699.8	0.1	1.57	2,789.4	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽⁶⁾ 0.1		3,018.9	⁽⁶⁾ 0.1		2,699.8	⁽⁶⁾ 0.1		2,789.4	-	-
										-
										261.1

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 במרס 2013 (המשך)

סכומים מדווחים

31 במרס 2013

עם דרישה עד חודש	מעל חודש ועד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 3 שנים	מעל 3 שנים ועד 5 שנים	מעל 5 שנים ועד 10 שנים	מעל 10 שנים ועד 20 שנים
מיליוני ש"ח						
0.9	2.1	112.2	70.3	15.5	128.5	0.4
-	-	-	-	-	-	-
0.9	2.1	112.2	70.3	15.5	128.5	0.4
23.8	8.7	38.6	43.7	24.6	147.5	9.2
-	-	-	-	-	-	-
23.8	8.7	38.6	43.7	24.6	147.5	9.2
(22.9)	(6.6)	73.6	26.6	(9.1)	(19.0)	(8.8)
(22.9)	(29.5)	44.1	70.7	61.6	42.6	33.8
17.2	26.2	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
17.2	26.2	-	-	-	-	-
41.8	0.2	0.3	1.2	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-
41.8	0.2	0.3	1.2	-	-	-
(24.6)	26.0	(0.3)	(1.2)	-	-	-
(24.6)	1.4	1.1	(0.1)	(0.1)	(0.1)	0.1

מטבע ישראלי צמוד למדד

נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

מטבע ישראלי צמוד למטבע חוץ

נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

הערות, ראה לעיל.

תוספת ב' (המשך)

31 בדצמבר 2012			31 במרס 2012			31 במרס 2013				
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון (1) מיליוני ש"ח	מעל 20 שנים
3.9	1.99	376.6	4.1	2.64	390.4	3.9	2.19	333.9	4.0	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
⁽⁶⁾ 3.9		376.6	⁽⁶⁾ 4.1		390.4	⁽⁶⁾ 3.9		333.9	4.0	-
4.8	2.02	350.8	4.8	2.78	337.7	5.3	2.12	296.1	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
⁽⁶⁾ 4.8		350.8	⁽⁶⁾ 4.8		337.7	⁽⁶⁾ 5.3		296.1	-	-
										-
										33.8
0.1	1.24	39.2	0.1	1.26	30.5	0.1	0.85	43.4	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
⁽⁶⁾ 0.1		39.2	⁽⁶⁾ 0.1		30.5	⁽⁶⁾ 0.1		43.4	-	-
0.1	0.31	39.4	0.1	0.26	30.7	0.1	0.30	43.5	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
⁽⁶⁾ 0.1		39.4	⁽⁶⁾ 0.1		30.7	⁽⁶⁾ 0.1		43.5	-	-
										-
										(0.1)

חשיפה של הבנק לשינויים בשיעורי הריבית ליום 31 במרס 2013 (המשך)

סכומים מדווחים

31 במרס 2013

מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח
עם דרישה עד חודש	מעל חודש ועד 3 חודשים	מעל 3 חודשים ועד שנה	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 5 שנים ועד 10 שנים	מעל 10 שנים ועד 20 שנים	מעל 20 שנים ועד 30 שנים
2,822.9	127.3	238.2	85.3	20.5	128.9	0.4
-	0.1	0.2	-	-	-	-
2,822.9	127.4	238.4	85.3	20.5	128.9	0.4
2,575.5	114.3	186.0	67.8	28.5	147.7	9.2
-	-	-	-	-	-	-
2,575.5	114.3	186.0	67.8	28.5	147.7	9.2
247.4	13.1	52.4	17.5	(8.0)	(18.8)	(8.8)
247.4	260.5	312.9	330.4	322.4	303.6	294.8

חשיפה כוללת לשינויים בשיעורי הריבית

נכסים פיננסיים וסכומים לקבל בגין מכשירים נגזרים

נכסים פיננסיים (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

התחייבויות פיננסיות וסכומים לשלם בגין מכשירים נגזרים

התחייבויות פיננסיות (5)

אופציות (במונחי נכס הבסיס)

סה"כ שווי הוגן

מכשירים פיננסיים, נטו

החשיפה לשינויים בשיעורי הריבית במגזר

החשיפה המצטברת במגזר

הערות, ראה לעיל.

תוספת ב' (המשך)

31 בדצמבר 2012			31 במרס 2012			31 במרס 2013				
משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	משך חיים ממוצע בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל	משך חיים ממוצע אפקטיבי בשנים	שיעור תשואה פנימי %	סך הכל שווי הוגן	ללא תקופת פירעון (1) מיליוני ש"ח	מעל 20 שנים
0.4	2.09	3,733.5	0.6	2.89	3,424.0	0.4	2.28	3,466.6	43.1	-
0.4		0.5	0.7		1.0	0.6		0.3	-	-
⁽⁶⁾ 0.4		3,734.0	⁽⁶⁾ 0.6		3,425.0	⁽⁶⁾ 0.4		3,466.9	43.1	-
0.6	1.97	3,409.1	0.6	2.73	3,068.2	0.6	2.06	3,129.0	-	-
-		-	-		-	-		-	-	-
⁽⁶⁾ 0.6		3,409.1	⁽⁶⁾ 0.6		3,068.2	⁽⁶⁾ 0.6		3,129.0	-	-

-
294.8

סקירת ההנהלה

תוספת ג'

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

31 במרס 2013									
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזני(3)						סיכון אשראי כולל(1)			
הפסדי אשראי(4)			פגום	בעייתי (5)	חובות (2)	סך הכל	בעייתי (5)	סך הכל	
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי							
סכומים מדווחים									
מיליוני ש"ח									
-	-	-	-	-	3.6	4.1	-	4.1	ציבור - מסחרי
9.8	(1.2)	0.3	13.0	17.5	162.2	197.8	17.5	199.3	חקלאות
12.2	0.1	(1.1)	67.5	87.4	340.1	505.2	87.4	505.2	תעשייה
									בינוי ונדל"ן - בינוי
1.9	-	(0.9)	4.3	4.8	75.8	80.5	4.8	80.5	בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
-	-	-	-	-	1.4	1.4	-	44.0	חשמל ומים
5.2	(4.8)	0.4	7.6	17.2	319.3	462.0	17.2	462.0	מסחר
-	(1.7)	(0.1)	0.1	0.6	58.4	69.7	0.6	69.7	בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
0.5	0.1	(0.1)	0.2	4.3	20.7	32.6	4.3	32.9	תחבורה ואחסנה
0.3	-	0.1	0.3	0.5	6.0	9.9	0.5	9.9	תקשורת ושירותי מחשב
-	(0.1)	-	1.1	1.2	65.8	95.7	1.2	95.7	שירותים פיננסיים
4.0	0.1	1.0	2.3	9.0	135.5	165.8	9.0	165.8	שירותים עסקיים ואחרים
4.4	(0.1)	0.8	3.8	17.7	398.5	552.7	17.7	552.7	שירותים ציבוריים וקהילתיים
38.3	(7.6)	0.4	100.2	160.2	1,587.3	2,177.4	160.2	2,221.8	סך הכל מסחרי
14.9	(1.5)	-	9.0	37.7	576.2	921.8	37.7	921.8	אנשים פרטיים
53.2	(9.1)	0.4	109.2	197.9	2,163.5	3,099.2	197.9	3143.6	סך הכל ציבור
-	-	-	-	-	362.1	362.1	-	375.2	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	576.8	576.8	-	843.8	ממשלת ישראל
53.2	(9.1)	0.4	109.2	197.9	3,102.4	4,038.1	197.9	4,362.6	סך הכל

ציבור - מסחרי

חקלאות

תעשייה

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן -

פעילויות בנדל"ן

חשמל ומים

מסחר

בתי מלון, שירותי

הארחה ואוכל

תחבורה ואחסנה

תקשורת ושירותי

מחשב

שירותים פיננסיים

שירותים עסקיים

ואחרים

שירותים ציבוריים

וקהילתיים

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

בנקים בישראל

ממשלת ישראל

סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כולל: חובות, אגרות חוב וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 3,102.4 מיליון ש"ח, 324.5 מיליון ש"ח ו- 935.7 מיליון ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחובות מאזני, נחות או בהשגחה מיוחדת.

סקירת ההנהלה

תוספת ג' (המשך)

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק

31 במרס 2012 (בלתי מבוקר)(6)								
חובות(2) וסיכון אשראי חוץ מאזני(3)							סיכון אשראי כולל(1)	
הפסדי אשראי(4)			פגום	בעייתי (5)	חובות (2)	סך הכל	בעייתי (5)	סך הכל
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבונאיות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי						
סכומים מדווחים								
מיליוני ש"ח								
-	0.1	-	-	0.1	5.2	5.7	0.1	5.7
17.1	3.0	3.2	14.2	27.0	180.4	210.6	27.0	217.1
15.9	(2.2)	(2.2)	12.7	34.3	374.2	573.3	34.3	573.3
-	-	-	-	-	58.7	70.9	-	70.9
10.2	(0.4)	1.7	10.1	18.5	324.7	467.7	18.5	467.7
1.8	1.5	1.8	3.0	3.3	44.1	50.7	3.3	50.7
0.6	0.1	0.1	0.5	3.0	29.2	40.5	3.0	40.9
0.3	-	-	0.2	0.6	9.6	13.7	0.6	14.8
0.5	0.1	0.1	1.5	1.5	96.0	130.5	1.5	157.0
1.5	(0.4)	(0.4)	1.1	3.1	126.6	147.9	3.1	147.9
2.5	0.2	0.2	1.2	13.3	394.2	570.3	13.3	570.3
50.4	2.0	4.5	44.5	104.7	1,642.9	2,281.8	104.7	2,316.3
19.2	(0.2)	(2.1)	12.3	37.3	510.0	873.9	37.3	873.9
69.6	1.8	2.4	56.8	142.0	2,152.9	3,155.7	142.0	3,190.2
-	-	-	-	-	448.9	448.9	-	469.7
-	-	-	-	-	359.5	359.5	-	754.9
69.6	1.8	2.4	56.8	142	2,961.3	3,964.1	142.0	4,414.8

ציבור - מסחרי

חקלאות
תעשייה
בינוי ונדל"ן
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
מסחר
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
תחבורה ואחסנה
תקשורת ושירותי מחשב
שירותים פיננסיים
שירותים עסקיים ואחרים
שירותים ציבוריים וקהילתיים
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור
בנקים בישראל
ממשלת ישראל
סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כולל: חובות, אגרות חוב וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 2,961.3 מיליון ש"ח, 471.5 מיליון ש"ח ו-982.0 מיליון ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(6) החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק. מספרי ההשוואה לשנה קודמת סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור.

סקירת ההנהלה

תוספת ג' (המשך)

סיכון האשראי הכולל לציבור לפי ענפי משק (המשך)

31 בדצמבר 2012								
חובות (2) וסיכון אשראי חוץ מאזוני (3)							סיכון אשראי כולל(1)	
הפסדי אשראי(4)			פגום	בעייתי (5)	חובות (2)	סך הכל	בעייתי (5)	סך הכל
יתרת הפרשה להפסדי אשראי	מחיקות חשבוניות נטו	הוצאות בגין הפסדי אשראי						
סכומים מדווחים								
מיליוני ש"ח								
-	-	(0.1)	-	0.1	3.8	4.1	0.1	4.1
10.8	(0.1)	(1.6)	14.7	17.6	168.3	208.8	17.6	210.3
13.2	(0.6)	(3.7)	57.1	78.0	361.7	534.4	78.0	534.4
2.7	(1.0)	3.2	5.1	5.6	80.2	84.9	5.6	84.9
-	-	-	-	-	1.5	1.5	-	43.9
9.8	(3.3)	4.6	13.2	23.3	329.1	466.8	23.3	466.8
1.8	(0.2)	1.9	1.9	2.5	47.4	54.4	2.5	54.4
0.5	(0.5)	0.5	0.3	3.0	23.0	34.0	3.0	34.4
0.2	(0.1)	0.1	0.1	0.4	10.6	15.3	0.4	15.3
0.2	(0.1)	-	1.4	1.4	73.4	104.3	1.4	138.2
2.9	0.2	0.9	1.1	6.3	137.3	179.7	6.3	179.7
3.5	(0.4)	2.0	4.0	14.6	369.7	558.6	14.6	558.6
45.6	(6.1)	7.8	98.9	152.8	1,606.0	2,246.8	152.8	2,325.0
16.3	(5.1)	(0.1)	9.4	38.8	561.2	905.9	38.8	905.9
61.9	(11.2)	7.7	108.3	191.6	2,167.2	3,152.7	191.6	3,230.9
-	-	-	-	-	571.8	571.8	-	591.9
-	-	-	-	-	519.1	519.1	-	868.3
61.9	(11.2)	7.7	108.3	191.6	3,258.1	4,243.6	191.6	4,691.1

ציבור - מסחרי

חקלאות
תעשייה
בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
חשמל ומים
מסחר
בתי מלון, שירותי הארחה ואוכל
תחבורה ואחסנה
תקשורת ושירותי מחשב
שירותים פיננסיים
שירותים עסקיים ואחרים
שירותים ציבוריים וקהילתיים
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור
בנקים בישראל
ממשלת ישראל
סך הכל

(1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני כולל: חובות, אגרות חוב וסיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה בסך 3,258.1 מיליון ש"ח, 447.5 מיליון ש"ח ו-985.5 מיליון ש"ח בהתאמה.

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אגרות חוב.

(3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה.

(4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף "התחייבויות אחרות").

(5) סיכון אשראי מאזני וחוב מאזני, נחות או בהשגחה מיוחדת.

הצהרה (Certification)

אני, ינון שויקה, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן : "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2013 (להלן : "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן :
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח ;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחינו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידה סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו ; וכן
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי :
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי ; וכן
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

.....
י. שויקה

מנהל כללי

ד' בסיון התשע"ג
13 במאי 2013

הצהרה (Certification)

אני, ד"ר אליה חבה, מצהיר כי :

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן : "הבנק") לרבעון שהסתיים ביום 31 במרס 2013 (להלן : "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון ותזרימי המזומנים של הבנק לימים ולתקופות המוצגים בדוח.
4. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי¹ ולבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי¹. וכן :
(א) קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לבנק, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בבנק, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח ;
(ב) קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, או גרמנו לקביעתה תחת פיקוחינו של בקרה פנימית על דיווח כספי כזו, המיועדת לספק מידע סבירה של ביטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים למטרות חיצוניות ערוכים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים ולהוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ;
(ג) הערכנו את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של הבנק והצגנו בדוח את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו ; וכן
(ד) גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי שאירע ברבעון הראשון שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי ; וכן
5. אני ואחרים בבנק המצהירים הצהרה זו גילינו לרואי החשבון המבקרים, לדירקטוריון ולוועדת הביקורת של הדירקטוריון של הבנק, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי :
(א) את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתו של הבנק לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי ; וכן
(ב) כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של הבנק על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

¹ כהגדרתם בהוראות הדיווח לציבור בדבר "דוח הדירקטוריון".

.....
ד"ר א. חבה

חשבונאי ראשי

ד' בסיון התשע"ג

13 במאי 2013

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

תמצית דוחות כספיים ביניים ליום 31 במרס 2013

תוכן העניינים

עמוד

91	דוח סקירה של רואה החשבון
	תמצית דוחות כספיים ביניים (בלתי מבוקרים)
92	תמצית מאזן
93	תמצית דוח רווח והפסד
95	תמצית דוח על השינויים בהון
96	תמצית דוח על תזרימי מזומנים
98	באורים לתמצית הדוחות הכספיים

עמוד לבן

טלפון 03 884 8000
פקסימיליה 03 884 8444
אינטרנט www.kpmg.co.il

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רחוב הארבעה 17, תא דואר 809
תל אביב 61006

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ (להלן: "הבנק"), הכולל את מאזן הביניים התמציתי ליום 31 במרס 2013 ואת הדוחות התמציתיים ביניים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה 1 של לשכת רואי חשבון בישראל "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות" ותקן סקירה שיישומו בסקירה של תאגידים בנקאיים נקבע לפי הוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) לדיווח כספי לתקופות ביניים ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו.

סומך חייקין
רואי חשבון

ד' בסיון התשע"ג
13 במאי 2013

תמצית מאזן ליום 31 במרס 2013

סכומים מדווחים

31 בדצמבר	31 במרס	
2012	2012	2013
מבוקר	בלתי מבוקר	
	במיליוני ש"ח	
1,159.6	858.2	1,014.5
447.5	471.5	324.5
2,167.3	2,152.9	2,163.5
(54.9)	(62.4)	(47.1)
2,112.4	2,090.5	2,116.4
19.0	22.2	19.2
31.0	31.0	31.2
3,769.5	3,473.4	3,505.8
3,003.2	2,747.9	2,768.1
98.4	30.5	48.8
2.3	2.7	2.8
135.3	134.6	136.5
198.4	203.1	209.0
3,437.6	3,118.8	3,165.2
331.9	354.6	340.6
3,769.5	3,473.4	3,505.8

נכסים

מזומנים ופיקדונות בבנקים
ניירות ערך (מזה: 324.5, 424.2 ו-413.6 מיליון ש"ח ב-31.3.13, 31.3.12 וב-31.12.12 בהתאמה, בשווי הוגן)

אשראי לציבור
הפרשה להפסדי אשראי
אשראי לציבור, נטו

בניינים וציוד
נכסים אחרים
סך כל הנכסים

התחייבויות והון

פיקדונות הציבור
פיקדונות מבנקים
פיקדונות הממשלה
כתבי התחייבות נדחים
התחייבויות אחרות (מזה: הפרשה להפסדי אשראי בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים בסך 6.1, 7.2 ו-7.0 מיליון ש"ח ב-31.3.13, 31.3.12 וב-31.12.12 בהתאמה)

סך כל ההתחייבויות
סך כל ההון
סך כל ההתחייבויות וההון

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

.....
ד"ר א. חבה
חשבונאי ראשי

.....
י. שויקה
מנהל כללי

.....
א. חפץ
יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוחות הכספיים:
די' בסיון התשע"ג, 13 במאי 2013

תמצית דוח רווח והפסד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2013

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס		
2012	2012	2013	
מבוקר	בלתי מבוקר		
	במיליוני ש"ח		
187.5	45.7	40.6	הכנסות ריבית
(47.5)	(11.3)	(7.8)	הוצאות ריבית
140.0	34.4	32.8	הכנסות ריבית, נטו
(7.7)	(2.4)	(0.4)	הוצאות בגין הפסדי אשראי
132.3	32.0	32.4	הכנסות ריבית, נטו לאחר הוצאות בגין הפסדי אשראי
4.9	0.4	0.3	הכנסות שאינן מריבית
111.6	28.6	27.3	הכנסות מימון שאינן מריבית
116.5	29.0	27.6	עמלות
			סך הכל הכנסות שאינן מריבית
91.0	23.4	24.3	הוצאות תפעוליות ואחרות
24.4	6.0	6.6	משכורות והוצאות נלוות
55.9	13.6	14.5	אחזקה ופחת בנינים וציוד
171.3	43.0	45.4	הוצאות אחרות
77.5	18.0	14.6	סך הכל הוצאות התפעוליות והאחרות
29.0	7.1	6.0	רווח לפני מיסים
48.5	10.9	8.6	הפרשה למיסים על הרווח
			רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
956.2	214.9	169.6	רווח למניה בש"ח
			רווח נקי למניה

תמצית דוח על הרווח הכולל לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2013

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2012 ⁽¹⁾	2012 ⁽¹⁾	2013
מבוקר	בלתי מבוקר	
	במיליוני ש"ח	
48.5	10.9	8.6
0.4	0.9	0.1
0.4	0.9	0.1
(0.1)	(0.3)	-
0.3	0.6	0.1
48.8	11.5	8.7

רווח נקי המיוחס לבעלי מניות הבנק
רווח כולל אחר, לפני מסים :
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי
שווי הוגן נטו
רווח כולל אחר, לפני מסים
השפעת המס המתייחס
רווח כולל אחר, לאחר מיסים
הרווח הכולל המתייחס לבעלי מניות הבנק

(1) ביום 1 בינואר 2013 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. אימוץ ההוראה נעשה באופן של יישום למפרע, לאור זאת, נתוני רווח כולל אחר לתקופות מקבילות אשתקד ולשנת 2012 סווגו מחדש ואינם מוצגים עוד כחלק מהדוח על השינויים בהון אלא במסגרת תמצית דוח על הרווח הכולל. ראה גם באור 1. כמו כן, באור 11 בדבר רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר כולל פירוט בדבר תנועה ברכיבי רווח כולל אחר.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על השינויים בהון

סכומים מדווחים

הון המניות הנפרע	רווח כולל אחר מצטבר ⁽¹⁾	עודפים	סך הכל הון
מליוני ש"ח			
13.0	0.2	318.7	331.9
-	-	8.6	8.6
-	0.1	-	0.1
13.0	0.3	327.3	340.6
13.0	(0.1)	330.2	343.1
-	-	10.9	10.9
-	0.6	-	0.6
13.0	0.5	341.1	354.6
13.0	(0.1)	330.2	343.1
-	-	48.5	48.5
-	-	(60.0)	(60.0)
-	0.3	-	0.3
13.0	0.2	318.7	331.9

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)

רווח נקי

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס⁽²⁾

יתרה ליום 31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)

רווח נקי

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס⁽²⁾

יתרה ליום 31 במרס 2012 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)

רווח נקי

דיבידנד ששולם

רווח כולל אחר, נטו לאחר השפעת המס⁽²⁾

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)

(1) ביום 1 בינואר 2013 אימץ הבנק לראשונה את הוראות המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל. בהוראה נקבע, בין היתר, כי התנועה בדוח על השינויים בהון בגין הסעיפים הכלולים ברווח כולל אחר מצטבר תוצג בסכום אחד. פירוט ההרכב והתנועה של רווח כולל אחר מצטבר יוצג בבאור מספר 11 "רווח כולל אחר מצטבר". יישום ההוראה בוצע באופן של יישום למפרע, מספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לאופן ההצגה החדש. ראה גם באור 1.

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על תזרימי המזומנים

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2012	2012	2013
מבוקר	בלתי מבוקר	
	מיליוני ש"ח	

48.5	10.9	8.6
2.2	0.5	0.5
7.7	2.4	0.4
1.7	1.3	0.9
(2.0)	(2.1)	(0.5)
(4.3)	(0.5)	(0.9)
(0.7)	-	-
(32.3)	(1.0)	20.1
(137.5)	(110.3)	(4.4)
3.8	(43.1)	(13.2)
(0.9)	(1.0)	0.3
52.7	(15.2)	(49.6)
134.7	(120.6)	(235.1)
(0.6)	(0.2)	0.5
(1.3)	3.8	9.7
1.9	1.2	1.2
73.6	(273.9)	(261.5)

13.3	-	33.6
(1,231.3)	(365.3)	(258.2)
528.4	81.5	45.4
574.1	187.2	316.4
(3.5)	(1.5)	(0.7)
3.5	-	-
(115.5)	(98.1)	136.5

תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת

רווח נקי לתקופה

התאמות:

פחת על בניינים וציוד

הוצאות בגין הפסדי אשראי

פיצויי פרישה - גידול בעודף העתודה על היעודה

מיסים נדחים, נטו

רווח ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה ומוחזקים לפדיון

רווח שמומש ושטרם מומש מהתאמות לשווי הוגן של ניירות

ערך למסחר

שינוי נטו בנכסים שוטפים

פקדונות בבנקים

אשראי לציבור

ניירות ערך למסחר

נכסים אחרים

שינוי נטו בהתחייבויות שוטפות

פיקדונות מבנקים

פיקדונות הציבור

פיקדונות הממשלה

התחייבויות אחרות

שערוך כתבי התחייבויות נדחים

מזומנים נטו מפעילות שוטפת (לפעילות שוטפת)

תזרימי מזומנים מפעילות השקעה

תמורה מפדיון אגרות חוב מוחזקות לפדיון

רכישת ניירות ערך זמינים למכירה

תמורה ממכירת ניירות ערך זמינים למכירה

תמורה מפדיון ניירות ערך זמינים למכירה

רכישת בניינים וציוד

תמורה ממימוש בניינים וציוד

מזומנים נטו מפעילות השקעה (לפעילות השקעה)

הבאורים לתמצית הדוחות הכספיים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

תמצית דוחות על תזרימי המזומנים (המשך)

סכומים מדווחים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2012	2012	2013
מבוקר	בלתי מבוקר	
מיליוני ש"ח		
(60.0)	-	-
(60.0)	-	-
(101.9)	(372.0)	(125.0)
996.0	996.0	894.1
894.1	624.0	769.1

תזרימי מזומנים מפעילות מימון

דיבידנד ששולם לבעלי מניות

מזומנים נטו מפעילות (לפעילות) מימון

קיטון במזומנים

יתרת מזומנים לתחילת התקופה

יתרת מזומנים לסוף התקופה

ריבית ומיסים ששולמו ו/או התקבלו

ריבית שהתקבלה

ריבית ששולמה

מסים על הכנסה ששולמו

מסים על הכנסה שהתקבלו

215.4	54.9	46.7
60.9	10.9	9.8
49.3	18.1	6.9
3.9	3.9	3.6

פעולות שלא במזומן

רכישת בניינים וציוד

(1.7)	(1.7)	-
-------	-------	---

באורים לתמצית הדוחות הכספיים ביניים

באור 1 - עיקרי מדיניות חשבונאית

א. כללי

בנק פועלי אגודת ישראל בע"מ הינו תאגיד בישראל. תמצית הדוחות הכספיים הביניים ערוכה בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) וכן בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ואינה כוללת את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותה יחד עם הדוחות הכספיים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 (להלן: "הדוחות השנתיים").

המדיניות החשבונאית של הבנק בתמצית דוחות כספיים ביניים אלה, הינה המדיניות שיושמה בדוחות השנתיים, למעט המפורט בסעיף ה' להלן.

הבנק הינו חברה בת ישירה של הבנק הבינלאומי הראשון בע"מ (להלן "הבינלאומי" או "חברת האם").

תמצית הדוחות הכספיים הביניים אושרה לפרסום ע"י דירקטוריון הבנק ביום 13 במאי 2013.

ב. עקרונות הדיווח הכספי

תמצית דוחות כספיים אלה הוכנה באופן המפורט להלן:

- בנושאים שבליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו ובהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בבנקים בארה"ב אשר אומצו במסגרת הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים.
- בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - הטיפול החשבונאי הינו בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל ובהתאם לתקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) מסוימים ופרשנויות של הוועדה לפרשנויות של דיווח כספי בינלאומי (IFRIC) המתייחסות אליהם. התקינה הבינלאומית מיושמת על פי העקרונות המפורטים להלן:
- במקרים בהם עולה סוגיה מהותית אשר אינה מקבלת מענה בתקנים הבינלאומיים או בהוראות היישום של המפקח, הקבוצה מטפלת בסוגיה בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב שחלים ספציפית על נושאים אלו;
- במקרים בהם לא קיימת התייחסות ספציפית בתקנים או בפרשנויות לנושאים מהותיים או שקיימות מספר חלופות לטיפול בנושא מהותי, הקבוצה פועלת לפי הנחיות יישום ספציפיות שנקבעו על ידי המפקח;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי אחר שאומץ בהוראות הדיווח לציבור, הקבוצה פועלת בהתאם להוראות התקן הבינלאומי;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה לתקן בינלאומי שלא אומץ בהוראות הדיווח לציבור, הקבוצה פועלת בהתאם להוראות הדיווח ובהתאם לכללי החשבונאות המקובלים בישראל;
- במקומות בהם בתקן בינלאומי שאומץ קיימת הפניה להגדרה של מונח שמוגדר בהוראות הדיווח לציבור, תבוא הפניה להגדרה בהוראות במקום ההפניה המקורית.

ג. שימוש באומדנים

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים הביניים בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים בישראל (Israeli GAAP) ובהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו, נדרשת הנהלת הבנק להשתמש בשיקול דעת, בהערכות אומדנים והנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בעריכת הדוחות הכספיים השנתיים.

ד. שינוי סיווג

בעקבות היישום לראשונה של תקני חשבונאות מסוימים והוראות הפיקוח על הבנקים (ראה סעיף ה להלן), סעיפים מסוימים במסגרת הדוחות הכספיים ומספרי השוואה סווגו מחדש כדי להתאים לכותרות הסעיפים ולאופן ההצגה בתקופת הדיווח השוטפת.

הצגת פריטי רווח כולל אחר

בעקבות יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בדבר התאמת אופן ההצגה של הדוח על הרווח הכולל לדרישות בכללי חשבונאות מקובלים בארה"ב (ASU 2011-05 ו- ASU 2011-12) וכן לאופן ההצגה המקובל של הדוח על הרווח הכולל בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארה"ב, פריטי רווח כולל אחר בדוחות הכספיים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2012 וכן בדוחות לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 סווגו מחדש כך שאינם מוצגים בנפרד במסגרת דוח על השינויים בהון אלא מדווחים בסכום כולל תוך פירוט ההרכב שמוצג במסגרת דוח נפרד שנקרא "תמצית דוח על הרווח הכולל" אשר מוצג מייד לאחר דוח רווח והפסד.

ה. יישום לראשונה של תקני חשבונאות, עדכוני תקינה חשבונאית והוראות הפיקוח על הבנקים

החל מתקופות המתחילות ביום 1 בינואר 2013 מיישם הבנק תקנים חשבונאיים והוראות חדשות המפורטים להלן.

1. הוראה בנושא "דוח על הרווח הכולל"
2. הוראה בנושא "גילוי על פיקדונות"
3. גילויים מתוקף הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20 אשר נדרש ליישם לראשונה החל מיום 1 בינואר 2013

להלן תיאור מהות השינויים שננקטו במדיניות החשבונאית בתמצית דוחות כספיים ביניים מאוחדים אלה ותיאור של אופן והשפעת היישום לראשונה, ככל שהייתה:

(1) הוראה בנושא דוח על רווח כולל

בהתאם לחוזר הפיקוח על הבנקים מיום 9 בדצמבר 2012 בדבר תיקון הוראות הדיווח לציבור של המפקח על הבנקים בנושא דוח על רווח כולל, התאים הבנק את אופן ההצגה של הדוח על הרווח הכולל לדרישות בכללי חשבונאות מקובלים בארה"ב (ASU 2011-05 ו- ASU 2011-12) וכן לאופן ההצגה המקובל של הדוח על הרווח הכולל בדוחות הכספיים של תאגידים בנקאיים בארה"ב. בהתאם להוראות פריטי רווח כולל אחר מדווחים בדוח נפרד שנקרא "דוח על הרווח הכולל" אשר מוצג מייד לאחר דוח רווח והפסד. כמו כן, הבנק מציג את פירוט ההרכב והתנועה של "רווח כולל אחר מצטבר" בבאור חדש על רווח כולל אחר מצטבר. הגילוי כאמור ניתן בבאור 11 "רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר".

יישום לראשונה של הוראה בנושא דוח על הרווח הכולל

הבנק יישם את ההוראה בנושא דוח על הרווח הכולל החל מיום 1 בינואר 2013 בדרך של יישום למפרע. ליישום ההוראה לראשונה לא הייתה השפעה מהותית על הדוחות הכספיים, למעט שינוי הצגתי. לפירוט לגבי הסיווגים מחדש ראה באור 1(ד).

(2) הוראה בנושא גילוי על פיקדונות

הבנק מיישם את הנחיות חוזר הפיקוח על הבנקים מיום 13 בינואר 2013. החוזר מתאים את הוראות הדיווח לציבור בכל הקשור לגילוי על פיקדונות על מנת לספק מידע רחב יותר על מקורות הפעילות של תאגידים בנקאיים וכן במטרה לאמץ סטנדרטים של גילוי בבנקים בארה"ב. בהתאם לחוזר עודכנו דרישות הגילוי בדבר פיקדונות כך שנוספו גילויים חדשים, בין השאר בדבר פיקדונות ממוסדיים, פיקדונות נושאי ריבית ושאינם נושאי ריבית, פיקדונות לימן קצוב ולפי דרישה, פילוח פיקדונות לפי פרמטרים שונים ובין השאר לפי גודל לווה, זאת תוך הבחנה בין פיקדונות שגויסו בארץ ובחו"ל.

יישום לראשונה של הוראה בנושא גילוי על פיקדונות

בתמצית הדוחות הכספיים ביניים נתן הבנק גילוי על יתרת הפיקדונות של גופים מוסדיים שנכללו בפיקדונות הציבור שגויסו בישראל מאחר שבהתאם להוראות החדשות דרישת גילוי זו חלה כבר מהדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2013. יתר דרישות הגילוי החדשות שנקבעו בחוזר יחולו מהדוח לציבור לשנת 2013 ואילך.

הבנק יישם את הכללים שבמסגרת ההוראה בדרך של יישום למפרע. עם זאת, לא ניתן גילוי למספרי השוואה לסוף כל רבעון בשנת 2012, המתאחד ליתרת הפיקדונות של גופים מוסדיים כאמור שכן בהתאם להנחיות החוזר אין חובה למתן גילוי זה.

(3) השפעה מיישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20

הבנק מיישם את הוראות חוזר המפקח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי לאימוץ עדכון תקינה חשבונאית ASU 2010-20, אשר דורש גילוי רחב יותר לגבי יתרות חובות, תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי, רכישות ומכירות מהותיות כלשהן של חובות במהלך תקופת הדיווח וגילויים בנוגע לאיכות האשראי.

בין היתר, תאגיד בנקאי נדרש לתת גילוי כמותי על אינדיקציה לאיכות אשראי לפחות על יתרת החובות הבעייתיים בכל קבוצת חובות. בנוסף, ייכלל גילוי על איכות האשראי של הלוואות לדיוור. הגילוי החדש נדרש עבור כל אחד ממגזרי האשראי (כגון: אשראי מסחרי, אנשים פרטיים - הלוואות לדיוור, אנשים פרטיים - אחר ובנקים וממשלות) וכן עבור כל אחת מקבוצות החובות העיקריות כפי שהוגדרו בהוראה, תוך הבחנה בין פעילות לווים בישראל לפעילות לווים בחו"ל, במידה ומהותי.

החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2013 נדרש מתן גילוי לראשונה לגבי חובות שאורגנו מחדש בדבר מספר חוזים ויתרה לפני ואחרי הארגון מחדש. כמו כן, לגבי ארגוני חוב שכשלו בשנת הדיווח גילוי נדרש אודות יתרת חוזית ויתרה רשומה. הגילוי האמור נדרש עבור כל אחד ממגזרי האשראי כמפורט לעיל.

יישום לראשונה של הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות אשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי

הבנק מיישם את ההוראות החל מיום 1 בינואר 2012 בדרך של מכאן ולהבא. עבור נתונים מאזניים שנדרשים לראשונה לפי הוראה זו הבנק סיווג מחדש, ככל האפשר, מספרי השוואה. חלק מדרישות הגילוי החדשות בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי מיושמות על ידי הבנק החל מיום 1 בינואר 2013. לא נדרש מתן גילוי למספרי השוואה לתקופות ביניים המקבילות בשנת 2012 ביחס לגילויים חדשים אלו.

ליישום ההוראות לראשונה לא הייתה השפעה למעט עדכון מתכונת הגילוי בבאור 3 סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי.

ו. תקני חשבונאות חדשים והוראות חדשות של המפקח על הבנקים בתקופה שלפני יישומם

(1) הוראה בנושא מתכונת דוח רווח והפסד לתאגיד בנקאי ואימוץ כללי החשבונאות המקובלים בבנקים בארה"ב בנושא מזידת הכנסות ריבית

ביום 29 בדצמבר 2011 פורסם חוזר המפקח על הבנקים אשר נועד להתאים את הוראות הדיווח לציבור לצורך אימוץ הכללים שנקבעו במסגרת תקני חשבונאות מקובלים בארה"ב בנושא עמלות שאינן ניתנות להחזרה ועלויות אחרות. ההוראה קובעת כללים לטיפול בעמלות מיצירת הלוואות ובעלויות ישירות ליצירת הלוואות. העמלות והעלויות הכשירות בהתאם לקריטריונים שנקבעו בהוראה, לא יוכרו באופן מיידי בדוח רווח והפסד אלא יובאו בחשבון בחישוב שיעור הריבית האפקטיבית של ההלוואה. בנוסף, ההוראה משנה את הטיפול בעמלות ועלויות הקשורות להתחייבויות להקצאת אשראי לרבות עסקאות בכרטיסי אשראי. כמו כן, בהוראה נקבעו כללים בנוגע לטיפול בשינויים בתנאי החוב אשר לא מהווים ארגון מחדש של חוב בעייתי, טיפול בפירעונות מוקדמים של חובות וכן טיפול בעסקאות מתן אשראי אחרות כגון עסקאות סינדיקציה.

הבנק בוחן את השלכות אימוץ ההוראה על הדוחות הכספיים.

(2) בחודש יולי 2006 פרסם המוסד הישראלי לתקינה בחשבונאות את תקן חשבונאות מספר 29, אימוץ תקני דיווח כספי בינלאומיים. התקן קובע כי ישויות הכפופות לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 ומחויבות לדווח על פי תקנותיו של חוק זה, יערכו את דוחותיהן הכספיים לפי תקני IFRS לתקופות המתחילות מיום 1 בינואר 2008. האמור לא חל על תאגידים בנקאיים שדוחותיהם הכספיים ערוכים בהתאם להוראות המפקח על הבנקים והנחיותיו. בחודש יוני 2009 פרסם הפיקוח על הבנקים מכתב בנושא דיווח של תאגידים בנקאיים וחברות כרטיסי אשראי בישראל לפי תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) אשר קובע את אופן האימוץ הצפוי של תקני דיווח כספי בינלאומיים (IFRS) על ידי תאגידים בנקאיים.

בנוסף, הובהר כי לאחר השלמת הליך התאמת ההוראות לתקנים הבינלאומיים תיוותר סמכותו של הפיקוח על הבנקים לקבוע הבהרות מחייבות לגבי אופן יישום הדרישות בתקנים הבינלאומיים, וכן לקבוע הוראות נוספות במקרים שבהם הדבר מתחייב לנוכח דרישות רשויות פיקוח במדינות מפותחות בעולם או בנושאים שלגביהם לא קיימת התייחסות בתקנים הבינלאומיים. בנוסף, הפיקוח על הבנקים ישמור על סמכותו לקבוע דרישות גילוי ודיווח.

בהתאם לחוזר, תאריך היעד לדיווח של תאגידים בנקאיים בהתאם לתקני ה- IFRS הינו:

תקנים בנושאים בליבת העסק הבנקאי (ראה באור 1.א) - בכוונת הפיקוח על הבנקים לקבל החלטה סופית שתקבע בהתחשב בלוח הזמנים שיקבע בארה"ב ובהתקדמות תהליך ההתכנסות בין גופי התקינה הבינלאומית והאמריקאית.

תקנים בנושאים שאינם בליבת העסק הבנקאי - אימוץ בהדרגה במהלך השנים 2011 ו- 2012. יחד עם זאת, IAS 19, הטבות עובדים, טרם נכנס לתוקף והוא ייושם, ככל שיאומץ על ידי הפיקוח על הבנקים, בהתאם להנחיות הפיקוח על הבנקים לכשיפורסמו בנוגע לעיתוי ולאופן יישומו לראשונה.

(3) הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי

ביום 10 באפריל 2013 פורסמה טיוטה בנושא "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי". הטיוטה כוללת בין היתר הוראת שעה "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי" המחליפה את הוראת השעה בדבר "הפרשה קבוצתית להפסדי אשראי בשנים 2011-2012". ההוראה החדשה תחול על דוחות כספיים רבעוניים ושנתיים החל מיום 1 בינואר 2013 ואילך. בהוראת השעה הובהר טווח השנים שבגינן יחשב הבנק את שיעורי ההפסד, ובנוסף הוארך חישוב ההפרשה הכללית והנוספת לפי הוראת ניהול בנקאי תקין כסכום ההפרשה המינימאלי על ליום 31 בדצמבר 2014. כמו כן, במסגרת הטיוטה נוספו שאלות ותשובות המסבירות את אופן חישוב ההפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי. העדכונים לקובץ השאלות והתשובות יחולו החל מיום 1 ביולי 2013 ואילך. בנוסף, בהוראה נכללו הנחיות בנוגע לבחינת נאותות ההפרשה להפסדי אשראי, אשר יחולו החל מיום 31 בדצמבר 2013 ואילך, יישום מוקדם מומלץ. הבנק בוחן את ההשפעה הצפויה מיישום טיוטת ההוראות.

באור 2 - ניירות ערך (ו)

הערך במאזן	עלות מופחתת	רווחים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	הפסדים שטרם הוכרו מהתאמות לשווי הוגן	שווי הוגן (2)
סכומים מדווחים מיליוני ש"ח				

31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)

א. אגרות חוב זמינות למכירה

ממשלתיות (4)

מוסדות פיננסיים

אחרים

סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

ב. אגרות חוב למסחר

סך הכל

31 במרס 2012 (בלתי מבוקר)

א. אגרת חוב של אחרים המוחזקת לפדיון (3)

ב. אגרות חוב זמינות למכירה

ממשלתיות (4)

מוסדות פיננסיים

אחרים

סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

ג. אגרות חוב למסחר

סך הכל

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)

א. אגרת חוב של אחרים המוחזקת לפדיון (3)

ב. אגרות חוב זמינות למכירה

ממשלתיות (4)

מוסדות פיננסיים

אחרים

סך הכל אגרות חוב זמינות למכירה

ג. אגרות חוב למסחר

סך הכל

251.1	(0.1)	0.2	251.0	251.1
13.1	-	0.1	13.0	13.1
44.4	-	0.1	44.3	44.4
308.6	(0.1) (5)	0.4 (5)	308.3	308.6
15.9	- (6)	- (6)	15.9	15.9
324.5	(0.1)	0.4	324.2	324.5
49.8	-	2.5	47.3	47.3
344.4	(0.1)	0.7	343.8	344.4
20.8	-	-	20.8	20.8
8.0	-	0.1	7.9	8.0
373.2	(0.1) (5)	0.8 (5)	372.5	373.2
51.0	(0.1) (6)	- (6)	51.1	51.0
474.0	(0.2)	3.3	470.9	471.5
35.3	-	1.4	33.9	33.9
346.5	(0.1)	0.2	346.4	346.5
20.1	-	-	20.1	20.1
44.3	-	0.1	44.2	44.3
410.9	(0.1) (5)	0.3 (5)	410.7	410.9
2.7	- (6)	- (6)	2.7	2.7
448.9	(0.1)	1.7	447.3	447.5

(1) פירוט תוצאות הפעילות בהשקעות באגרות חוב, ראה באור 9.

(2) נתוני שווי הוגן מבוססים בדרך כלל על שערי בורסה אשר לא בהכרח משקפים את המחיר שיתקבל ממכירת ניירות ערך בהיקפים גדולים.

(3) כתב התחייבות נדחה לא סחיר. נתוני השווי הוגן מבוססים על הערכה כלכלית.

(4) ראה גם באור 6.

(5) כלולים בסעיף "התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן".

(6) מקפו לדוח רווח והפסד.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי

א. חובות⁽²⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים

31 במרס 2012			31 במרס 2013		
אשראי לציבור			אשראי לציבור		
סך הכל	פרטי	מסחרי	סך הכל	פרטי	מסחרי
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח					
65.4	21.5	43.9	61.9	16.3	45.6
2.4	(1.9)	4.3	0.4	-	0.4
(2.0)	(1.6)	(0.4)	(13.4)	(3.5)	(9.9)
3.8	1.2	2.6	4.3	1.9	2.4
1.8	(0.4)	2.2	(9.1)	(1.6)	(7.5)
69.6	19.2	50.4	53.2	14.7	38.5
7.2	0.5	6.7	6.1	1.2	4.9

1. תנועה ביתרת ההפרשה להפסדי אשראי

יתרת הפרשה להפסדי אשראי לתחילת שנה	45.6	16.3	61.9	43.9	21.5	65.4
הוצאות בגין הפסדי אשראי	0.4	-	0.4	4.3	(1.9)	2.4
מחיקות חשבונאיות	(9.9)	(3.5)	(13.4)	(0.4)	(1.6)	(2.0)
גביית חובות שנמחקו חשבונאית בשנים קודמות	2.4	1.9	4.3	2.6	1.2	3.8
מחיקות חשבונאיות נטו	(7.5)	(1.6)	(9.1)	2.2	(0.4)	1.8
יתרת הפרשה להפסדי אשראי לסוף תקופה ⁽¹⁾	38.5	14.7	53.2	50.4	19.2	69.6
⁽¹⁾ מזה: בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים	4.9	1.2	6.1	6.7	0.5	7.2

2. מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה

להפסדי אשראי בגין חובות⁽²⁾, ועל החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה:
יתרת חוב רשומה של חובות⁽²⁾
שנבדקו על בסיס פרטני
שנבדקו על בסיס קבוצתי⁽³⁾
סך הכל חובות⁽²⁾

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽²⁾

שנבדקו על בסיס פרטני
שנבדקו על בסיס קבוצתי
סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(1) החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. בדוחות לתקופות ביניים בשנת 2013 מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה באור 1(ה).

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) סווג מחדש.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

א. חובות⁽²⁾ ומכשירי אשראי חוץ מאזניים (המשך)

31 בדצמבר 2012		
(מבוקר)		
אשראי לציבור		
מסחרי	פרטי	סך הכל
סכומים מדווחים במיליוני ש"ח		

מידע נוסף על דרך חישוב ההפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽²⁾, ועל

החובות⁽¹⁾ בגינם היא חושבה:

יתרת חוב רשומה של חובות⁽²⁾

1,323.9	60.9	1,263.0	שנבדקו על בסיס פרטני
843.4	500.4	343.0	שנבדקו על בסיס קבוצתי ⁽³⁾
2,167.3	561.3	1,606.0	סך הכל חובות ⁽²⁾

הפרשה להפסדי אשראי בגין חובות⁽²⁾

40.1	5.0	35.1	שנבדקו על בסיס פרטני
14.8	9.8	5.0	שנבדקו על בסיס קבוצתי
54.9	14.8	40.1	סך הכל הפרשה להפסדי אשראי

(1) החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. בדוחות לתקופות ביניים בשנת 2013 מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה באור 1(ה).

(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(3) סווג מחדש.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים

31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)

חובות לא פגומים - מידע נוסף					
לא בעייתיים	בעייתיים לא פגומים ⁽²⁾	בעייתיים פגומים ⁽³⁾	סך הכל	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾
במיליוני ש"ח					
254.3	19.7	65.1	339.1	0.1	0.3
70.8	0.1	4.3	75.2	-	-
64.4	-	1.1	65.5	-	-
1,043.1	37.2	27.2	1,107.5	1.9	2.5
1,432.6	57.0	97.7	1,587.3	2.0	2.8
539.7	27.8	8.7	576.2	2.0	4.5
1,972.3	84.8	106.4	2,163.5	4.0	7.3

ציבור - מסחרי

בינוני ונדל"ן - בינוי
בינוני ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)⁽⁷⁾

חובות לא פגומים - מידע נוסף					
לא בעייתיים	בעייתיים לא פגומים ⁽²⁾	בעייתיים פגומים ⁽³⁾	סך הכל	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾
במיליוני ש"ח					
287.5	19.6	54.7	361.8	0.1	0.2
75.0	0.5	4.7	80.2	0.1	0.2
70.7	-	1.4	72.1	-	-
1,027.2	30.2	34.5	1,091.9	1.4	4.6
1,460.4	50.3	95.3	1,606.0	1.6	5.0
524.6	27.3	9.4	561.3	2.1	4.5
1,985.0	77.6	104.7	2,167.3	3.7	9.5

ציבור - מסחרי

בינוני ונדל"ן - בינוי
בינוני ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים⁽⁶⁾
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים⁽⁶⁾
סך הכל ציבור

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.

(3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 2.ב.4.ג. בדוח הכספי השנתי.

(4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.

(5) צוברים הכנסות ריבית, חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 7.3 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

(6) סווג מחדש.

(7) החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. בדוחות לתקופות ביניים בשנת 2013 מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה באור 1(ה).

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾

1. איכות אשראי ופיגורים (המשך)

31 במרס 2012 (בלתי מבוקר)				
חובות לא פגומים - מידע נוסף				
בפיגור של 30 ועד 89 ימים ⁽⁵⁾	בפיגור של 90 ימים או יותר ⁽⁴⁾	סך הכל	פגומים ⁽³⁾	לא פגומים
במיליוני ש"ח				
15.0	-	1,353.5	56.2	1,297.3
7.7	4.6	799.4	-	799.4
22.7	4.6	2,152.9	56.2	2,096.7

אשראי לציבור

שנבדק על בסיס פרטני
שנבדק לפי בסיס קבוצתי אחר
סך הכל ציבור

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (2) סיכון אשראי פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת.
- (3) ככלל, חובות פגומים אינם צוברים הכנסות ריבית. למידע על חובות פגומים מסויימים שאורגנו מחדש באירגון מחדש של חוב בעייתי ראה באור 2.ב.4.ג. בדוח הכספי השנתי.
- (4) מסווגים כחובות בעייתיים שאינם פגומים, צוברים הכנסות ריבית.
- (5) צוברים הכנסות ריבית, חובות בפיגור של 30 ועד 89 ימים בסך 22.7 מיליון ש"ח סווגו כחובות בעייתיים שאינם פגומים.

איכות האשראי - מצב פיגור החובות

מדיניות ניהול סיכון האשראי בבנק מגדירה סממנים עיקריים לבחינת איכות האשראי ביניהם מצב הפיגור, דירוג הלקוח, מצב הבטחונות ועוד. מצב הפיגור מנוטר באופן שוטף ומהווה אחת האינדיקציות המרכזיות לאיכות האשראי. קביעת מצב הפיגור מבוצעת לפי ימי הפיגור בפועל כאשר חוב מועבר לטיפול כחוב לא מבצע (לא צובר הכנסות ריבית) לאחר 90 ימי פיגור. לגבי חובות המוערכים על בסיס קבוצתי, מצב הפיגור משפיע על סיווג החוב (סיווג החוב חמור יותר ככל שמעמיק הפיגור) ולרוב לאחר 150 ימי פיגור הבנק מבצע מחיקה חשבונאית של חוב למעט במקרים בהם הועבר לטיפול באמצעים משפטיים, נבחן באופן פרטני ונמצא כי לא צפויים ממנו הפסדי אשראי מעבר לסכום שנמחק או הופרש. הבנק משתמש באינדיקציות נוספות כגון דירוג לקוחות ומצב הבטחונות המנוהלים במערכות ממוכנות בהתאם למדיניות ניהול סיכון האשראי שקבע הדירקטוריון.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים

31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)

ד. סכום פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)				
יתרת פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (3)	יתרת פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית (3)	סך הכל יתרת פגומים	יתרת פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (2)	יתרת פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית (2)
במיליוני ש"ח				
0.2	0.2	64.9	65.1	72.1
1.8	1.2	2.5	4.3	5.9
-	-	1.1	1.1	1.3
14.1	11.0	13.1	27.2	76.1
16.1	12.4	81.6	97.7	155.4
3.8	2.3	4.9	8.7	41.1
19.9	14.7	86.5	106.4	196.5

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של

תזרימי מזומנים

חובות בארגון מחדש של

חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(4) החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עידכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לשנה קודמת סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפרוט ראה באור 1 לעיל.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)				
יתרת קרן חוזית של חובות פגומים	סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾		יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾
		במיליוני ש"ח		
			יתרת הפרשה פרטנית ⁽³⁾	
63.3	54.7	54.4	0.2	0.3
5.8	4.7	2.2	1.9	2.5
1.4	1.4	1.2	0.1	0.2
80.3	34.5	12.7	16.5	21.8
150.8	95.3	70.5	18.7	24.8
39.3	9.4	4.8	4.1	4.6
190.1	104.7	75.3	22.8	29.4

א. חובות פגומים והפרשה פרטנית

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

מזה:

נמדד לפי ערך נוכחי של

תזרימי מזומנים

חובות בארגון מחדש של

חובות בעייתיים

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(4) החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עידכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לשנה קודמת סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפרוט ראה באור 1 לעיל.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

31 במרס 2012 ⁽⁴⁾ (בלתי מבוקר)			
סך הכל יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים	יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם לא קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾		יתרת ⁽²⁾ חובות פגומים בגינם קיימת הפרשה פרטנית ⁽³⁾
	פרטנית ⁽³⁾		פרטנית ⁽³⁾
	פרטנית ⁽³⁾		פרטנית ⁽³⁾
	פרטנית ⁽³⁾		פרטנית ⁽³⁾
במיליוני ש"ח			
56.2	17.4	27.9	38.8
56.2	17.4	27.9	38.8

סך הכל ציבור⁽²⁾

סך הכל

מזה :

נמדד לפי ערך נוכחי של

תזרימי מזומנים

חובות בארגון מחדש של

חובות בעייתיים

38.1 12.1 11.7 26.0

14.5 6.6 5.0 7.9

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) יתרת חוב רשומה.

(3) הפרשה פרטנית להפסדי אשראי.

(4) החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עידכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לשנה קודמת סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפרוט ראה באור 1 לעיל.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽²⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)		
מזה: נרשמו על בסיס מזומן	הכנסות ריבית שנרשמו	יתרה ממוצעת על חובות פיננסיים
במיליוני ש"ח		
0.1	0.1	59.9
-	-	4.5
-	-	1.3
0.2	0.2	30.9
0.3	0.3	96.6
0.8	0.8	9.1
1.1	1.1	105.7

ב. יתרה ממוצעת והכנסות ריבית פעילות

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 שירותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס ⁽³⁾
2012
במיליוני ש"ח

יתרה ממוצעת והכנסות ריבית	
52.8	יתרת חוב רשומה ממוצעת של אשראי לציבור פגום בתקופת הדיווח
0.8	סך הכנסות ריבית שנרשמו בתקופת הדיווח בגין אשראי זה בפרק הזמן בו סווג כפגום ⁽¹⁾
4.9	סך הכנסות ריבית שהיו נרשמו בתקופת הדיווח אלו היה אשראי צובר ריבית לפי תנאיו המקוריים
0.8	(1) מזה: הכנסות ריבית שנרשמו לפי השיטה החשבונאית של בסיס מזומן
	(2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
	(3) החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עידכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. מספרי ההשוואה לשנה קודמת סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למתכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפרוט ראה באור 1 לעיל.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (3)	צובר לא בפיגור (2)	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים (2) במיליוני ש"ח	צובר בפיגור של 90 ימים או יותר (2)	שאינו צובר ריבית
0.5	-	-	-	0.5
3.3	1.3	-	-	2.0
0.1	-	-	-	0.1
11.7	-	-	-	11.7
15.6	1.3	-	-	14.3
4.9	0.2	-	-	4.7
20.5	1.5	-	-	19.0

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (3)	צובר לא בפיגור (2)	צובר בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים (2) במיליוני ש"ח	צובר בפיגור של 90 ימים או יותר (2)	שאינו צובר ריבית
0.7	-	-	-	0.7
1.3	1.3	-	-	-
0.2	-	-	-	0.2
13.5	-	-	-	13.5
15.7	1.3	-	-	14.4
5.4	0.4	-	-	5.0
21.1	1.7	-	-	19.4

ציבור - מסחרי

בינוי ונדל"ן - בינוי
בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
שרותים פיננסיים
מסחרי - אחר
סך הכל מסחרי
אנשים פרטיים
סך הכל ציבור

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) צובר הכנסות ריבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

31 במרס 2012 (בלתי מבוקר)				
יתרת חוב רשומה				
סך הכל (3)	צובר לא בפיגור (2)	צובר	צובר	שאינו צובר ריבית
		בפיגור של 30 ימים ועד 89 ימים (2)	בפיגור של 90 ימים או יותר (2)	
		במיליוני ש"ח		
14.5	-	-	-	14.5
14.5	-	-	-	14.5

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש
(המשך)

סך הכל ציבור
סך הכל

(1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.

(2) צובר הכנסות ריבית.

(3) נכלל בחובות פגומים.

(4) החל מהדוח לשנת 2012 יישם הבנק לראשונה את הוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל הפרשה להפסדי אשראי. בדוחות לתקופות ביניים בשנת 2013 מספרי ההשוואה לתקופות ביניים מקבילות בשנת 2012 סווגו מחדש ככל שניתן כדי להתאימם למכונת הנדרשת לפי ההוראות כאמור. לפירוט ראה באור 1(ה).

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

2. מידע נוסף על חובות פגומים (המשך)

ג. חובות בעייתיים בארגון מחדש (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו		
שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2013		
בלתי מבוקר		
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה לפני ארגון מחדש	יתרת חוב רשומה לאחר ארגון מחדש
במיליוני ש"ח		
1	-	-
3	0.5	0.4
-	-	-
13	0.6	1.0
17	1.1	1.4
49	0.7	1.1
66	1.8	2.5

ציבור - מסחר

בינוי ונדל"ן - בינוי

בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן

שרותים פיננסיים

מסחרי - אחר

סך הכל מסחרי

אנשים פרטיים

סך הכל ציבור

באור 3 - סיכון אשראי, אשראי לציבור והפרשה להפסדי אשראי (המשך)

ב. חובות⁽¹⁾ (המשך)

ארגונים מחדש שבוצעו וכשלו בשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2013 ⁽⁴⁾	
בלתי מבוקר	
מס' חוזים	יתרת חוב רשומה
במיליוני ש"ח	
1	0.1
-	-
-	-
5	2.2
6	2.3
29	1.4
35	3.7

ציבור - מסחרי
 בינוי ונדל"ן - בינוי
 בינוי ונדל"ן - פעילויות בנדל"ן
 שרותים פיננסיים
 מסחרי - אחר
 סך הכל מסחרי
 אנשים פרטיים
 סך הכל ציבור

- (1) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פיקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח וניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר.
- (2) צובר הכנסות ריבית.
- (3) נכלל בחובות פגומים.
- (4) חובות שהפכו בשנת הדיווח לחובות בפיגור של 30 ימים או יותר, אשר אורגנו מחדש של חוב בעייתי במהלך 12 החודשים שקדמו למועד שבו הם הפכו לחובות בפיגור.
- (5) בהתאם להוראות הפיקוח על הבנקים בנושא עדכון הגילוי על איכות האשראי של חובות ועל ההפרשה להפסדי אשראי בין השאר נדרשים גילויים חדשים בדבר ארגון מחדש של חוב בעייתי אשר בהוראות המעבר נקבע כי יש לכלול אותם החל מהדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2013. נדרש ליישם את דרישות הגילוי החדשות בדרך של מכאן ולהבא. ראה גם באור 1(ה).

באור 3א - פקדונות הציבור

31 בדצמבר 2012	31 במרס 2012	31 במרס 2013
(מבוקר)	(בלתי מבוקר) במיליוני ש"ח	(בלתי מבוקר)
829.4	681.2	771.2
2,173.8	2,066.4	1,996.9
-	0.3	-
3,003.2	2,747.9	2,768.1
82.4	-	71.2

פקדונות לפי דרישה
פקדונות לזמן קצוב ואחרים
פקדונות בתוכניות חיסכון
סך הכל פקדונות הציבור

מזה : פקדונות של גופים מוסדיים שגויסו בישראל

באור 4 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים

מחושב בהתאם להוראות ניהול בנקאי תקין מס' 201-211 בדבר "מדידה להלימות ההון".

31 בדצמבר	31 במרס	
2012	2012	2013
סכומים מדווחים		
מליוני ש"ח		
מבוקר	בלתי מבוקר	
331.7	354.1	340.3
137.6	137.0	138.8
469.3	491.1	479.1
2,423.2	2,428.6	2,290.3
0.1	0.4	0.1
451.5	425.7	457.8
2,874.8	2,854.7	2,748.2
11.5%	12.4%	12.4%
16.3%	17.2%	17.4%
9.0%	9.0%	9.0%

1. הון לצורך חישוב יחס ההון

הון רובד 1, לאחר ניכויים

הון רובד 2, לאחר ניכויים

סה"כ הון כולל

2. יתרות משוקללות של נכסי סיכון

סיכון אשראי

סיכון שוק

סיכון תפעולי

סה"כ יתרות משוקללות של נכסי סיכון

3. יחס ההון לרכיבי סיכון

יחס הון רובד 1 לרכיבי סיכון

יחס ההון הכולל לרכיבי סיכון

יחס ההון הכולל המזערי הנדרש על ידי המפקח על הבנקים

באור 4 - הלימות ההון לפי הוראות המפקח על הבנקים (המשך)

יעד הלימות ההון

ההון ליום 31 במרס 2013 הסתכם ב- 340.6 מיליון ש"ח לעומת 331.9 מיליון ש"ח ביום 31 בדצמבר 2012, גידול של 2.6%. השינוי מוסבר בעיקר מגידול ברווחי התקופה.

בהתאם להוראות נוהל בנקאי תקין של בנק ישראל, יחס ההון לרכיבי סיכון על פי הוראות "באזל II" ליום 31 במרס 2013 הינו 17.4% (מזה: 12.4% יחס הון רובד 1).

במהלך חודש דצמבר 2010, החליט דירקטוריון הבנק כי באופן זמני יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת משיעור של 15% וכי יחס ההון הראשוני (הון הליבה) לא יפחת משיעור של 10%.

ביום 17 בינואר 2013 אישר דירקטוריון הבנק את מסמך ה-ICAAP לנתוני ה-30 ביוני 2012 בהתבסס על המתודולוגיה והתשתית של חברת האם.

דירקטוריון הבנק קבע במסמך ה-ICAAP כי יחס ההון הכולל של הבנק לא יפחת משיעור של 13.0% וכי יחס ההון הראשוני (הון הליבה) לא יפחת מ-9%. כמו כן, הוחלט שיחס ההון הכולל תחת תרחישי קיצון לא יפחת מ-10% ויחס ההון הראשוני (הון הליבה) תחת אותם תרחישי קיצון לא יפחת מ-7.5%.

תוצאות תהליך ה-ICAAP הועברו לבנק ישראל לעיונו.

הבנק פנה בבקשה אל המפקח על הבנקים, לקיים עימו דיון, ביחס להתאמת שיעור הלימות ההון המינימלי לבנק, לממצאי ה-ICAAP. בחודש ספטמבר 2012 התקיים דיון ראשוני, ונקבע מועד לדיון נוסף במהלך הרבעון השני של שנת 2013.

דיבידנד

ביום 6 באוגוסט 2012 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 40.0 מיליון ש"ח ששולם ביום 29 באוגוסט 2012.

ביום 27 בדצמבר 2012 הכריז הבנק על דיבידנד בסך 20.0 מיליון ש"ח ששולם באותו מועד.

באור 5 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה

31 במרס 2013					
מטבע ישראלי					
לא צמוד	צמוד למדד המחירים לצרכן	צמוד לדולר של ארה"ב	צמוד למטבע חוץ אחר	פריטים שאינם כספיים	סך הכל
סכומים מדווחים מליוני ש"ח					
(בלתי מבוקר)					
732.7	245.4	35.5	0.9	-	1,014.5
285.9	38.6	-	-	-	324.5
2,061.4	48.0	7.0	-	-	2,116.4
-	-	-	-	19.2	19.2
31.2	-	-	-	-	31.2
3,111.2	332.0	42.5	0.9	19.2	3,505.8
2,587.8	137.1	42.0	1.2	-	2,768.1
48.5	-	0.3	-	-	48.8
2.8	-	-	-	-	2.8
-	136.5	-	-	-	136.5
203.3	5.7	-	-	-	209.0
2,842.4	279.3	42.3	1.2	-	3,165.2
268.8	52.7	0.2	(0.3)	19.2	340.6
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
268.8	52.7	0.2	(0.3)	19.2	340.6

נכסים -

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
אשראי לציבור, נטו
בניינים וציוד
נכסים אחרים
סך כל הנכסים

התחייבויות -

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
כתבי התחייבות נדחים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות
הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים :
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי

31 במרס 2012					
מטבע ישראלי					
לא צמוד	צמוד למדד המחירים לצרכן	צמוד לדולר של ארה"ב	צמוד למטבע חוץ אחר	פריטים שאינם כספיים	סך הכל
סכומים מדווחים					
מליוני ש"ח					
(בלתי מבוקר)					
603.3	233.8	19.8	1.3	-	858.2
356.3	115.2	-	-	-	471.5
2,036.7	44.1	9.7	-	-	2,090.5
-	-	-	-	22.2	22.2
31.0	-	-	-	-	31.0
3,027.3	393.1	29.5	1.3	22.2	3,473.4
2,527.4	189.7	29.2	1.6	-	2,747.9
30.5	-	-	-	-	30.5
2.7	-	-	-	-	2.7
-	134.6	-	-	-	134.6
196.3	6.3	0.5	-	-	203.1
2,756.9	330.6	29.7	1.6	-	3,118.8
270.4	62.5	(0.2)	(0.3)	22.2	354.6
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
270.4	62.5	(0.2)	(0.3)	22.2	354.6

באור 5 - נכסים והתחייבויות לפי בסיסי הצמדה (המשך)

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)

מטבע ישראלי					
לא צמוד	צמוד למדד המחירים לצרכן	צמוד לדולר של ארה"ב	צמוד למטבע חוץ אחר	פריטים שאינם כספיים	סך הכל
סכומים מדווחים מליוני ש"ח					
883.1	244.8	31.1	0.6	-	1,159.6
368.2	79.3	-	-	-	447.5
2,058.6	46.0	7.8	-	-	2,112.4
-	-	-	-	19.0	19.0
31.0	-	-	-	-	31.0
3,340.9	370.1	38.9	0.6	19.0	3,769.5
2,774.2	189.6	38.5	0.9	-	3,003.2
98.4	-	-	-	-	98.4
2.3	-	-	-	-	2.3
-	135.3	-	-	-	135.3
192.0	6.4	-	-	-	198.4
3,066.9	331.3	38.5	0.9	-	3,437.6
274.0	38.8	0.4	(0.3)	19.0	331.9
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
274.0	38.8	0.4	(0.3)	19.0	331.9

נכסים -

מזומנים ופקדונות בבנקים
ניירות ערך
אשראי לציבור, נטו
בניינים וציוד
נכסים אחרים
סך כל הנכסים

התחייבויות -

פקדונות הציבור
פקדונות מבנקים
פקדונות הממשלה
כתבי התחייבות נדחים
התחייבויות אחרות
סך כל ההתחייבויות
הפרש
מכשירים נגזרים שאינם מגדרים :
אופציות בכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
אופציות מחוץ לכסף, נטו (במונחי נכס בסיס)
סך הכל כללי

באור 6 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים

קיימות התחייבויות תלויות והתקשרויות בקשר עם:

א - מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים

31 בדצמבר	31 במרס	31 במרס	31 בדצמבר	31 במרס	31 במרס	
2012	2012	2013	2012	2012	2013	
(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		(מבוקר)	(בלתי מבוקר)		
יתרת ההפרשה להפסדי אשראי			יתרות החוזים ⁽²⁾			
מיליוני ש"ח						
עסקאות בהן היתרה מייצגת סיכון אשראי -						
1.0	0.9	1.0	38.6	43.1	44.2	ערבויות להבטחת אשראי
2.4	2.9	1.7	204.2	268.5	180.5	ערבויות לרוכשי דירות
0.9	0.8	1.4	90.5	69.5	81.0	ערבויות והתחייבויות אחרות
מסגרות אשראי למחזיקי כרטיסי אשראי שלא נוצלו						
0.4	0.5	0.3	158.4	175.5	157.4	
0.1	0.1	-	40.0	20.5	19.2	התחייבויות להוצאת ערבויות ⁽³⁾
מסגרות חח"ד ומסגרות אשראי אחרות בחשבונות לפי דרישה שלא נוצלו ⁽³⁾						
0.8	1.0	0.8	334.8	372.4	365.4	
התחייבות בלתי חוזרת לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן ⁽³⁾						
0.1	-	0.1	22.1	14.9	13.0	
ערבות לחברה האם להבטחת אשראי וערבויות שהעניקה ⁽¹⁾						
1.3	1.0	0.8	199.5	198.4	179.1	
7.0	7.2	6.1	1,088.1	1,162.8	1,039.8	סך הכל

(1) בגין סיכון האשראי הגלום בפעילות המט"ח שניתן ללקוחות הבנק הנרשמת בספרי חברת האם.

(2) יתרות החוזים או הסכומים הנקובים שלהם לסוף התקופה לפני השפעת ההפרשה להפסדי אשראי.

(3) סווג מחדש.

באור 6 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים (המשך)

ב - התקשרויות אחרות

(1) חלק ממשרדי וסניפי הבנק ממוקמים בשטחים שכורים. דמי השכירות צמודים בעיקר למדד המחירים לצרכן. דמי השכירות השנתיים בגין התקשרויות אלו הינם כדלקמן:

31 בדצמבר	31 במרס	31 במרס	
2012	2012	2013	
מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
10.4	9.4	10.4	שנה ראשונה
9.7	9.4	9.7	שנה שניה
9.0	8.6	9.0	שנה שלישית
8.6	7.9	8.6	שנה רביעית
7.9	7.5	7.9	שנה חמישית
36.9	33.7	34.3	שנה שישית ואילך
82.5	76.5	79.9	

(2) הסכם שירותים עם הבינלאומי (חברת האם) - לבנק יש הסכם מסגרת לקבלת שירותים מהבינלאומי. במסגרת ההסכם נשען הבנק, בין היתר, על מערכות המידע, המחשוב, התפעול, הבקרה, חדר עסקאות במט"ח, משאבי אנוש, בקורת פנימית, דלפקי משכנתאות וכיו"ב. בסיס החישוב נעשה על פי פרמטרים שונים, לרבות חלקו היחסי של הבנק בהיקפי הפעילות, מספר העובדים והסניפים, וכמות הפעולות המבוצעות ע"י לקוחותיו. במהלך השנה האחרונה עודכנו חיובים בגין מספר שירותים ספציפיים שהבנק מקבל מהחברה האם.

(3) ביום י' באדר התש"ע, 24 בפברואר 2010, אישר דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת) מתן פטור לדירקטורים ולנושאי המשרה בו (כהגדרתם בחוק החברות התשנ"ט-1999, לרבות מבקר פנימי ומזכיר הבנק), מאחריות בשל הפרת חובת הזהירות כלפי הבנק וויתור על כל תביעה של הבנק נגדם בגין האמור. פטור וויתור אלו אינם חלים על מקרים אשר לגביהם, על פי חוק החברות, הבנק אינו רשאי לפטור את נושא המשרה מאחריותו. כמו כן, אושר לתת לנושאי המשרה האמורים התחייבות שיפוי בגין חבות או הוצאה שיוטלו עליהם עקב פעולות שעשו בתוקף תפקידם הנ"ל בבנק, הכל בתנאים המפורטים בהתחייבות לשיפוי נושא משרה. סכום השיפוי הכולל שישולם על ידי הבנק (בנוסף ומעבר לסכומים שיתקבלו על פי פוליסת הביטוח, בין שישולמו לבנק ובין שישולמו לנושא המשרה) לכל נושאי המשרה בבנק, בהתאם לכתב ההתחייבות הנ"ל ו/או לכתבי התחייבות לשיפוי שיוצאו על פי החלטה זו, בגין מסכת אירועים אחת מן האירועים המפורטים בה, לא יעלה על 25% (עשרים וחמישה אחוזים) מההון של הבנק לפי הדוח הכספי (השנתי או הרבעוני) האחרון שיפורסם סמוך לפני התשלום בפועל בגין השיפוי. הפטור וההתחייבות לשיפוי המפורטים לעיל אושרו באסיפה הכללית המיוחדת של בעלי המניות של הבנק ביום 7 באפריל 2010.

באור 6 - התחייבויות תלויות, התקשרויות מיוחדות ושעבודים (המשך)

4) ביום 1 בנובמבר 2012 אישרה האסיפה הכללית של הבנק, לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת והדירקטוריון לכך, את ההחלטות הבאות:

- לתקן את תקנון ההתאגדות של הבנק בנושאים הבאים:

1. הרחבת החבויות ו/או ההוצאות אשר בגינן רשאי הבנק להעניק שיפוי ו/או ביטוח לדירקטורים ולנושאי משרה וזאת בהתאם לחוק ייעול האכיפה ברשות ניירות ערך (תיקוני חקיקה), התשע"א-2010 וחוק הגברת האכיפה בשוק ההון (תיקוני חקיקה), התשע"א-2011 (להלן: "תיקוני החקיקה").

2. נקבע כי כל עוד לבנק בעל מניות יחיד, מינוי יו"ר דירקטוריון והעברתו מתפקידו ייעשו בהודעה בכתב של בעל המניות.

3. מינוי מנכ"ל יהיה מותנה בקבלת המלצת בעל המניות למנותו, כל עוד לחברה בעל מניות יחיד שהינו תאגיד בנקאי.

- מתן התחייבויות שיפוי לדירקטורים בבנק בנוסח מתוקן המרחיב את החבויות ו/או ההוצאות עליהן חלה התחייבויות השיפוי שנתן ו/או שייתן הבנק לדירקטורים בהתאם להחלטת האסיפה הכללית מיום 7 באפריל 2010, והכל בהתאם לתיקוני החקיקה ולחוק החברות (תיקון מס' 3), התשס"ה-2005 (להלן: "כתב שיפוי מתוקן").

יצויין כי בהתאם לאישור האמור מתוקנות כל התחייבויות השיפוי שנתן הבנק גם לנושאי משרה לשעבר.

בנוסף, ובהתאם להחלטת דירקטוריון הבנק (לאחר שהתקבל אישור ועדת הביקורת ולאור תיקון התקנון) אושר מתן כתב שיפוי מתוקן גם ליתר נושאי המשרה בבנק שאינם דירקטורים.

ג - התחייבויות תלויות

במהלך העסקים השוטף הוגשו כנגד הבנק תובענות משפטיות. לדעת הנהלת הבנק המתבססת על חוות דעת משפטיות באשר לסיכויי התובענות, נכללו בדוחות הכספיים הפרשות נאותות, אם נדרשו, לכיסוי נזקים כתוצאה מהתובענות כאמור, בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.

ד - שעבודים

להבטחת אשראי שהבנק מקבל מבנק ישראל, יצר הבנק ביום 17 בנובמבר 2010 אגרת חוב לפיה שיעבד הבנק לטובת בנק ישראל, בשעבוד קבוע מדרגה ראשונה, ללא הגבלה בסכום, את כל הנכסים והזכויות אשר הפקיד ו/או רשם לזכות ו/או יפקיד הבנק ו/או ירשום לזכות חשבונות הבטוחות המתנהלים על שם בנק ישראל במסלקת הבורסה לניירות ערך בתל-אביב בע"מ, לרבות כל הכספים וכל ניירות הערך המופקדים או הרשומים בחשבונות הנ"ל.

החתימה על אגרת החוב התאפשרה בעקבות תיקון נוהל בנקאי תקין מס' 336 אשר אפשר לתאגיד בנקאי לשעבד לטובת בנק ישראל כל נכס מנכסיו אם השעבוד נדרש לצורך הבטחת אשראי מבנק ישראל.

נכון ליום 31 במרס 2013 אין לבנק ניירות ערך משועבדים בתיק הזמין למכירה.

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון

א. שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

ליום 31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)			
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית
סכומים מדווחים			
מיליוני ש"ח			

-	-	-	56.0
-	-	-	-
-	-	-	56.0

0.8	3.8	-	-
0.6	3.6	-	-
1.4	7.4	-	-

1. סכום נקוב של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (1) (2)

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

סך הכל

ב. נגזרים אחרים

חוזי אופציה אחרים

- אופציות שנכתבו

- אופציות שנקנו

סך הכל

2. שווי הוגן ברוטו של מכשירים נגזרים

א. נגזרים ALM (1) (2)

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

-	-	-	-
-	-	-	-

ב. נגזרים אחרים

שווי הוגן ברוטו חיובי

שווי הוגן ברוטו שלילי

-	0.3	-	-
-	0.3	-	-

[1] למעט נגזרי אשראי וחוזי החלפת מטבע חוץ ספוט.

[2] נגזרים המהווים חלק ממערך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק, אשר לא יועדו ליחסי גידור.

ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)				ליום 31 במרס 2012 (בלתי מבוקר)			
חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית	חוזי סחורות ואחרים	חוזים בגין מניות	חוזי מטבע חוץ	חוזי ריבית
סכומים מדווחים				סכומים מדווחים			
מיליוני ש"ח				מיליוני ש"ח			
-	-	-	73.2	-	-	-	72.7
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	73.2	-	-	-	72.7
0.9	5.7	-	-	4.1	11.0	-	-
0.9	5.5	-	-	3.7	9.6	-	-
1.8	11.2	-	-	7.8	20.6	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-	-	-
0.1	0.4	-	-	0.4	0.6	-	-
0.1	0.4	-	-	0.4	0.6	-	-

באור 7 - פעילות במכשירים נגזרים - היקף, סיכוני אשראי ומועדי פירעון (המשך)

ב. סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים לפי צד נגדי לחוזה

ליום 31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)		
סך הכל	אחרים	בנקים
סכומים מדווחים		
מיליוני ש"ח		
0.3	-	0.3
-	-	-
0.3	-	0.3
0.4	-	0.4
0.7	-	0.7

שווי הוגן ברוטו חיובי של מכשירים נגזרים [1]

בניכוי הסכמי קיזוז

יתרות מאזניות של נכסים הנובעים ממכשירים נגזרים [2]

סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים [3]

סך הכל סיכון אשראי בגין מכשירים נגזרים

[1] המכשירים הינם נגזרים משובצים.

[2] מתוך זה יתרה מאזנית של מכשירים נגזרים העומדים בפני עצמם בסך 0.3 מיליון ש"ח הכלולה בסעיף נכסים אחרים (31.3.12 - 1.0 מיליון ש"ח, 31.12.12 - 0.5 מיליון ש"ח).

[3] סיכון אשראי חוץ מאזני בגין מכשירים נגזרים (לרבות בגין מכשירים נגזרים עם שווי הוגן שלילי) כפי שחושב לצורך מגבלות על חבות של לווא.

ג. פירוט מועדי פירעון - סכומים נקובים: יתרות לסוף התקופה

ליום 31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)			
סך הכל	מעל 3 חודשים ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
	5 שנים	ועד שנה	
סכומים מדווחים			
מיליוני ש"ח			
56.0	-	37.0	19.0
-	-	-	-
7.4	2.6	2.7	2.1
1.4	-	1.4	-
64.8	2.6	41.1	21.1

חוזי ריבית

חוזי מטבע חוץ

חוזים בגין מניות

חוזי סחורות ואחרים

סך הכל

ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)			ליום 31 במרס 2012 (בלתי מבוקר)		
סך הכל	אחרים (1)	בנקים	סך הכל	אחרים (1)	בנקים
סכומים מדווחים					
מיליוני ש"ח					
0.5	-	0.5	1.0	-	1.0
-	-	-	-	-	-
0.5	-	0.5	1.0	-	1.0
0.6	-	0.6	1.3	-	1.3
1.1	-	1.1	2.3	-	2.3

ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)				ליום 31 במרס 2012 (בלתי מבוקר)			
סך הכל	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים	סך הכל	מעל שנה ועד 5 שנים	מעל 3 חודשים ועד שנה	עד 3 חודשים
סכומים מדווחים							
מיליוני ש"ח							
73.2	-	52.6	20.6	72.7	-	62.3	10.4
-	-	-	-	-	-	-	-
11.2	1.7	4.8	4.7	20.6	5.0	13.1	2.5
1.8	-	1.5	0.3	7.8	1.9	5.9	-
86.2	1.7	58.9	25.6	101.1	6.9	81.3	12.9

באור 7א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

א - שווי הוגן של מכשירים פיננסיים

המידע הכלול בבאור זה מתייחס להערכת השווי ההוגן של מכשירים פיננסיים.

לרוב המכשירים הפיננסיים בבנק לא ניתן לצטט "מחיר שוק" מכיוון שלא קיים שוק פעיל בו הם נסחרים. לפיכך, השווי ההוגן נאמד באמצעות מודלים מקובלים לתמחור, כגון ערך נוכחי של תזרים מזומנים עתידי המהווה בריבית נכיון בשיעור המשקף את רמת הסיכון הגלומה במכשיר הפיננסי. אומדן של השווי ההוגן באמצעות הערכת תזרים המזומנים העתידי וקביעת שיעור ריבית הניכיון הינם סובייקטיביים. לכן, עבור רוב המכשירים הפיננסיים, הערכת השווי ההוגן להלן אינה בהכרח אינדיקציה לשווי מימוש של המכשיר הפיננסי ביום הדיווח. הערכת השווי ההוגן נערכה לפי שיעורי הריבית התקפים למועד הדיווח ואינה לוקחת בחשבון את התנודתיות של שיעורי הריבית. תחת הנחת שיעורי ריבית אחרים יתקבלו ערכי שווי הוגן שיכול שיהיו שונים באופן מהותי. בעיקר הדברים אמורים לגבי המכשירים הפיננסיים בריבית קבועה או שאינם נושאים ריבית. בנוסף, בקביעת ערכי השווי ההוגן לא הובאו בחשבון העמלות שיתקבלו או ישולמו אגב הפעילות העסקית וכן לא הובאה בחשבון השפעת המס. יתר על כן, יתכן והפער בין היתרה במאזן לבין יתרות השווי ההוגן לא ימומש מכיוון שברוב המקרים הבנק עשוי להחזיק את המכשיר הפיננסי עד לפרעון. בשל כל אלו יש להדגיש כי אין בנתונים הכלולים בבאור זה כדי להצביע על שווי התאגיד הבנקאי כעסק חי. כמו כן, יש להיזהר בעת עריכת השוואות ערכי שווי הוגן בין בנקים שונים, בשל הקשת הרחבה של טכניקות הערכה ושל האומדנים האפשריים ליישום בעת ביצוע הערכת השווי ההוגן.

באור 7א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

ב - השיטה וההנחות העיקריות לצורך אומדן השווי ההוגן של המכשירים הפיננסיים

פקדונות בבנקים - תזרימי מזומנים עתידיים הוונו לפי שיעורי ריבית שבהם הבנק ביצע עסקאות דומות במועד הדיווח.

ניירות ערך סחירים - לפי שווי שוק.

נייר ערך לא סחיר - לפי ערך נוכחי של תזרים המזומנים העתידי מנוכה בשיעור ניכיון מתאים.

אשראי לציבור - השווי ההוגן של יתרת האשראי לציבור נאמד לפי שיטת הערך הנוכחי של תזרימי מזומנים עתידיים מנוכים בשיעורי ניכיון מתאימים. יתרת האשראי פולחה לקטגוריות הומוגניות. בכל קטגוריה חושבו תזרימי המזומנים העתידיים (קרן וריבית) והם הוונו בשיעורי ריבית המשקפים בין השאר את רמת הסיכון הגלומה באשראי באותה קטגוריה. שיעור ריבית זה נקבע לפי שיעור ריבית ממוצע לפיו נעשות בבנק עסקאות דומות במועד הדיווח.

השווי ההוגן של חובות בעייתיים חושב תוך שימוש בשיעורי ריבית ניכיון המשקפים את סיכון האשראי הגבוהה הגלום בהם. שיעורי ניכיון אלה לא פחתו משיעור הריבית הגבוהה ביותר המשמש את הבנק בעסקאותיו במועד הדיווח. תזרימי המזומנים העתידיים עבור חובות בעייתיים חושבו לאחר ניכוי ההפרשות הספציפיות לחובות מסופקים. ההפרשה הכללית והנוספת לא נוכו מיתרות האשראי לצורך חישוב התזרים בהערכת השווי ההוגן.

פקדונות, אגרות חוב וכתבי התחייבות - בשיטת היוון תזרימי מזומן עתידיים לפי שיעור ריבית בו התאגיד מגייס פקדונות דומים, או בהנפקת אגרות חוב וכתבי התחייבות דומים (אם מחיר מצוטט בשוק פעיל אינו זמין), על ידי הבנק, ביום הדיווח. לגבי אגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים אשר נסחרים כנכס בשוק פעיל, השווי ההוגן מבוסס על מחירי שוק מצוטטים או על ציטוטי סוחרים עבור התחייבות זהה הנסחרת כנכס בשוק פעיל.

מחיקות חשבונאיות והפרשות להפסדי אשראי יוחסו לתקופות שבהן מוין אותו חוב, מקום בו ניתן לעשות זאת (לדוגמה, כאשר חושבה הפרשה על בסיס פרטני לפי ערך נוכחי של תזרים מזומנים). בהעדר נתונים אלה מחיקות חשבונאיות ויתרת ההפרשות מיוחסים באופן יחסי ליתרת האשראי לפי תקופות לפרעון בסוף התקופה.

מכשירים פיננסיים חוץ מאזניים בהם היתרה מייצגת סיכון אשראי וכן התחייבויות תלויות והתקשרויות מיוחדות - השווי ההוגן הוערך בהתאם לעמלות בעסקאות דומות במועד הדיווח תוך התאמה ליתרת תקופת העסקה ולאיכות האשראי של הצד הנגדי.

הערכת השווי ההוגן של "התחייבויות בלתי חוזרות לתת אשראי שאושר ועדיין לא ניתן" כללה התייחסות להפרש בין הריבית שנקבעה בהסכם לבין הריבית בעסקאות דומות במועד הדיווח.

מכשירים פיננסיים נגזרים - מכשירים פיננסיים נגזרים שיש להם שוק פעיל הוערכו לפי שווי שוק שנקבע בשוק העיקרי. כאשר קיימים מספר שווקים בהם נסחר המכשיר, ההערכה נעשתה לפי השוק המועיל ביותר.

מכשירים פיננסיים נגזרים שאינם נסחרים בשוק פעיל הוערכו לפי מודלים המשמשים את הבנק בפעילותו השוטפת והלוקחים בחשבון את הסיכונים הגלומים במכשיר הפיננסי (סיכון שוק, סיכון אשראי וכיוצא בזה).

באור 7א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן					
סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	יתרה במאזן	
במיליוני ש"ח					
נכסים פיננסיים					
1,015.4	246.3	693.5	75.6	1,014.5	מזומנים ופקדונות בבנקים
324.5	-	-	324.5	324.5	ניירות ערך ⁽²⁾
2,123.3	2,123.3	-	-	2,116.4	אשראי לציבור, נטו
0.3	-	0.3	-	0.3	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3.4	3.4	-	-	3.4	נכסים פיננסיים אחרים
3,466.9	2,373.0	693.8	400.1	3,459.1 ⁽³⁾	סך הכל נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
2,771.8	264.1	2,507.7	-	2,768.1	פיקדונות הציבור
48.8	-	48.8	-	48.8	פיקדונות מבנקים
2.8	-	2.8	-	2.8	פיקדונות הממשלה
150.5	150.5	-	-	136.5	כתבי התחייבויות נדחים
155.1	155.1	-	-	155.6	התחייבויות פיננסיות אחרות
3,129.0	569.7	2,559.3	-	3,111.8 ⁽³⁾	סך הכל התחייבויות פיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה באור ניירות ערך.

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 1,067.7 מיליון ש"ח ובסך 963.2 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 16ג בדוח הכספי השנתי.

באור 7א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 במרס 2012 (בלתי מבוקר)					
שווי הוגן				יתרה במאזן	
סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾		
במיליוני ש"ח					
852.2	228.2	547.1	49.9	858.2	נכסים פיננסיים
474.0	-	49.8	424.2	471.5	מזומנים ופקדונות בבנקים
2,095.7	2,095.7	-	-	2,090.5	ניירות ערך ⁽²⁾
1.0	-	1.0	-	1.0	אשראי לציבור, נטו
2.5	2.5	-	-	2.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3,425.4	2,326.4	674.9	474.1	3,423.7 ⁽³⁾	נכסים פיננסיים אחרים
					סך הכל נכסים פיננסיים
2,751.9	451.9	2,300.0	-	2,747.9	התחייבויות פיננסיות
30.5	-	30.5	-	30.5	פיקדונות הציבור
2.7	-	2.7	-	2.7	פיקדונות מבנקים
137.4	137.4	-	-	134.6	פיקדונות הממשלה
145.7	145.7	-	-	146.3	כתבי התחייבויות נדחים
3,068.2	735.0	2,333.2	-	3,062.0 ⁽³⁾	התחייבויות פיננסיות אחרות
					סך הכל התחייבויות פיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה באור ניירות ערך.

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 1,268.9 מיליון ש"ח ובסך 904.1 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 16ג בדוח הכספי השנתי.

באור 7א - יתרות ואומדני שווי הוגן של מכשירים פיננסיים (המשך)

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)					
שווי הוגן					
סך הכל	רמה 3 ⁽¹⁾	רמה 2 ⁽¹⁾	רמה 1 ⁽¹⁾	יתרה במאזן	
במיליוני ש"ח					
נכסים פיננסיים					
1,162.9	268.8	825.3	68.8	1,159.6	מזומנים ופקדונות בבנקים
448.9	-	35.3	413.6	447.5	ניירות ערך ⁽²⁾
2,118.7	2,118.7	-	-	2,112.4	אשראי לציבור, נטו
0.5	-	0.5	-	0.5	נכסים בגין מכשירים נגזרים
3.0	3.0	-	-	3.0	נכסים פיננסיים אחרים
<u>3,734.0</u>	<u>2,390.5</u>	<u>861.1</u>	<u>482.4</u>	<u>3,723.0⁽³⁾</u>	סך הכל נכסים פיננסיים
התחייבויות פיננסיות					
3,010.7	333.5	2,677.2	-	3,003.2	פיקדונות הציבור
98.4	-	98.4	-	98.4	פיקדונות מבנקים
2.3	-	2.3	-	2.3	פיקדונות הממשלה
149.2	149.2	-	-	135.3	כתבי התחייבויות נדחים
148.5	148.5	-	-	149.0	התחייבויות פיננסיות אחרות
<u>3,409.1</u>	<u>631.2</u>	<u>2,777.9</u>	<u>-</u>	<u>3,388.2⁽³⁾</u>	סך הכל התחייבויות פיננסיות

(1) רמה 1 - מדידות שווי הוגן המשתמשות במחירים מצוטטים בשוק פעיל. רמה 2 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים נצפים משמעותיים אחרים. רמה 3 - מדידות שווי הוגן המשתמשות בנתונים לא נצפים משמעותיים.

(2) לפירוט נוסף על יתרה במאזן ושווי הוגן של ניירות ערך ראה באור ניירות ערך.

(3) מזה: נכסים והתחייבויות בסך 1,361.0 מיליון ש"ח ובסך 1,093.5 מיליון ש"ח, אשר היתרה במאזן שלהם זהה לשווי הוגן (מכשירים המוצגים במאזן לפי שווי הוגן). למידע נוסף על מכשירים שנמדדו בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה ועל בסיס שאינו חוזר ונשנה ראה באור 16ג בדוח הכספי השנתי.

באור 7ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן

ליום 31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים		
		מחירים	נצפים	נתונים
		מצוטטים	משמעותיים	לא נצפים
		בשוק פעיל	אחרים	משמעותיים
(רמה 1)	(רמה 2)	(רמה 3)		
מיליוני ש"ח				

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

נכסים

אגרות חוב זמינות למכירה :

251.1	-	-	-	251.1
13.1	-	-	-	13.1
44.4	-	-	-	44.4
308.6	-	-	-	308.6
15.9	-	-	-	15.9
0.3	-	-	0.3	-
324.8	-	-	0.3	324.5

ממשלתיות

מוסדות פיננסים

אחרים

סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ניירות ערך למסחר

נכסים בגין מכשירים נגזרים

סך כל הנכסים

ליום 31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)

דוח סף במהלך 2019/2020 (במיליון ש"ח)				
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	שווי הוגן		
		רמה 3	רמה 2	רמה 1
במיליוני ש"ח				

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

-	4.0	4.0	-	-
---	-----	-----	---	---

באור 7ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

ליום 31 במרס 2012 (בלתי מבוקר)

מדידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיזוז	נתונים		
		מחירים	נצפים	נתונים
		מצוטטים	משמעותיים	לא נצפים
		בשוק פעיל	אחרים	משמעותיים
(רמה 1)	(רמה 2)	(רמה 3)		
מיליוני ש"ח				

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה

נכסים

אגרות חוב זמינות למכירה :

344.4	-	-	-	344.4
20.8	-	-	-	20.8
8.0	-	-	-	8.0
373.2	-	-	-	373.2
51.0	-	-	-	51.0
1.0	-	-	1.0	-
425.2	-	-	1.0	424.2

ממשלתיות

מוסדות פיננסים

אחרים

סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה

ניירות ערך למסחר

נכסים בגין מכשירים נגזרים

סך כל הנכסים

ליום 31 במרס 2012 (בלתי מבוקר)

דוח על אמצעי הבעלות (המשקיעים)				
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	שווי הוגן		
		רמה 3	רמה 2	רמה 1
במיליוני ש"ח				

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

-	6.7	6.7	-	-
---	-----	-----	---	---

באור 7ב - פריטים הנמדדים בשווי הוגן (המשך)

31 בדצמבר 2012 (מבוקר)				
מידות שווי הוגן המשתמשות ב-				
יתרה מאזנית	השפעת הסכמי קיצוז	נתונים	נצפים	מחירים
		לא נצפים	משמעותיים	מצוטטים
		משמעותיים	אחרים	בשוק פעיל
		(רמה 3)	(רמה 2)	(רמה 1)
מיליוני ש"ח				

346.5	-	-	-	346.5
20.1	-	-	-	20.1
44.3	-	-	-	44.3
410.9	-	-	-	410.9
2.7	-	-	-	2.7
0.5	-	-	0.5	-
414.1	-	-	0.5	413.6

31 בדצמבר 2012				
רווחים (הפסדים)	סך הכל שווי הוגן	שווי הוגן		
		רמה 3	רמה 2	רמה 1
במיליוני ש"ח				

-	3.3	2.9	-	0.4
---	-----	-----	---	-----

א. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס חוזר ונשנה נכסים

אגרות חוב זמינות למכירה :
ממשלתיות
מוסדות פיננסים
אחרים
סך הכל ניירות ערך זמינים למכירה
ניירות ערך למסחר
נכסים בגין מכשירים נגזרים
סך כל הנכסים

ב. פריטים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס שאינו חוזר ונשנה

אשראי פגום שגבייתו מותנית בביטחון

באור 8 - הכנסות והוצאות ריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2012	2013
סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)	
במיליוני ש"ח	

37.9	34.8
3.1	2.2
2.2	1.8
2.2	1.8
0.3	-
45.7	40.6

א. הכנסות ריבית

מאשראי לציבור
מפקדונות בבנק ישראל וממזומנים
מפקדונות בבנקים
מאגרות חוב
נכסים אחרים
סך כל הכנסות ריבית

ב. הוצאות ריבית

על פיקדונות הציבור
על איגרות חוב וכתבי התחייבות נדחים
סך כל הוצאות הריבית

10.1	6.6
1.2	1.2
11.3	7.8

34.4	32.8
------	------

ג. סך הכנסות (הוצאות) ריבית, נטו

ד. פירוט הכנסות ריבית על בסיס צבירה מאגרות חוב

0.6	0.3
1.4	1.5
0.2	-
2.2	1.8

מוחזקות לפדיון
זמינות למכירה
למשחר
סך הכל כלול בהכנסות ריבית

באור 9 - הכנסות מימון שאינן מריבית

לשלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס	
2012	2013
סכומים מדווחים (בלתי מבוקר)	
במיליוני ש"ח	

א.

הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר מהשקעה באגרות חוב

0.4	0.3	רווחים ממכירת אג"ח זמינות למכירה
0.4	0.3	סך הכל מהשקעה באג"ח
0.4	0.3	סך כל הכנסות מימון שאינן מריבית בגין פעילויות שאינן למטרות מסחר

באור 10 - מגזרי פעילות

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)

סכומים מדווחים - במליוני ש"ח							
משיקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים	מסחרי	עסקי	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
5.2	(1.8)	0.9	17.6	2.9	8.0	-	32.8
3.4	3.3	0.6	(2.5)	0.2	(5.0)	-	-
8.6	1.5	1.5	15.1	3.1	3.0	-	32.8
9.5	2.6	3.7	9.1	2.4	0.3	-	27.6
18.1	4.1	5.2	24.2	5.5	3.3	-	60.4
0.2	-	0.1	0.1	-	-	-	0.4
1.4	0.2	0.6	3.7	0.8	1.9	-	8.6

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי
סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי
אשראי
רווח נקי

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2012 (בלתי מבוקר) (1)

סכומים מדווחים - במליוני ש"ח							
משיקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים	מסחרי	עסקי	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
3.7	(2.9)	0.9	18.8	3.6	10.3	-	34.4
4.6	4.5	0.9	(3.2)	(0.2)	(6.6)	-	-
8.3	1.6	1.8	15.6	3.4	3.7	-	34.4
9.7	3.1	3.3	9.7	2.8	0.4	-	29.0
18.0	4.7	5.1	25.3	6.2	4.1	-	63.4
-	-	-	2.4	-	-	-	2.4
2.2	0.4	0.8	3.6	1.1	2.5	0.3	10.9

הכנסות ריבית נטו
- מחיצוניים
- בין מגזרי
סה"כ
הכנסות שאינן מריבית
סך ההכנסות
הוצאות בגין הפסדי
אשראי
רווח נקי

באור 10 - מגזרי פעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)

סכומים מדווחים - במיליוני ש"ח							
משקי בית	בנקאות פרטית	עסקים קטנים	מסחרי	עסקי	ניהול פיננסי	סכומים שלא הוקצו והתאמות	סה"כ
21.2	(6.8)	4.5	72.4	14.6	34.1	-	140.0
13.8	13.3	3.0	(8.9)	(0.6)	(20.6)	-	-
35.0	6.5	7.5	63.5	14.0	13.5	-	140.0
37.2	12.0	13.9	38.3	10.3	4.8	-	116.5
72.2	18.5	21.4	101.8	24.3	18.3	-	256.5
0.5	-	(0.2)	8.4	(1.0)	-	-	7.7
9.9	1.9	3.2	15.5	5.3	11.5	1.2	48.5

הכנסות ריבית, נטו

- מחיצוניים

- בינמגזרי

סה"כ

הכנסות שאינן מריבית

סך הכנסות

הוצאות (הכנסות) בגין

הפסדי אשראי

רווח נקי

באור 11 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר

א. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לאחר השפעת מס

1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2013 וביום 31 במרס 2012 (בלתי מבוקר)

רווח כולל אחר	
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	סך הכל
במיליוני ש"ח	
0.2	0.2
0.1	0.1
0.3	0.3
(0.1)	(0.1)
0.6	0.6
0.5	0.5

יתרה ליום 31 בדצמבר 2012 (מבוקר)
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרה ליום 31 במרס 2013 (בלתי מבוקר)

יתרה ליום 31 בדצמבר 2011 (מבוקר)
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרה ליום 31 במרס 2012 (בלתי מבוקר)

רווח כולל אחר	
התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן	סך הכל
במיליוני ש"ח	
(0.1)	(0.1)
0.3	0.3
0.2	0.2

2. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לשנת 2012 (מבוקר):

יתרה ליום 31 בדצמבר 2011
שינוי נטו במהלך התקופה
יתרה ליום 31 בדצמבר 2012

באור 11 - רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר (המשך)

ב. השינויים במרכיבי רווח (הפסד) כולל אחר מצטבר, לפני השפעת מס ואחרי השפעת מס
 1. שינויים ברווח (הפסד) כולל אחר מצטבר לתקופות של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2013
 וביום 31 במרס 2012:

לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2012			לשלושת החודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2013		
לאחר מס	השפעת מס (בלתי מבוקר)	לפני מס	לאחר מס	השפעת מס (בלתי מבוקר)	לפני מס
במיליוני ש"ח			במיליוני ש"ח		
0.3	(0.2)	0.5	(0.1)	0.1	(0.2)
0.3	(0.1)	0.4	0.2	(0.1)	0.3
0.6	(0.3)	0.9	0.1	-	0.1

התאמות בגין הצגת ניירות
 ערך זמינים למכירה לפי
 שווי הוגן

רווחים (הפסדים) נטו שטרם
 מומשו מהתאמות לשווי הוגן
 (רווחים) הפסדים בגין ניירות
 ערך זמינים למכירה שסווגו
 מחדש לדוח רווח והפסד

סה"כ שינוי נטו במהלך
 התקופה

לשנה שנסתיימה ביום 31 בדצמבר 2012		
לאחר מס	השפעת מס (מבוקר)	לפני מס
במיליוני ש"ח		
(2.4)	1.3	(3.7)
2.7	(1.4)	4.1
0.3	(0.1)	0.4

התאמות בגין הצגת ניירות ערך זמינים למכירה לפי שווי הוגן
 רווחים (הפסדים) נטו שטרם מומשו מהתאמות לשווי הוגן
 (רווחים) הפסדים בגין ניירות ערך זמינים למכירה שסווגו מחדש
 לדוח רווח והפסד

סה"כ שינוי נטו במהלך התקופה

עמוד לבן

רשימת הסניפים

טלפון	כתובת	עיר	
הנהלה מרכזית			
03-5196650	אחד העם 9, מיקוד : 65251	תל-אביב	הנהלה מרכזית
03-5196673			היחידה לבנקאות פרטית
	www.pagi.co.il		אתר אינטרנט
*3360			פאג'י קול
סניפים			
03-7959200	אחד העם 9, מיקוד : 65251	תל-אביב	תל-אביב
03-6174200	לנדא 4, מיקוד : 51251	בני ברק	חזון איש
03-6174200	כהנמן 10, מיקוד : 51361		שלוחת רימונים
03-6174245	חזון איש 29, מיקוד : 51511		דלפק משכנתאות
03-6156200	רבי עקיבא 64, מיקוד : 51368		רבי עקיבא
02-5011200	עמוס 12, מיקוד : 95506	ירושלים	גאולה
02-5011200	שמגר 16, רוממה, מיקוד : 94461		שלוחת רב שפע
02-6219200	שלומציון המלכה 1, מיקוד : 94146		שלומציון
02-5417200	מאה שערים 44, מיקוד : 95229		מאה שערים
02-5437200	כיסופים 17, מיקוד : 99733		רמות
04-8614200	ארלוזורוב 13, מיקוד : 33136	חיפה	חיפה
08-8578200	דב גור 8, מיקוד : 77535	אשדוד	אשדוד
08-8578200	רשב"י 15, מיקוד : 77650		שלוחת לב הרובע
03-9114200	אלעזר פרידמן 9, מיקוד : 49444	פתח-תקוה	פתח-תקוה
03-9170710	מנחם בגין 94, מיקוד : 49744		שלוחת הדר גנים
08-9780200	אבני נזר 46, מיקוד : 71919	מודיעין	מודיעין עילית
08-9780200	שד' יחזקאל 2, מיקוד : 71919		שלוחת ברכפלד
02-9906400	נחל קישון 48, מיקוד : 99099	בית שמש	רמת בית שמש
02-5723200	רבי עקיבא 7, מיקוד : 99879	ביתר עילית	ביתר עילית
03-9755200	הרי"ף 1, מיקוד : 48900	אלעד	אלעד
08-9524200	עזרא 4, מיקוד : 76200	רחובות	רחובות
03-5394200	שד' ירושלים 136, מיקוד : 87748	נתיבות	נתיבות